DOCUMENT RESUME

ED 061 821 FL 003 068

TITLE	Slovenian: Non-Resident Language Refresher Course. 210 Hour Course, Volume VI.
INSTITUTION	Defense Language Inst., Washington, D.C.
SPONS AGENCY	Department of Defense, Washington, D.C.
PUB DATE	Aug 62
NOTE	165p.
AVAILABLE FROM	Director, Defense Language Institute, Department of the Army, U.S. Naval Station, Anacostia Annex, Washington, D.C. 20390 (With specific permission)
EDRS PRICE	MF-$0.65 HC Not Available from EDRS.
DESCRIPTORS	Classroom Materials; Conversational Language Courses; Geography; History; *Instructional Materials; *Intensive Language Courses; *Language Skills; Military Personnel; Oral Communication; *Second Language Learning; Slavic Languages; *Slovenian; Vocabulary Development

ABSTRACT

Volume 6 of this refresher course, designed for use by United States Armed Forces Intelligence Units, consists of 10 area-background, situation lessons. The primary objectives are to maintain and develop aural comprehension and oral fluency, reading ability, and writing ability in the Slovenian language. Materials presented in the course are intended for the student who has had considerable intensive training in spoken and written Slovenian. Lessons may be used with prerecorded tape, allowing a minimum of supervision. Classroom lessons consist of: (1) dialogues, (2) dialogue translation, (3) reading text, (4) recombination drill, (5) translation exercise, and (6) study guide for language laboratory exercises. Vocabulary lists are included in each lesson. (RL)

ED 061821

SLOVENIAN

NON-RESIDENT LANGUAGE REFRESHER COURSE

210 HOUR COURSE

VOLUME VI

Daily Units	51 - 60
Classroom Lessons	101 - 120
Language Laboratory Exercises	44 - 52

August 1962

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION & WELFARE
OFFICE OF EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL OFFICE OF EDUCATION POSITION OR POLICY.

FL003068

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

This pamphlet is for use by the faculty, staff and students of the Defense Language Institute solely for official purposes. It is NOT for general distribution. It may NOT be released to other persons, quoted or extracted for publication, or otherwise copied or distributed without specific permission in each instance from the Director, Defense Language Institute.

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS COPYRIGHTED MATERIAL BY MICROFICHE ONLY HAS BEEN GRANTED BY
DEFENSE LANGUAGE INST.
TO ERIC AND ORGANIZATIONS OPERATING UNDER AGREEMENTS WITH THE U.S. OFFICE OF EDUCATION. FURTHER REPRODUCTION OUTSIDE THE ERIC SYSTEM REQUIRES PERMISSION OF THE COPYRIGHT OWNER."

Roy M Kessler
ROY M. KESSLER
Colonel, USA
Director

PREFACE

1. GENERAL

THE NON-RESIDENT LANGUAGE REFRESHER COURSE, MILITARY INTELLIGENCE UNIT, 210 HOUR COURSE, SLOVENIAN LANGUAGE, consists of 140 fifty-minute instructional written lessons designed for classroom instruction, 60 pre-recorded lessons of individual language laboratory practice, and 10 examinations. Since the classroom instructor available may or may not be a native speaker of the language, the lessons designed for classroom instruction are supported by 140 reels of pre-recorded tapes.

2. OBJECTIVES

a. First priority: to maintain and develop aural comprehension and oral fluency in the Slovenian language.

b. Second priority: to maintain and develop reading ability in the Slovenian language.

c. Third priority: to maintain and develop writing ability in the Slovenian language.

3. COURSE LENGTH

The length of the course is 210 hours of 15 hours per week for 14 weeks. Classroom instruction and language laboratories should be presented in a schedule of three hours per day, five days per week.

4. COURSE LEVEL AND CONTENT

a. The materials presented in the course are intended for the student who has already had considerable intensive training in the spoken and written Slovenian Language.

b. The period from the 1st through the 8th week constitutes the intermediate phase in which all basic grammar features are explained. The dialogues in this phase, taken mostly from common situations of every-day living, contain the highest possible number of grammatical examples of the grammar lessons presented in the course.

c. The period from the 9th through the 14th week constitutes the advanced phase. Its primary aim is to put the student into as many military and area background linguistic situations as possible.

5. INSTRUCTIONAL MATERIAL

a. Volume VI of the Slovenian Language 210 Hour Refresher Course consists of 10 daily units, all area background situations. Each unit has 2 Classroom Lessons and 1 Language Laboratory Exercise which comprise the three hours of daily study. Each unit is terminated with a vocabulary list to be used as a reference.

b. Each Classroom Lesson is suported by one individual reel of prerecorded tape designed to be used in a tape language course with a minimum of supervision. All tapes are for use on dual channel type magnetic tape recorder and are properly identified.

c. Each Classroom Lesson consists of the following parts:

I. DIALOGUE

The Dialogues are taken from area background situations. They cover geography and history of Slovenia and Yugoslavia. The dialogues should be memorized.

II. DIALOGUE TRANSLATION

The Dialogue Translation is intended to convey the meaning of the Slovenian sentences rather than to be a word-for-word translation.

III. READING TEXT

The Reading Text is a narrative version of the Dialogue. The student may refer to it while memorizing the Dialogue.

IV. RECOMBINATION DRILL

The Recombination Drill is a drill based on the Dialogue and Reading Text, consisting of a series of questions and answers. The questions and answers are recorded. After the question there is a pause for student's repetition or student's answer. There is a pause after the answer for student's repetition or student's self-evaluation.

V. TRANSLATION EXERCISE

The Translation Exercise is composed of a short English text based on the Dialogue and Reading Text. Student is required to translate the text into the Slovenian. For his self-evaluation a suggested translation is printed in the Appendix of the book. He shouldn't refer to the translation while he is translating.

d. The third hour of the daily unit is a Language Laboratory Exercise. Material for the Language Laboratory Exercise is based on the content of the two Dialogues covered in the classroom during the two preceding hours.

e. During Daily Unit 56 an Examination is administered, instead of the Language Laboratory Exercise. Examinations are presented in a separate book marked "FOR OFFICIAL USE ONLY".

6. STUDY GUIDE FOR LANGUAGE LABORATORY EXERCISES

Draw a Refresher Course Tape marked: "Language Laboratory Exercise No..... Slovenian". The tape contains a narration and a series of questions based on the dialogue. They are recorded in the following order:

(1) The narration is recorded twice by a native speaker at normal conversational speed, for comprehension only.

(2) The narration is again recorded by a native speaker at normal conversational speed but with pauses for the student's imitation and repetition. Continue listening and repeating, over and over, until you have become thoroughly familiar with the correct pronunciation and can repeat the sentences, accurately, during the pauses.

(3) The narration is again recorded at normal conversational speed for comprehension only.

(4) Next, a series of questions and answers pertaining to the Narration is recorded at normal conversational speed with pauses for the student's imitation and repetition. Repeat the question and then repeat the answer provided. After you have mastered the answer, you should try listening to the question and immediately giving the answer you have learned in the pauses originally left for your repetition of the question. Then, repeat the given answer, whether your answer was right or wrong.

(5) Finally, the Narration is recorded again at normal conversational speed for your comprehension, and it is immediately followed by the same series of questions with pauses for your answers.

CONTENTS

Unit 51

Classroom Lesson No. 101 2

Classroom Lesson No. 102 8

Language Laboratory Exercise No. 44 13

Vocabulary 15

Unit 52

Classroom Lesson No. 103 17

Classroom Lesson No. 104 22

Language Laboratory Exercise No. 45 27

Vocabulary 29

Unit 53

Classroom Lesson No. 105 31

Classroom Lesson No. 106 37

Language Laboratory Exercise No. 46 42

Vocabulary 44

Unit 54

Classroom Lesson No. 107 45

Classroom Lesson No. 108 50

Language Laboratory Exercise No. 47 55

Vocabulary 57

Unit 55

Classroom Lesson No. 109 60

Classroom Lesson No. 110 65

Language Laboratory Exercise No. 48 70

Vocabulary 72

Unit 56

Classroom Lesson No. 111 74

Classroom Lesson No. 112 80

Vocabulary 85

Examination No. 8 87

Unit 57

Classroom Lesson No. 113 89

Classroom Lesson No. 114 94

Language Laboratory Exercise No. 49 99

Vocabulary 101

Unit 58

Classroom Lesson No. 115 104

Classroom Lesson No. 116 109

Language Laboratory Exercise No. 50 114

Vocabulary 116

Unit 59

Classroom Lesson No. 117 119

Classroom Lesson No. 118 125

Language Laboratory Exercise No. 51 130

Vocabulary 132

Unit 60

Classroom Lesson No. 119 135

Classroom Lesson No. 120 140

Language Laboratory Exercise No. 52 145

Vocabulary 147

APPENDIX

Suggested Translations 149

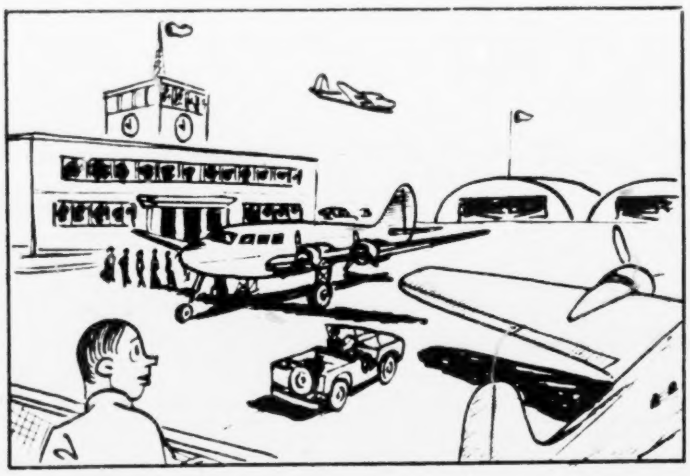

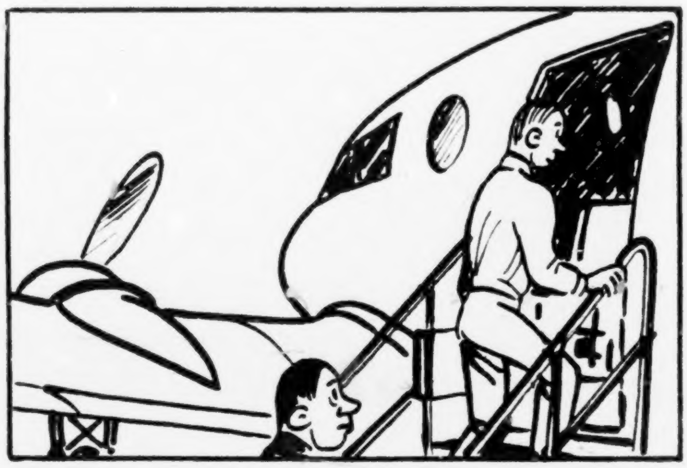

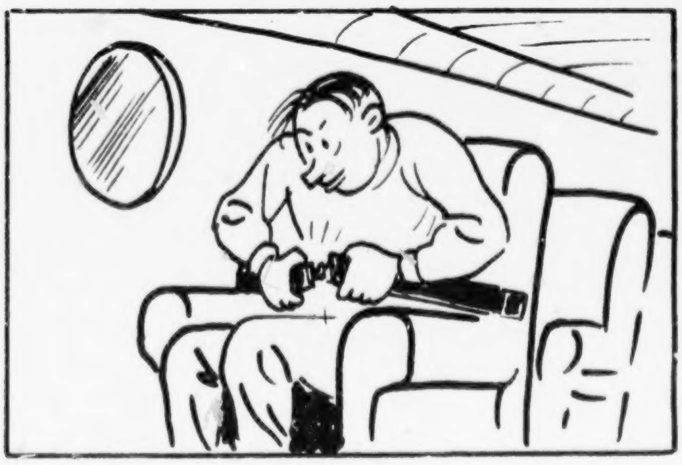

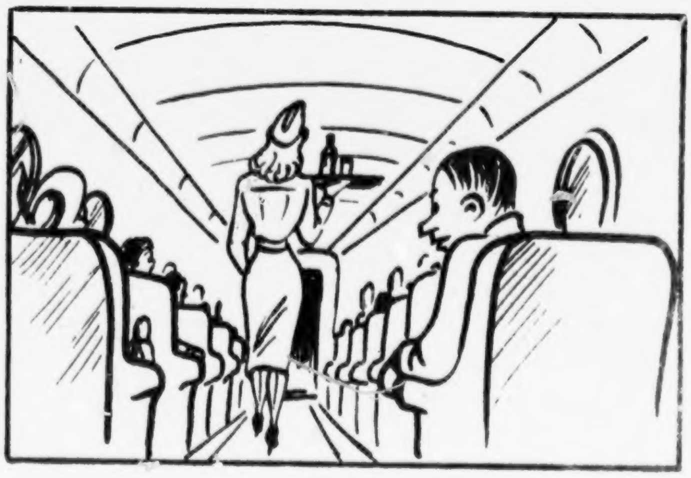

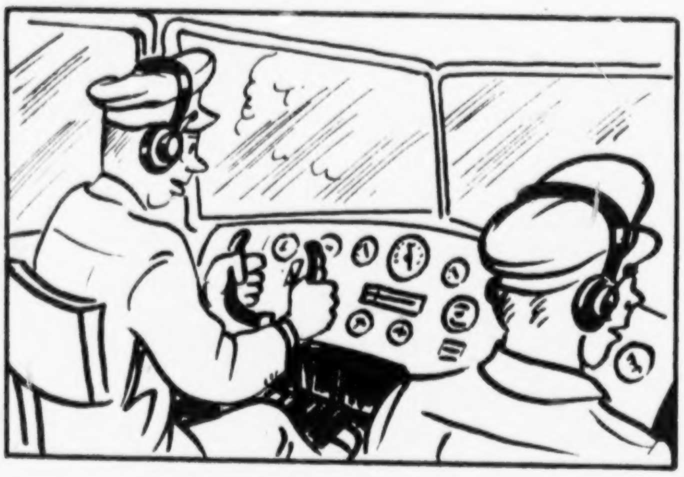

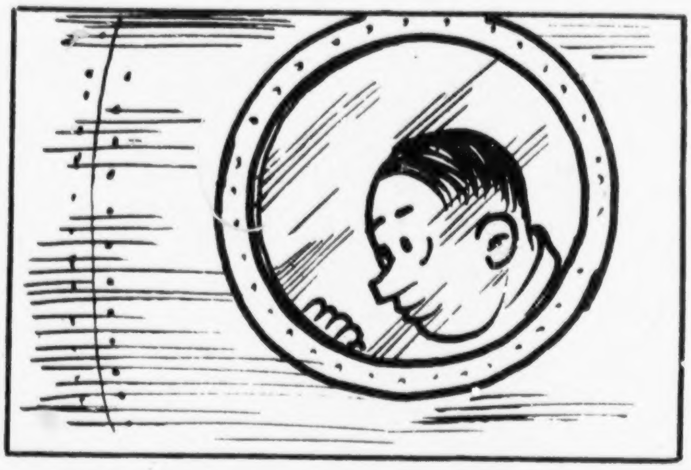

CLASSROOM LESSON NO. 101
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, povejte nam, kako ste lani potovali v Evropo?

Učitelj: Do New Yorka sem potoval z letalom, naprej pa z ladjo.

2. Študent: Povejte, kako je bilo v letalu?

Učitelj: V petek sem v upravnem poslopju na letališču kupil vozovnico in sem vstopil v letalo.

3. Študent: Koliko potnikov je bilo v letalu?

Učitelj: Bilo nas je 70 potnikov, pilot, pomočnik pilota ter dve strežajki ali stevardesi.

4. Študent: Kaj ste naredili, ko ste prišli v letalo?

Učitelj: Ko sem prišel v letalo, sem sedel k okencu in si pritrdil varnostni pas.

5. Študent: Ali ste dolgo časa čakali na odlet?

Učitelj: Ne. Letalo je odpeljalo na vzletišče in se je na znak iz kontrolnega stolpa pognalo po vzletišču in dvignilo v zrak.

6. Študent: Ali se pokrajina lepo vidi iz letala?

Učitelj: V jasnem vremenu se zelo lepo vidi.

7. Študent: Kaj pa v oblačnem vremenu?

Učitelj: Kadar smo bili nad oblaki, smo videli samo sivo megleno morje.

8. Študent: V letalu ste mogli tudi spati, kajne?

Učitelj: Ropot motorjev me je preveč motil, zato nisem mogel zaspati.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, tell us how you traveled to Europe last year.

   Teacher: I took a plane to New York and from there I took a ship.

2. Student: Tell us how it was on the plane.

   Teacher: On Friday I purchased a ticket at the airport ticket office and then I boarded the plane.

3. Student: How many passengers were there on the plane?

   Teacher: There were 70 passengers, the pilot, co-pilot and two stewardesses.

4. Student: What did you do when you entered the plane?

   Teacher: When I entered the plane, I sat down near a window and fastened my seat belt.

5. Student: Did you wait long for the take-off?

   Teacher: No. The plane taxied to the runway and, at a signal from the control tower, it sped down the runway and took off.

6. Student: Does the landscape look nice from the airplane?

   Teacher: In clear weather it can be seen very distinctly.

7. Student: And in cloudy weather?

   Teacher: When we flew above the clouds, we saw only a gray sea of fog.

8. Student: You could sleep in the plane, couldn't you?

   Teacher: The noise of the engines disturbed me and I couldn't fall asleep.

READING TEXT

Učitelj Hribar je lani potoval v Evropo. Do New Yorka se je peljal z letalom, od New Yorka do Trsta pa z ladjo. Na letališču v Montereyu je kupil letalsko vozovnico in vstopil v letalo. Sedel je k okencu in si pritrdil varnostni pas. V letalu je bilo vsega skupaj 70 potnikov, pilot, pomočnik pilota in dve strežajki ali stevardesi.

Letalo je kmalu odpeljalo na vzletišče in se je na znak iz kontrolnega stolpa pognalo po vzletišču in dvignilo v zrak. Vožnja je bila zelo prijetna. V jasnem vremenu so lepo videli pokrajino pod seboj. Kadar pa so bili nad oblaki,so videli pod seboj samo sivo megleno morje. Učitelj Hribar je večkrat poskušal zaspati, a ga je ropot motorjev preveč motil.

RECOMBINATION DRILL

1. Kam je učitelj Hribar potoval lani?

Učitelj Hribar je lani potoval v Evropo.

2. Kako je potoval do New Yorka?

Do New Yorka je potoval z letalom.

3. Ali je potoval z letalom tudi v Evropo?

Ne. Od New Yorka do Evrope se je peljal z ladjo.

4. Kje je kupil letalsko vozovnico?

Kupil jo je v upravnem poslopju na letališču.

5. Kdo streže potnikom v letalu?

Potnikom strežejo strežajke ali stevardese.

6. Koliko potnikov se more peljati v letalu?

Danes so potniška letala zelo velika. Nekatera peljejo tudi do 180 potnikov.

7. Kako letalo odleti z letališča?

Na znak iz kontrolnega stolpa se požene po vzletišču in se dvigne v zrak.

8. Kdaj se pokrajina lepo vidi iz letala?

Pokrajina se lepo vidi v jasnem vremenu.

9. Kaj se vidi iz letala, kadar je oblačno?

Takrat se vidijo oblaki in sivo megleno morje.

10. Ali morete v letalu spati?

Seveda. Sedeži so zelo udobni. Marsikoga pa moti ropot letalskih motorjev, da ne more zaspati.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

Mr. Hribar traveled to Europe last year and went from Monterey to New York by air. He boarded the plane immediately after he purchased his ticket at the airport ticket office. He sat down near a window and fastened the seat belt. Soon the plane taxied to the runway. There it waited for a minute or so for the signal from the control tower. Then it sped down the runway and took off. Mr. Hribar looked through the window. He could see the landscape very distinctly in the clear weather. In cloudy weather he could see only a gray sea of fog.

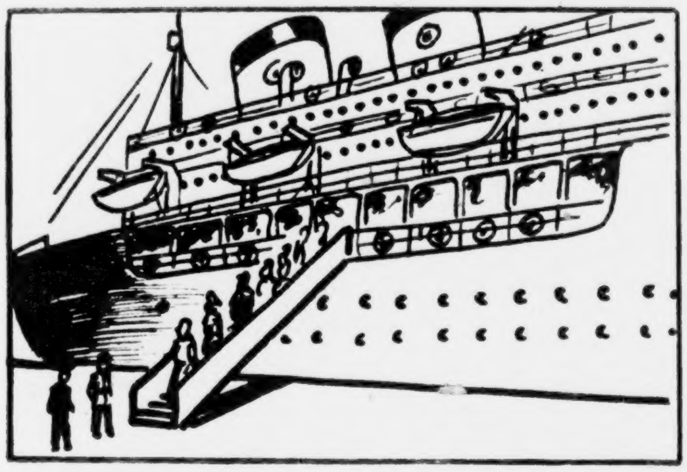

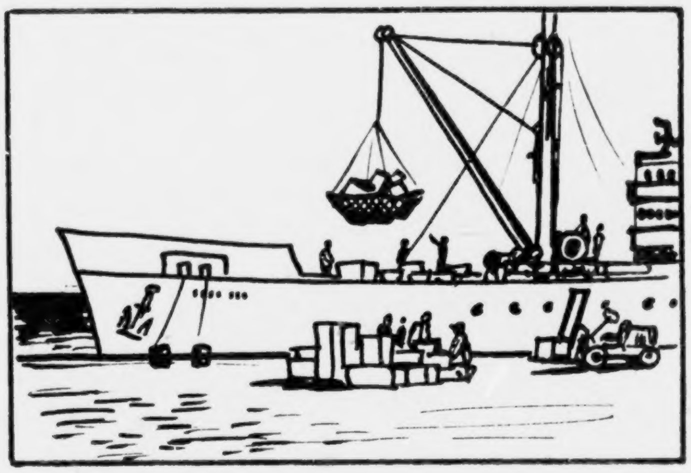

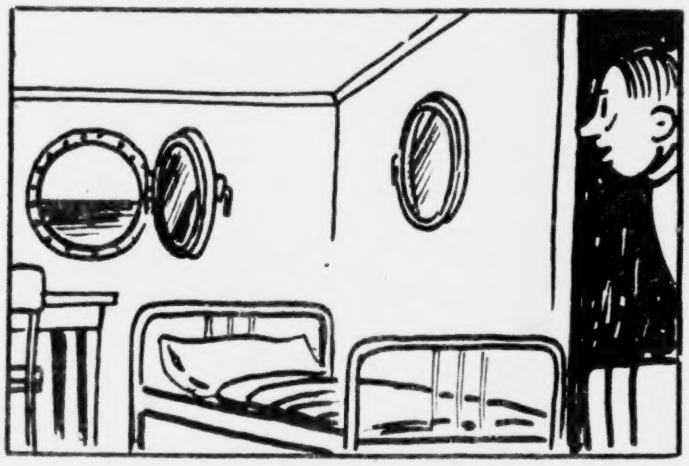

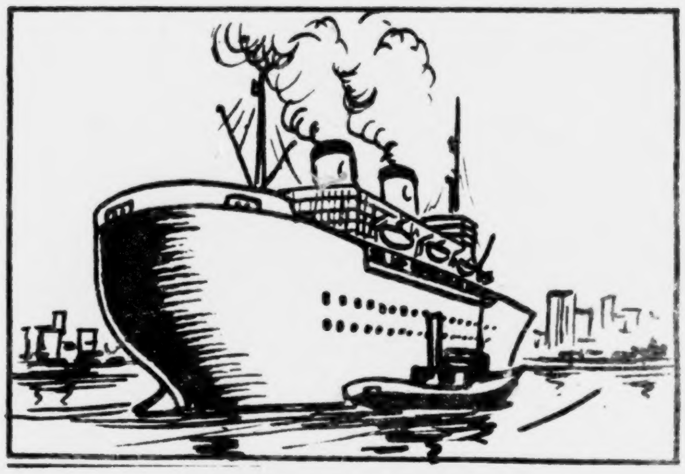

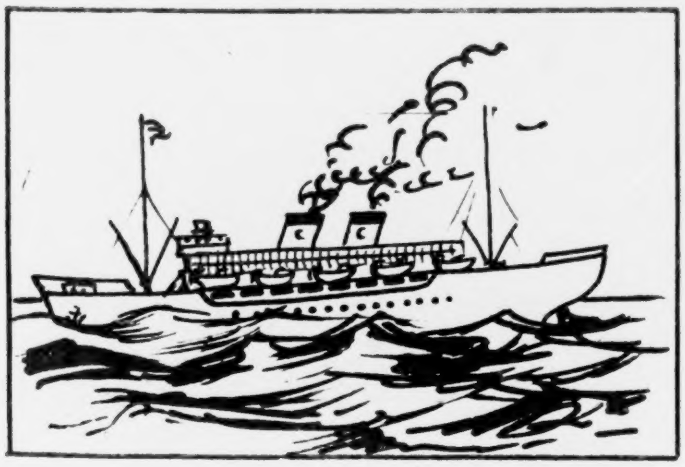

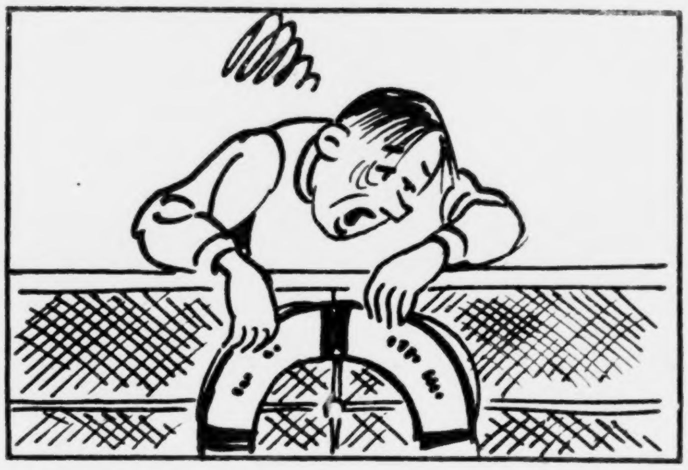

CLASSROOM LESSON NO. 102
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, kdaj ste pristali v New Yorku?

Učitelj: V soboto zjutraj.

2. Študent: S katero ladjo ste potovali čez morje?

Učitelj: V pristanišču ob 16. pomolu me je čakala ladja "Slovenija", pripravljena za odhod.

3. Študent: Kako velika je "Slovenija"?

Učitelj: To je poltovorna ladja, ki vozi potnike in tovor. Odrine 12.000 registrskih ton.

4. Študent: Ali ste imeli rezervirano mesto na ladji?

Učitelj: Da. Ko sem stopil na ladjo, so mi pokazali lepo kabino na drugem krovu. Pristaniški žerjavi so ravno nalagali zadnji tovor.

5. Študent: Kdaj ste odpluli?

Učitelj: Naslednje jutro je ladja dvignila sidro in vlačilec nas je potegnil iz pristanišča.

6. Študent: Kako ste se imeli na vožnji?

Učitelj: Prve tri dni je bila vožnja izredno prijetna. Četrti dan pa se je dvignil močan vihar, ki je premetaval "Slovenijo" kot orehovo lupino.

7. Študent: Ali ste dobili morsko bolezen?

Učitelj: Kdo je ne bi dobil v takem viharju? Večkrat sem slonel na ograji in "krmil" ribice.

8. Študent: Potem ste imeli res žalostno potovanje.

Učitelj: Ko se je po nekaj dneh morje umirilo, je bilo spet dobro. A v Ameriko sem se vrnil z letalom.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, when did you land in New York?

Teacher: Saturday morning.

2. Student: What ship did you take for the trip across the ocean?

Teacher: At Pier 16 in port, the SS Slovenija waited for me, all readied for departure.

3. Student: How big is the Slovenija?

Teacher: She is a semi-cargo ship carrying passengers and cargo. She displaces 12,000 registered tons of water.

4. Student: Did you have space reserved on the ship?

Teacher: Yes. When I boarded the ship, they showed me a nice cabin on the second deck. The port cranes were just loading the last piece of cargo.

5. Student: When did you sail?

Teacher: The next morning the ship weigned anchor and a tugboat towed us out of port.

6. Student: How did you enjoy the voyage?

Teacher: The first three days of the voyage were very pleasant. The fourth day a heavy storm arose which tossed the Slovenija about like a walnut shell.

7. Student: Were you seasick?

Teacher: Who wouldn't be in such a storm? I leaned over the ship's rail many times and "fed" the fish.

8. Student: Then you really had an unpleasant voyage?

Teacher: After a few days the sea became calm again and everything was alright; however, I returned to America by airplane.

READING TEXT

Učitelj Hribar je srečno pristal na letališču v New Yorku. V pristanišču ob 16. pomolu ga je čakala ladja "Slovenija", da ga pelje v Evropo. Gospod Hribar si je že prej rezerviral kabino na ladji. S kabino je bil zelo zadovoljen. Proti večeru so ladijski žerjavi naložili zadnji tovor in ladja se je pripravila za odhod.

Navsezgodaj zjutraj je "Slovenija" dvignila sidro in odplula proti Evropi. Gospod Hribar se je prve tri dni na ladji izvrstno zabaval. Četrti dan pa je ladjo zajel hud vihar in jo premetaval kot orehovo lupino. Vsi potniki so dobili morsko bolezen. Učitelj Hribar je večkrat slonel ob ograji in "krmil" ribice. Preden so prispeli v Evropo, se je Hribar že pozdravil, a sklenil je, da se ne bo nikdar več peljal z ladjo. V Ameriko se je vrnil z letalom.

RECOMBINATION DRILL

1. Kdaj je učitelj Hribar pristal v New Yorku?

   Pristal je en dan potem, ko je odletel iz Montereya.

2. S katero ladjo se je peljal čez morje?

   Peljal se je z ladjo "Slovenija".

3. Ali je "Slovenija" potniška ladja?

   Pravijo, da je poltovorna, to se pravi, da vozi potnike in tovor.

4. Kako velika je "Slovenija"?

   "Slovenija" odrine 12.000 registrskih ton.

5. V katerem delu ladje je učitelj Hribar rezerviral kabino?

   Rezerviral jo je na drugem krovu.

6. Ali je bila "Slovenija" že pripravljena za odhod?

   Ko je stopil Hribar na ladjo, so pristaniški žerjavi nalagali zadnji tovor.

7. Kdaj je odplula?

   Zgodaj zjutraj je dvignila sidro in vlačilec jo je potegnil iz pristanišča.

8. Kakšno vožnjo so imeli potniki prve tri dni?

   Potniki so imeli prve tri dni zelo prijetno vožnjo.

9. Kako se je vihar igral z ladjo?

   Premetaval jo je kot orehovo lupino.

10. Ali je kdo od potnikov dobil morsko bolezen?

    Vsi so jo dobili. Gospod Hribar je večkrat "krmil" ribice čez ladijsko ograjo.

11. Kaj je sklenil gospod Hribar na tej vožnji?

    Sklenil je, da se ne vrne v Ameriko po morju.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

For the trip across the ocean Mr. Hribar took a Slovenian ship called the "SS Slovenija". It was a 12,000 ton semi-cargo ship. Mr. Hribar reserved a nice cabin on the second deck. In the evening he boarded the ship. The next morning the ship weighed anchor and a tugboat towed it out to sea. The first three days Mr. Hribar enjoyed the trip very much. On the fourth day a heavy storm tossed the ship about like a walnut shell. Mr. Hribar was seasick and he "fed" the fish over the ship's rail many times. He was disappointed by the ocean voyage so he returned to America by plane.

LANGUAGE LABORATORY EXERCISE NO. 44

REFER TO THE PREFACE OF THIS BOOK FOR TRANSLATIONS

a) Listen twice to the following narration:

Učitelj Hribar je lani potoval v Slovenijo. Čez Ameriko se je peljal v letalu, čez morje pa z ladjo. V upravnem poslopju na letališču je kupil letalsko vozovnico in vstopil v letalo. Letalo je kmalu odpeljalo na vzletišče in se je na znak iz kontrolnega stolpa pognalo po vzletišču in se dvignilo v zrak. Gospod Hribar je imel v letalu zelo prijetno vožnjo. Skozi okence je opazoval pokrajino pod seboj. V jasnem vremenu se je pokrajina lepo videla. Kadar so pa peljali nad oblaki, ni videl drugega, kot megleno morje. Tačas je poskušal zaspati, a ga je ropot motorjev preveč motil.

Zjutraj naslednjega dne je pristal v New Yorku. Njegova ladja "Slovenija" je bila že pripravljena na odhod. Ko je gospod Hribar prišel na ladjo, so ladijski žerjavi nalagali zadnji tovor. Zgodaj zjutraj je "Slovenija" dvignila sidro in odplula. Po treh dneh prijetne vožnje je nastal vihar, ki je premetaval "Slovenijo" kot orehovo lupino. Vsi potniki so dobili morsko bolezen. Gospod Hribar je pridno "krmil" ribice čez ladijsko ograjo Ko je prispel v Evropo, je sklenil, da se v Ameriko vrne z letalom.

b) Listen to the sentences of the preceding narration and repeat them during the pauses.

c) Answer the following questions:

1. Kam je učitelj Hribar potoval lani?
2. Kako se je peljal čez Ameriko in kako čez morje?

3. Kaj je kupil v upravnem poslopju na letališču?

4. Kam je odpeljalo letalo?

5. Kaj je naredilo na znak iz kontrolnega stolpa?

6. Kakšno vožnjo je imel Hribar v letalu?

7. Kaj je opazoval skozi okence iz letala?

8. Kako se je videla pokrajina v jasnem vremenu?

9. Kaj je videl v oblačnem vremenu?

10. Zakaj ni mogel zaspati v letalu?

11. Kdaj je pristal v New Yorku?

12. S katero ladjo je potoval?

13. Kaj so delali ladijski žerjavi, ko je gospod Hribar prišel na ladjo?

14. Kdaj je "Slovenija" dvignila sidro?

15. Kdaj je nastal vihar?

16. Kako je vihar premetaval "Slovenijo"?

17. Kako so se počutili potniki v takem viharju?

18. Kaj je delal gospod Hribar?

19. Kaj je sklenil, ko je prispel v Evropo?

jasen, jasna, jasno		clear, bright, serene
kabina kabine	(F)	cabin
kontrolni stolp		control tower
krmiti krmim	(impf)	to feed, fodder
krov krova	(M)	deck
lupina lupine	(F)	shell, skin
meglen,-a,-o		foggy
nalagati nalagam	(impf)	to load
oblačen, oblačna, oblačno		cloudy, overcast with clouds
oblak oblaka	(M)	cloud
odhod odhoda	(M)	departure, leaving
odlet odleta	(M)	flying off
odpluti odplujem odplul sem	(pf)	to sail away, to put to the sea
odriniti odrinem	(pf)	to push aside, remove
pas pasu, pasa	(M)	belt
pognati se poženem se pognal sem se	(pf)	to start, take a run, dash upon
poltovorna ladja		semi cargo ship

pomol pomola	(M)	pier
premetavati premetavam	(impf)	to toss about
rezerviran,-a,-o		reserved
ropot ropota	(M)	tumbling, noise, rattling
sidro sidra	(N)	anchor
sloneti slonim	(impf)	to lean on, repose on
stevardesa - strežajka stevardese, strežajke	(F)	stewardess
tovor tovora	(M)	cargo, burden, freight
umiriti se umirim se	(pf)	to calm, quiet down
upravno poslopje		administrative building
varnosten, varnostna, varnostno (pas)		safety (belt)
vihar viharja	(M)	storm, tempest, gale
vlačilec vlačilca	(M)	tugboat
žerjav žerjava	(M)	crane

CLASSROOM LESSON NO. 103
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, ali ste na potovanju po Evropi obiskali tudi Slovenijo?

   Učitelj: Seveda. Moj glavni namen je bil, da obiščem Slovenijo.

2. Študent: Radi bi vedeli kaj več o Sloveniji. Povejte nam!

   Učitelj: Gotovo vam bom povedal, a ne vse naenkrat.

3. Študent: Ali ste šli v Slovenijo iz Italije ali iz Avstrije?

   Učitelj: Iz Avstrije.

4. Študent: Kod teče meja med Avstrijo in Slovenijo?

   Učitelj: Meja teče po vrhovih Karavank. Železniška proga pa je speljana pod Karavankami skozi 8 km dolg predor.

5. Študent: Katera je prva postaja v Sloveniji?

   Učitelj: Jesenice. Tu je upravno poslopje, kjer uraduje upravnik meje. Tu je tudi carinarnica in postaja Ljudske milice (LM).

6. Študent: Kaj dela upravnik meje?

   Učitelj: On upravlja določeni del meje in vse prehode na tem delu.

7. Študent: Kaj dela LM?

   Učitelj: Miličniki pregledujejo potne liste, carinski pregledniki pa skrbijo za pregled prtljage.

8. Študent: Ali tudi osebni avtomobili in avtobusi vozijo skozi predor?

   Učitelj: Ne. Skozi predor pelje samo železniška proga. Za avtomobile je mejni prehod na Ljubelju in na Jezerskem.

DIALOGUE TRANSLATION

1.	Student:	Mr. Teacher, did you also visit Slovenia on your trip to Europe?
	Teacher:	Of course. My principal intention was to visit Slovenia.
2.	Student:	We would like to know more about Slovenia. Tell us!
	Teacher:	Certainly I shall tell you, but not all at once.
3.	Student:	Did you enter Slovenia from Italy or from Austria?
	Teacher:	From Austria.
4.	Student:	Where does the border between Austria and Slovenia go?
	Teacher:	The border goes across the peaks of the Karavanke mountains. A railroad runs through the Karavanke via an 8 km-long tunnel.
5.	Student:	What is the first station in Slovenia?
	Teacher:	Jesenice. There is an administration building where the border administrator has his office. The customs duty and militia stations are there also.
6.	Student:	What are the duties of the border administrator?
	Teacher:	He administers a certain section of the border and all the checkpoints on that section.
7.	Student:	What is the duty of the People's Militia?
	Teacher:	Militiamen examine passports, while the customs duty officials examine the luggage.
8.	Student:	Do cars and busses also run through the tunnel?
	Teacher:	No. Only the railroad runs through the tunnel. The border crossing points for cars are Ljubelj and Jezersko.

READING TEXT

Glavni namen Hribarjevega potovanja v Evropo je bil, da obišče Slovenijo. Minilo je že 18 let, kar je bil zadnjikrat tam. Njegovi študentje so hoteli vedeti iz katere sosednje države je šel v Slovenijo, iz Italije ali iz Avstrije. Gospod Hribar pravi, da je šel v Slovenijo iz Avstrije. Potoval je z vlakom. Meja med Avstrijo in Slovenijo teče po vrhovih Karavank, železnica pa teče po predoru pod Karavankami. Ta predor je dolg 8 km. Prva železniška postaja v Sloveniji so Jesenice. Tam se potniki ustavijo za pregled. Miličniki pregledajo potnikom potne liste, cariniki pa prtljago. Na Jesenicah je urad upravnika meje, ki upravlja določeni del meje in vse prehode na njem. Osebni avtomobili in avtobusi ne morejo skozi predor pod Karavankami. Peljati morajo čez Karavanke in prestopijo mejo na Ljubelju ali na Jezerskem.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Kaj so hoteli zvedeti študentje od gospoda Hribarja?

   Hoteli so zvedeti nekaj več o Sloveniji.

2. Kaj jim je odgovoril Hribar?

   Rekel jim je, da jim bo o Sloveniji veliko povedal, a ne vse naenkrat.

3. Kateri je bil glavni namen Hribarjevega potovanja v Evropo?

   Glavni namen njegovega potovanja je bil, da obišče Slovenijo.

4. Ali je gospod Hribar šel z letalom naravnost v Slovenijo?

   Ne. Pristal je v Avstriji. Od tam pa je z vlakom potoval v Slovenijo.

5. Kod pelje železniška proga iz Avstrije v Slovenijo?

   Železniška proga pelje skozi 8 km dolgi predor pod Karavankami.

6. Ali je tudi avtomobilska cesta speljana skozi predor?

   Ne. Avtomobili in avtobusi ne morejo skozi predor.

7. Kje je mejni prehod zanje?

   Za avtomobilski in avtobusni promet sta mejna prehoda na Ljubelju in na Jezerskem.

8. Ali na meji kontrolirajo prtljago in potne liste?

   Da, na Jesenicah, ki so obmejna postaja.

9. Kdo skrbi za pregled potnikov in prtljage?

   Miličniki pregledujejo potne liste, prtljago pa pregledujejo cariniki.

10. Ali je imel gospod Hribar kake težave na meji?

    Ne. Njegov potni list je bil v redu in za prtljago ni plačal nobene carine.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

On his trip to Europe Mr. Hribar also visited Slovenia which he entered from Austria. The railroad from Austria runs through the Karavanke mountains via an 8 km-long tunnel. Only the railroad runs through this tunnel; passenger cars and busses have to cross the border at the border crossing points at Ljubelj and Jezersko. The first railroad station in Slovenia is Jesenice. There is an administration building there where the border administrator, customs duty officials and militiamen have their offices. The militiamen examined Mr. Hribar's passport, while the custom duty officials examined his luggage.

CLASSROOM LESSON NO. 104
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, kje ste živeli za časa svojega obiska v Sloveniji?

Učitelj: V Ljubljani imam sorodnike. Pri njih sem stanoval ves čas svojega bivanja v Sloveniji.

2. Študent: V katerem delu mesta živijo?

Učitelj: Moji sorodniki živijo v Savskem naselju.

3. Študent: Ali imajo svojo hišo?

Učitelj: Ne. Oni stanujejo v stolpnici na Savski cesti.

4. Študent: Kaj pa je stolpnica?

Učitelj: Stolpnice imenujejo nebotičnikom podobne stanovanjske hiše. Imajo po deset nadstropij in po štirideset stanovanj.

5. Študent: Ali je Savska cesta daleč od mestnega središča?

Učitelj: S trolejbusom ni tako daleč. Zveze s prometnimi sredstvi so zelo dobre.

6. Študent: Ali vaši sorodniki nimajo svojega avtomobila?

Učitelj: Ne. Tam ni tako kot tu v Ameriki. Plače so majhne, od 20 do 35 tisoč dinarjev na mesec, avtomobili pa stanejo milijon dinarjev in več.

7. Študent: Katera prevozna sredstva pa imajo?

Učitelj: Bicikle in mopede. V zadnjem času pa kupujejo tudi avtomobile na mesečna odplačila.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, where did you live during your visit to Slovenia?

Teacher: I have relatives in Ljubljana. I lived with them during the whole of my stay in Slovenia.

2. Student: In what part of the city do they live?

Teacher: My relatives live in the Sava settlement.

3. Student: Do they have their own house?

Teacher: No. They live in a "stolpnica" on Sava Street.

4. Student: What is a "stolpnica"?

Teacher: A "stolpnica" is a "skyscraper" apartment house. It is 10 stories high and has 40 apartments.

5. Student: Is Sava Street far from the center of town?

Teacher: It is not very far by trolleybus. The transportation connections are very good.

6. Student: Don't your relatives have their own car?

Teacher: No. It is not the same there as it is here in America. Salaries are low, from 20 to 35 thousand dinars a month, and a car costs a million dinars or more.

7. Student: What means of transportation do the people have?

Teacher: Bicycles and mopedes. Recently they may also buy cars on monthly payments.

READING TEXT

Gospod Hribar je ves čas svojega bivanja v Sloveniji stanoval pri svojih sorodnikih. Njegovi sorodniki živijo v severovzhodnem delu Ljubljane, v Savskem naselju. Stanujejo v 10. nadstropju moderne stolpnice. V tej stolpnici, ki je videti kot kak nebotičnik, je 40 stanovanj. V vsakem nadstropju so 4 stanovanja. Hribarjevi sorodniki so zelo zadovoljni z lepim stanovanjem. Iz 10. nadstropja imajo lep razgled na mesto in na Kamniške planine. Prometne zveze z mestnim središčem so zelo dobre. Vsake četrt ure pripelje mimo stolpnice trolejbus, ki vozi do mestnega središča in nazaj. Osebni avtomobili so v Ljubljani zelo dragi. Gotovo stanejo milijon dinarjev in več. In Hribarjevi sorodniki še niso milijonarji. V zadnjem času morejo ljudje kupiti osebne avtomobile na mesečna odplačila. Glavna prometna sredstva, ki jih je videti po Ljubljani, so bicikli, mopedi in motocikli.

RECOMBINATION DRILL

1. Pri kom je živel gospod Hribar, ko je bil v Sloveniji?

   Živel je v Ljubljani pri svojih sorodnikih.

2. Katere sorodnike ima v Ljubljani?

   Ima še očeta, mater ter brata in sestro.

3. Ali živijo v mestu ali v predmestju?

   Živijo v mestu, v Savskem naselju.

4. Kakšno hišo imajo?

   Oni nimajo svoje hiše. V najemu imajo stanovanje v stolpnici.

5. Katere zgradbe pa imenujejo stolpnice?

   Moderne stanovanjske hiše so zgrajene v obliki stolpa ali nebotičnika, zato jih tako imenujejo.

6. Kakšne so prometne zveze z mestnim središčem?

   Zelo dobre. Vsake četrt ure pelje trolejbus iz Savskega naselja do mestnega središča.

7. Zakaj Hribarjevi sorodniki nimajo svojega avtomobila?

   Avtomobili stanejo milijon dinarjev in več, a Hribarjevi sorodniki še niso milijonarji.

8. Kolikšne pa so mesečne plače delavcev v Sloveniji?

   Povprečne plače so od 20 - 35 tisoč dinarjev.

9. S takimi plačami seveda ne morejo misliti na avtomobile.

   Seveda ne, vendar jih v zadnjem času kupujejo na lahka mesečna odplačila.

10. Katera druga prometna sredstva imajo v Ljubljani?

    Bicikle, mopede in motocikle.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

During his visit to Slovenia, Mr. Hribar lived with his relatives in Ljubljana. They live in a "stolpnica" in the Sava settlement. A "stolpnica" is a tall, skyscraper-like apartment house with 40 apartments. Mr. Hribar's relatives do not have their own car. In Slovenia a car costs a milion dinars or more and there are not many millionaires in Slovenia. However, they have very good transportation connections with the trolleybusses in the city. Traffic is very heavy. People ride on bicycles, mopedes and motocycles. Recently they can buy cars on monthly payments.

LANGUAGE LABORATORY EXERCISE NO. 45 U-52

REFER TO THE PREFACE OF THIS BOOK FOR INSTRUCTIONS

a) Listen twice to the following narration.

Glavni namen Hribarjevega potovanja v Evropo je bil, da obišče Slovenijo. Zelo dolgo je že ni videl. V Slovenijo se je odpeljal z vlakom iz Avstrije. Dočim teče meja po vrhovih Karavank, je železnica speljana pod Karavankami skozi 8 km dolgi predor. Skozi predor pelje samo železniška proga. Osebni avtomobili in avtobusi morajo v Slovenijo čez Karavanke na Ljubelju ali na Jezerskem.

Prva postaja na slovenski strani predora so Jesenice. Tam je upravno poslopje, kjer uradujejo upravnik meje, Ljudska milica in cariniki. Miličniki so pregledali gospodu Hribarju potni list, cariniki pa so pregledali njegovo prtljago. Ko je bil pregled končan, se je gospod Hribar odpeljal v Ljubljano.

Gospod Hribar je v Ljubljani živel pri svojih sorodnikih. Ti imajo v najemu lepo stanovanje v moderni stolpnici v Savskem naselju. Ker nimajo še svojega avtomobila, se v središče mesta vozijo s trolejbusom. Osebni avtomobili v Sloveniji stanejo več kot milijon dinarjev. Kadar bodo Hribarjevi sorodniki milijonarji, bodo kupili nov avtomobil.

b) Listen to the sentences of the preceding narration and repeat them during the pauses.

c) Answer the following questions:

1. Kateri je bil glavni namen Hribarjevega potovanja v Evropo?
2. Ali že dolgo ni videl Slovenije?

3. Iz katere sosednje države je šel v Slovenijo?
4. Kod teče meja med Avstrijo in Slovenijo?
5. Kod je speljana železniška proga?
6. Ali vozijo po predoru tudi osebni avtomobili in avtobusi?
7. Kod pridejo v Slovenijo avtomobili in avtobusi?
8. Katera je prva železniška postaja v Sloveniji?
9. Kateri uradi so tam?
10. Kaj so naredili miličniki in cariniki?
11. Kam se je odpeljal gospod Hribar po pregledu?
12. Pri kom je gospod Hribar živel v Ljubljani?
13. Kaj imajo njegovi sorodniki v najemu?
14. Kako pridejo v središče mesta, ker nimajo avtomobila?
15. Koliko stane avtomobil v Sloveniji?
16. Kdaj bodo Hribarjevi sorodniki kupili nov avtomobil?

VOCABULARY

bivanje bivanja	(N)	staying, dwelling
carinarnica carinarnice	(F)	custom-house, custom-office
carinski,-a,-o		customs
glavni,-a,-o		main
moped mopeda	(M)	mopede, motor-bicycle
naenkrat	(adv)	at once
najem najema	(M)	lease, tenancy
v najemu		in lease
naselje naselja	(N)	settlement
obiskati obiščem	(pf)	to visit
osebni,-a,-o		personal, passenger (car)
potni list		passport
predor predora	(M)	tunnel
preglednik preglednika	(M)	comptroller, inspector, examiner
prestopiti prestopim	(pf)	to step over, cross, change
prevozno sredstvo		means of transportation
sorodnik sorodnika	(M)	relative
speljan,-a,-o	p.p.p.	led
upravljati upravljam	(impf)	to administer
upravnik upravnika	(M)	administrator
vrh vrha	(M)	peak

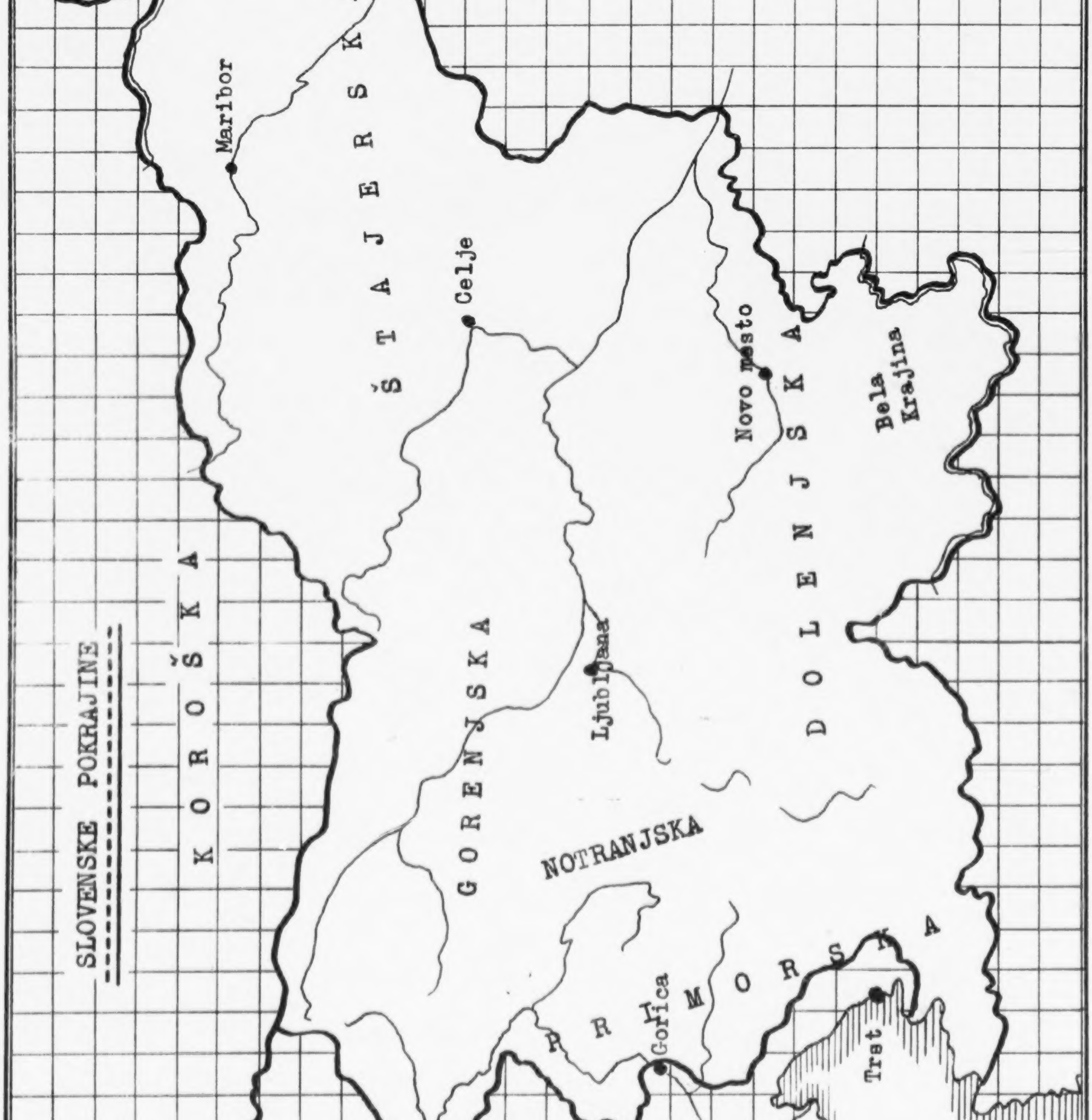
SLOVENSKE POKRAJINE
PREKMURJE
ŠTAJERSKA
KOROŠKA
GORENJSKA
NOTRANJSKA
DOLENJSKA
PRIMORSKA
Bela Krajina
Maribor
Celje
Novo mesto
Ljubljana
Gorica
Trst

CLASSROOM LESSON NO. 105
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, povejte nam kaj o zemljepisnem položaju in gospodarskem pomenu Slovenije.

Učitelj: Slovenija je v zemljepisnem pogledu važno prehodno ozemlje. Preko nje vodijo zelo važne prometne poti.

2. Študent: Katere prometne poti?

Učitelj: Iz Srednje Evrope vodi pot k Jadranu, od zahoda pa iz Italije na Balkan in v Panonsko nižino.

3. Študent: Kakšno zemljepisno lego ima Slovenija?

Učitelj: Slovenija leži sredi severno-zmerno-toplega pasu, med 46. in 47. vzporednikom.

4. Študent: Na katere države meji?

Učitelj: Na zahodu meji na Italijo, na severu na Avstrijo, na severozahodu na Madžarsko, na jugu pa na NRH.

5. Študent: Kako je Slovenija upravno razdeljena?

Učitelj: Ločimo zgodovinsko in politično razdelitev. Zgodovinsko je razdeljena na 6 pokrajin, politično pa na 8 okrajev in 77 občin.

6. Študent: Katere so pokrajine v Sloveniji?

Učitelj: Zapadni del Slovenije z Gorico in Trstom je Primorska; jugozahodno od Ljubljane je Notranjska; severno od Ljubljane je Gorenjska; južno od Save je Dolenjska z Belo Krajino; severno od Save do Mure je Štajerska; vzhodno od Mure pa je Prekmurje.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, tell us something about the geographical position and economic significance of Slovenia.

Teacher: From a geographical point of view, Slovenia is an important transit corridor. Very important commercial roads lead over it.

2. Student: What commercial roads?

Teacher: From Central Europe a road leads toward the Adriatic Sea; and from the west, from Italy, a road leads to the Balkan and the Panonian Lowlands.

3. Student: What is the geographical position of Slovenia?

Teacher: Slovenia is in the middle of the North Temperate Zone between the 46th and 47th parallels.

4. Student: What states border on Slovenia?

Teacher: Italy borders it on the west, Austria on the north, Hungary on the northeast and the Narodna Republika Hrvatska (NRH) on the south.

5. Student: How is Slovenia divided administratively?

Teacher: We distinguish between the historical and the political divisions. Historically, it is divided into six provinces and politically into eight districts and 77 communities.

6. Student: What are the provinces of Slovenia?

Teacher: The western part of Slovenia, with Gorica and Trst, is called Primorska (Littoral), southwest of Ljubljana is Notranjska, north of Ljubljana is Gorenjska (Upper Carniola), south of the Sava River is Dolenjska (Lower Carniola) with Bela Krajina, north of the Sava River to the Mura River is Štajerska (Styria), and east of the Mura River is Prekmurje.

PART III
READING TEXT

Slovenija ima v Evropi zelo važno zemljepisno lego. Tu se križajo važne prometne poti. Iz Italije vodi pot proti vzhodu na Balkan in v Panonsko nižino. Iz Srednje Evrope pa vodi pot do Jadranskega morja. Slovenija leži sredi severno-zmerno-toplega pasu, med 46. in 47. vzporednikom. Meji na Italijo na zahodu, na Avstrijo na severu, na Madžarsko na severovzhodu in na Narodno republiko Hrvatsko na jugu. Majhen del Slovenije meji na Jadransko morje, kjer sta 2 lepi pristanišči in več znanih kopališč.

Zgodovinsko je Slovenija razdeljena na 6 pokrajin, politično pa na 8 okrajev in 77 občin. Pokrajine v Sloveniji so: Primorska z Gorico in Trstom je na zahodu Slovenije, Notranjska je jugozahodno od Ljubljane, Gorenjska je severno od Ljubljane, Dolenjska z Belo Krajino je južno od Save, Štajerska se razprostira severno od Save do Mure, vzhodno od Mure pa je Prekmurje.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Kaj je Slovenija v zemljepisnem pogledu?

Slovenija je v zemljepisnem pogledu zelo važno prehodno ozemlje.

2. Kaj vodi preko Slovenije?

Preko nje vodijo zelo važne prometne poti.

3. Kam vodijo?

Iz Srednje Evrope k Jadranu, iz Zahodne Evrope pa na Balkan in v Panonsko nižino.

4. Kakšna je zemljepisna lega Slovenije?

Slovenija leži sredi severno-zmerno-toplega pasu med 46. in 47. vzporednikom.

5. Katere države ima za sosede?

Na zahodu je Italija, na severu Avstrija, na severovzhodu je Madžarska in na jugu je Narodna republika Hrvatska.

6. Kam še meji Slovenija?

Slovenija meji tudi na Jadransko morje.

7. Kaj ima Slovenija ob Jadranskem morju?

Slovenija ima 2 važni pristanišči in več znanih kopališč?

8. Kakšna je politična razdelitev Slovenije?

Slovenija je razdeljena na 8 okrajev in 77 občin.

9. Ali ločimo še kako drugo razdelitev?

Da. Slovenija je v zgodovinskem smislu razdeljena na 6 pokrajin.

10. Katere so pokrajine v Sloveniji?

Zapadni del Slovenije je Primorska, jugozahodno od Ljubljane je Notranjska, severno od Ljubljane je Gorenjska, južno od Save je Dolenjska z Belo Krajino, severno od Save je Štajerska, vzhodno od Mure pa je Prekmurje.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

Geographically, Slovenia is an important transit corridor. From Central Europe a commercial road leads toward the Adriatic Sea and from the west a road leads to the Balkan and the Panonian Lowlands. Slovenia lies in the middle of the North Temperate Zone. To the west it borders on Italy, to the north on Austria, to the northeast on Hungary and to the south on the Narodna Republika Hrvatska. For administrative purposes, Slovenia is divided into six provinces historically and into eight districts and 75 communities politically. The provinces of Slovenia are: Littoral, Notranjska, Upper Carniola, Lower Carniola with Bela Krajina, Styria and Prekmurje.

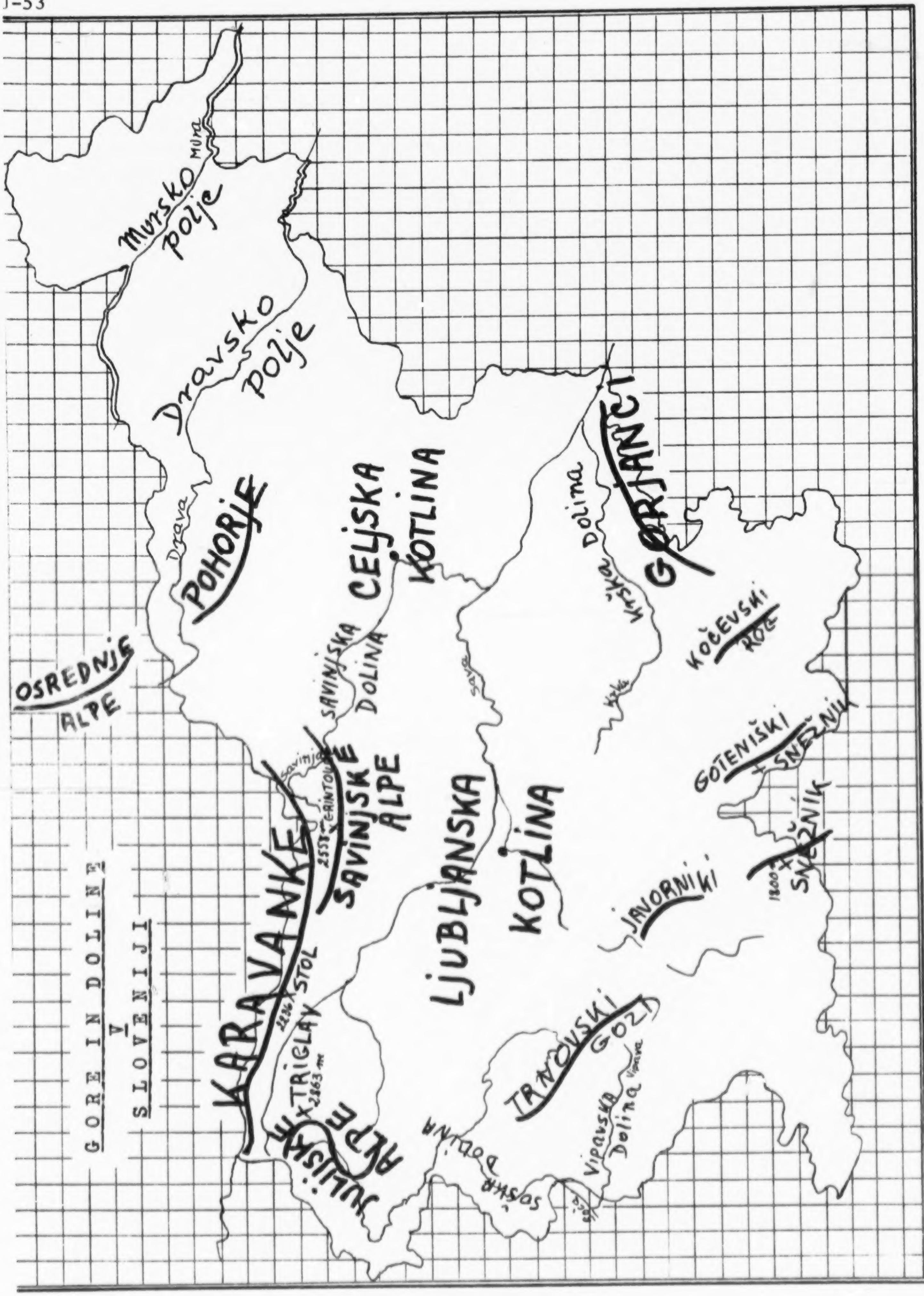

GORE IN DOLINE V SLOVENIJI

Mursko polje
Mura
Dravsko polje
Drava
POHORJE
OSREDNJE ALPE
CELJSKA KOTLINA
SAVINJSKA DOLINA
Savinja
SAVINJSKE ALPE
2558 GRINTOUC
KARAVANKE
2236 STOL
TRIGLAV 2863 m
JULIJSKE ALPE
LJUBLJANSKA KOTLINA
Sava
GORJANCI
Krška Dolina
Krka
KOČEVSKI ROG
GOTENIŠKI SNEŽNIK
SNEŽNIK 1800
JAVORNIKI
TRNOVSKI GOZD
VIPAVSKA Dolina
Vipava
SOŠKA DOLINA
Soča

CLASSROOM LESSON NO. 106
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, Slovenija je zelo gorata dežela.

Učitelj: Da. V Sloveniji imamo dvoje gorovij: Alpe in Kras, ki je del Dinarskega gorstva.

2. Študent: Kateri deli Alp segajo v Slovenijo?

Učitelj: Na severozahodu Julijske Alpe, na severu pa Karavanke in Savinjske Alpe.

3. Študent: Kateri so najvišji vrhovi v Alpah?

Učitelj: V Julijskih Alpah je Triglav (2863 m), v Karavankah je Stol (2236 m), v Savinjskih Alpah pa je Grintovec (2558 m).

4. Študent: Kje se začne Kras?

Učitelj: Med Alpami in Krasom je težko potegniti mejo. Približna meja gre po rekah Soči in Idrijci, po južnem robu Ljubljanske kotline, mimo Novega mesta na Gorjance.

5. Študent: Katere so najznačilnejše gorske skupine na Krasu?

Učitelj: Kras delimo v dve skupini: v Notranjski Kras s Trnovskim gozdom, Javorniki in Snežnikom, ki se dvigne do višine 1800 m.

6. Študent: Katera je druga skupina?

Učitelj: Druga skupina je Dolenjski Kras z Goteniškim Snežnikom, Kočevskim Rogom in Gorjanci. Ta skupina se dvigne do višine 1300 m.

7. Študent: Na severu Slovenije je Pohorje. Ali je Pohorje del Karavank?

Učitelj: Ne, Pohorje je podaljšek Osrednjih Alp iz Avstrije.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. **Student:** Mr. Teacher, Slovenia is a very mountainous country.

   Teacher: Yes. We have two mountain ranges in Slovenia: Karst, which is part of the Dinaric mountain chain, and the Alps.

2. **Student:** What parts of the Alps extend into Slovenia?

   Teacher: On the northwest the Julian Alps and on the north the Karavanke and the Savinjske Alps.

3. **Student:** Which are the highest peaks in the Alps?

   Teacher: In the Julian Alps it is Triglav (2,863 m), in the Karavanke it is Stol (2,236 m) and in the Savinjske Alps it is Grintovec (2,558 m).

4. **Student:** Where does the Karst Range begin?

   Teacher: It is very difficult to draw a dividing line between the Alps and the Karst. An approximate line goes along the Rivers Soča and Idrijca, along the southern edge of the Ljubljana Basin, passing the city of Novo Mesto to the Gorjanci mountains.

5. **Student:** What are the most significant mountain groups in Karst?

   Teacher: We divide Karst into two groups: Notranjski Kras, with Trnovski gozd and Javorniki with Snežnik, which rises to a height of 1800 m.

6. **Student:** What is the second group?

   Teacher: The second group is Dolenjski Kras with Goteniški Snežnik, Kočevski Rog and Gorjanci. This group rises to a height of 1300 m.

7. **Student:** To the north of Slovenia lie the Pohorje Mountains. Are the Pohorje part of the Karavanke Mountain Range?

   Teacher: No. The Pohorje are an extension of the Central Alps from Austria.

PART III
READING TEXT

V Sloveniji je dvoje gorovij. Iz Italije segajo v Slovenijo zadnji deli Alp. Na jugu se začenja Kras, ki je del velikega Dinarskega gorstva. Ta se vleče ob vsej Jadranski obali. Alpe v Sloveniji delimo v tri dele: v Julijske Alpe z najvišjim vrhom Triglavom, ki je obenem tudi najvišja gora v Jugoslaviji. Drugi del tvorijo Karavanke, po katerih teče meja med Avstrijo in Jugoslavijo. Najvišji vrh v Karavankah je Stol (2236 m). Tretji del so Savinjske Alpe, v katerih je najvišji vrh Grintovec (2558 m). Pohorje, ki se razteza vzhodno od Savinjskih Alp, je podaljšek Osrednjih Alp iz Avstrije.

Kras se začne južno od rek Soče in Idrijce ter teče južno od Ljubljane mimo Novega mesta na Gorjance. Kras delimo v Notranjski in Dolenjski Kras. K Notranjskemu Krasu spadajo Trnovski gozd, Javorniki in Snežnik. K Dolenjskemu Krasu pa spadajo Goteniški Snežnik, Kočevski Rog in Gorjanci.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Ali je Slovenija gorata dežela?

Seveda. V Sloveniji je mnogo visokih gor.

2. Katera gorovja so v Sloveniji?

V severnem delu se iz Italije raztezajo Alpe, na jugu pa se začenja Kras ali Dinarsko gorstvo.

3. Kako se imenujejo Alpe, ki segajo v Slovenijo?

V zahodnem delu so Julijske Alpe, v severnem pa Karavanke in Savinjske Alpe.

4. Kam spada Pohorje?

Pohorje je podaljšek Osrednjih Alp iz Avstrije.

5. Kako visoko se dvigajo Alpe v Sloveniji?

Najvišji vrh v Julijskih Alpah je Triglav (2863 m), v Karavankah je Stol (2236 m), v Savinjskih Alpah pa Grintovec (2558 m).

6. Kje je meja med Alpami in Krasom?

Meja gre po Soči, Idrijci, po južnem robu Ljubljanske kotline, mimo Novega mesta na Gorjance.

7. V koliko skupin je razdeljen Kras?

V Sloveniji ločimo Notranjski in Dolenjski Kras.

8. Katere so gorske skupine na Notranjskem Krasu?

Trnovski gozd, Javorniki in Snežnik, ki dosežejo višino 1800 m.

9. Katere so gorske skupine na Dolenjskem Krasu?

Goteniški Snežnik, Kočevski Rog in Gorjanci.

10. Kako visoko se dvigne Dolenjski Kras?

Dolenjski Kras se dvigne do višine 1300 m.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

Slovenia is a very mountainous country. There are two mountain ranges in Slovenia: Karst, which is part of the Dinaric Chain, and the Alps. We divide the Alps into three parts: the Julian Alps, the Karavanke and the Savinjske Alps. The highest peaks in the Alps are Triglav, which is the highest peak in Yugoslavia and rises to 2863 m; Grintovec, 2558 m; and Stol, 2236 m. In Slovenia Karst is divided into two mountain groups: the first is Notranjski Kras, which rises to height of 1800 m, and the second is Dolenjski Kras, which rises to a hight of 1300 m. In Styria are the Pohorje which are an extension of the Central Alps from Austria.

LANGUAGE LABORATORY EXERCISE NO. 46
REFER TO THE PREFACE OF THIS BOOK FOR INSTRUCTIONS

a) Listen twice to the following narration:

Slovenija je v zemljepisnem pogledu zelo važna dežela. Skozi njo vodijo zelo važne prometne poti. Iz Srednje Evrope vodi pot k Jadranskim pristaniščem. Iz Zahodne Evrope pa gredo poti čez Slovenijo na Balkan in v Panonsko nižino.

Slovenija leži sredi Severno zmerno toplega pasu. Meji na Italijo, Avstrijo, Madžarsko, na Narodno republiko Hrvatsko in na Jadransko morje. Politično je razdeljena na 8 okrajev, zgodovinsko pa na 6 pokrajin. Pokrajine v Sloveniji so: Primorska, Notranjska, Gorenjska, Dolenjska z Belo Krajino, Štajerska in Prekmurje.

Slovenija je zelo gorata dežela. Iz Italije se v Slovenijo raztezajo Alpe, na jugu pa se začne Kras ali Dinarsko gorstvo. Alpe se delijo v Julijske Alpe, Karavanke in Savinjske Alpe. Najvišji vrh v Julijskih Alpah je Triglav, ki je visok 2863 m. V Karavankah je najvišji vrh Stol, v Savinjskih Alpah pa Grintovec. Gorska skupina Pohorje je podaljšek Osrednjih Alp iz Avstrije.

Med Alpami in Krasom je težko potegniti točno mejo. Kras se deli v Notranjski in Dolenjski Kras. V Notranjskem Krasu se Snežnik dvigne v višino 1800 m. V Dolenjskem Krasu pa se Goteniški Snežnik dvigne v višino 1300 m.

b) Listen to the sentences of the preceding narration and repeat them during the pauses.

c) Answer the following questions:

1. Kakšna je Slovenija v zemljepisnem pogledu?
2. Kaj vodi skozi njo?
3. Kam vodi pot iz Srednje Evrope?
4. Kam gredo poti čez Slovenijo iz Zahodne Evrope?
5. Kje leži Slovenija?
6. Na katere države meji?
7. Kako je razdeljena politično?
8. Kako je razdeljena zgodovinsko?
9. Katere so pokrajine v Sloveniji?
10. Kakšna dežela je Slovenija?
11. Katero gorovje se razteza v Slovenijo iz Italije?
12. Katero gorstvo je na jugu Slovenije?
13. Kako se delijo Alpe v Sloveniji?
14. Kateri je najvišji vrh v Julijskih Alpah?
15. Katera sta najvišja vrhova v Karavankah in Savinjskih Alpah?
16. Kaj je gorska skupina Pohorje?
17. Ali je med Alpami in Krasom lahko potegniti mejo?
18. V katere dele se deli Kras v Sloveniji?
19. Kateri vrh se dvigne najviše v Notranjskem Krasu?
20. Kateri vrh se dvigne najviše v Dolenjskem Krasu?

VOCABULARY

gorat,-a,-o		mountainous, hilly
gorovje gorovja	(N)	mountain range
gospodarski,-a,-o		economical
kotlina kotline	(F)	basin, deep valley
lega lege	(F)	situation, site, position
nižina nižine	(F)	lowland
osrednji,-a,-e		central
podaljšek podaljška	(M)	additional piece, adding
pogled pogleda	(M)	view, look
politični,-a,-o		political
pomen pomena	(M)	meaning, sense, signification
približen,-na,-no		approximate
razdelitev razdelitve	(F)	division, distribution
rob roba	(M)	edge, brim, border
segati segam	(impf)	to reach, extend
skupina skupine	(F)	group
snežnik snežnika	(M)	mountain covered with snow
vzporednik vzporednika	(M)	parallel
zemljepisen,-na,-no		geographical
zmeren,-na,-no zmerno-topli pas		temperate, modest Temperate zone
značilen,-na,-no		characteristic, significant

CLASSROOM LESSON NO. 107
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, katere so doline v Sloveniji?

Učitelj: Alpski dolini sta Ljubljanska in Celjska kotlina. Druge doline so pa ob rekah.

2. Študent: Katere so?

Učitelj: Ob Vipavi je Vipavska dolina, ob Krki je Krška dolina, ob Savinji je Savinjska dolina, ob Dravi je Dravsko polje, ob Muri pa Mursko polje.

3. Študent: Kakšno je podnebje v Sloveniji?

Učitelj: Podnebje je zmerno celinsko, v jugozahodnem delu Slovenije je sredozemsko, ki je milejše od celinskega.

4. Študent: Kakšno temperaturo ima Slovenija?

Učitelj: Poleti je zelo vroče, včasih tudi 40°C, pozimi pa zelo mrzlo, do -30°C.

5. Študent: V temperaturi je velika razlika. Kako je s padavinami?

Učitelj: Padavin je mnogo; dežja poleti in snega pozimi je v Alpah do 3000 mm. Padavine so ugodno razdeljene na vse letne čase, zato rastlinstvo bujno raste. Imamo zelo veliko gozdov.

6. Študent: Ker je Slovenija zelo gorata in z gozdom poraščena, nimate prav hudih vetrov.

Učitelj: Ne v notranjosti. Na Primorskem, na Krasu, kjer ni gozdov, pa poznajo zelo močno burjo.

7. Študent: Ali je Slovenija gosto naseljena?

Učitelj: Na 1 km^2 pride približno 70 prebivalcev.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, what are the valleys in Slovenia?

Teacher: The Alpine Valleys are the Ljubljana and the Celje Basins. Other valleys extend along the rivers.

2. Student: Which ones?

Teacher: Along the Vipava River is Vipava Valley; along the Krka is Krka Valley; along the Savinja is Savinja Valley; along the Drava is Drava Field and along the Mura is Mura Field.

3. Student: What is the climate like in Slovenia?

Teacher: The climate is moderate continental but in the southwestern part it is Mediterranean, which is milder than the continental climate.

4. Student: What temperatures does Slovenia have?

Teacher: During the summer it is very hot, sometimes up to 40° C, and in the winter it is very cold, down to -30° C.

5. Student: There is a great variation in temperature. What about precipitation?

Teacher: There is plenty of precipitation; up to 3000 mm of rain in summer and snow in winter fall in the Alps region. Precipitation is favorably distributed throughout all seasons; therefore, vegetation is abundant and we have many forests.

6. Student: Because Slovenia is mountainous and covered with forests, you don't have very strong winds.

Teacher: Not in the interior. In Primorska on Karst, where there are no forests, they do have very strong winds.

7. Student: Is Slovenia thickly populated?

Teacher: About 70 inhabitants per km^2.

PART III
READING TEXT

Slovenija ima veliko gor in hribov, ima pa tudi nekaj lepih dolin. Največji dolini sta Ljubljanska in Celjska kotlina. Druge doline se pa raztezajo ob rekah. Tako govorimo v Sloveniji o Vipavski dolini, o Krški dolini, o Savinjski dolini, o Dravskem in Murskem polju in o drugih manjših dolinah.

Podnebje v Sloveniji je zmerno celinsko, ob morju pa imamo sredozemsko podnebje, ki je milejše od celinskega. Poleti je v Sloveniji zelo vroče, pozimi pa zelo mrzlo.

Ker je v Sloveniji veliko padavin in ker so enakomerno razdeljene na vse letne čase, rastlinstvo bujno raste. Večina hribov v Sloveniji je porasla z gozdovi. Ker je veliko gozdov, v notranjosti ni prav hudih vetrov. Na Krasu pa piha pozimi zelo močna burja.

Slovenija ni prav gosto naseljena. Na vsak kvadratni kilometer pride približno 70 prebivalcev. Seveda, veliko ozemlja zavzemajo gore in gozdovi, kjer ljudje ne morejo živeti.

RECOMBINATION DRILL

1. Kakšni dolini sta Ljubljanska in Celjska kotlina?

   Ljubljanska in Celjska kotlina sta alpski dolini.

2. Katere so doline ob rekah?

   Vipavska, Krška in Savinjska dolina, Dravsko in Mursko polje ter druge.

3. Kakšno podnebje ima Slovenija?

   V notranjosti je podnebje zmerno celinsko, ob morju pa je sredozemsko, ki je milejše od celinskega.

4. Ali je v Sloveniji poleti zelo vroče?

   Poleti je v Sloveniji kar precej vroče. Včasih tudi 40°C.

5. Kakšna pa je temperatura pozimi?

   Pozimi je zelo mrzlo, do -30°C.

6. Koliko je padavin?

   V alpskem predelu pade dežja in snega do 3000 mm na leto.

7. Kdaj dežuje v Sloveniji?

   Padavine so ugodno razdeljene na vse štiri letne čase.

8. Zakaj je v Sloveniji mnogo gozdov?

   Ker pade skozi vse leto mnogo padavin.

9. Ali imajo v Sloveniji hud veter?

   Ne v notranjosti, pač pa je močna burja na Krasu, kjer ni gozdov.

10. Kako gosto je Slovenija naseljena?

    Na vsak kvadratni kilometer pride približno 70 prebivalcev.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

In Slovenia there are some nice valleys. The two main ones are the Ljubljana and the Celje Basins. All the other valleys extend along the rivers. They are the Vipava, Krka and Savinja Valleys and the Drava and Mura Fields and others. The climate of Slovenia is moderate continental, but along the Adriatic coast it is mediterranean. In Slovenia it is very hot in the summer and very cold in the winter. There is plenty of precipitation; in the Alpine region up to 3,000 mm of rain and snow fall. Because the precipitation is favorably distributed throughout all the seasons, the vegetation is abundant. There are no strong winds in the interior of Slovenia; however, in the Karst region where there are no forests, there are very strong winds in the wintertime.

CLASSROOM LESSON NO. 108
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, ali imajo v Ljubljani muzej?

Učitelj: Seveda ga imajo. V njem hranijo različne predmete iz predzgodovinske dobe, iz rimske dobe, iz dobe naseljevanja Slovenov, pa vse do danes.

2. Študent: Kako je bilo v Sloveniji v predzgodovinski dobi?

Učitelj: Prebivalci so živeli po jamah, kasneje po utrjenih gradiščih in pa na jezeru, blizu današnje Ljubljane.

3. Študent: Kako so ljudje živeli na jezeru?

Učitelj: Postavili so si hiše na kolih, kjer so bili varni pred živalmi in pred sovražniki.

4. Študent: Sedaj ni več jezera tam. Ali se je posušilo?

Učitelj: Voda je odtekla. Ostalo je le Ljubljansko Barje, s katerega se večkrat dviga gosta megla.

5. Študent: Kakšna je bila Ljubljana za časa Rimljanov?

Učitelj: Rimljani so tu zgradili močno trdnjavo, ki so jo imenovali Emona.

6. Študent: Ali je še kaj ohranjenega od Emone?

Učitelj: Samo ostanki mestnega obzidja. Mesto so pa Huni porušili za časa preseljevanja narodov.

7. Študent: Ali je bilo to tačas, ko je šel Atila v Italijo?

Učitelj: Da. Šel je po znani rimski cesti skozi Ljubljansko kotlino.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, do they have a museum in Ljubljana?

Teacher: Of course they have. In it are various objects from the prehistoric era, from the Roman era, from the era of settlement of the Slavs and all the way to the present.

2. Student: How was life in Slovenia in the prehistoric era?

Teacher: The inhabitants lived in caves, later in fortified places and on a lake near the present city of Ljubljana.

3. Student: How did the people live on the lake?

Teacher: They built houses on poles where they were safe from their enemies and animals.

4. Student: Now there is no lake anymore; did it dry out?

Teacher: The water flowed off; only the Ljubljansko Barje (Marsh) remains, from which a thick fog often rises.

5. Student: What was Ljubljana like in the time of the Romans?

Teacher: The Romans built a strong fortress which they called Emona.

6. Student: Is there anything left of Emona?

Teacher: Only remnants of the city wall. The city was destroyed by the Huns at the time of the migration of nations.

7. Student: Was that during the time when Attila went to Italy?

Teacher: Yes. He went along the known Roman road through the Ljubljana Basin.

PART III
READING TEXT

Gospod Hribar si je v Ljubljani ogledal zgodovinski muzej. Tam je videl različne predmete, ki kažejo, kako so prebivalci slovenskega ozemlja živeli in kaj so delali skozi stoletja. Veliko je zanimivih predmetov iz predzgodovinske dobe, iz rimske dobe, iz dobe naselitve Slovenov, pa vse do današnjega časa.

Predmeti iz predzgodovinske dobe kažejo, da so takratni prebivalci živeli po jamah, po utrjenih gradiščih in na jezeru, ki se je razprostiralo med današnjimi kraji: Vrhniko, Igom in Ljubljano. V jezersko dno so prebivalci zabili kole in na njih postavili hiše. Tu so bili varni pred sovražniki in pred divjimi živalmi. Sedaj na tem mestu ni več jezera. Voda je odtekla in jezero se je posušilo. Iz barja, ki je ostalo, se pa še danes dviga gosta megla.

Na kraju, kjer sedaj stoji Ljubljana, so Rimljani zgradili trdnjavo Emono. Deli trdnjavskega obzidja se še vidijo. Emono so porušili Huni, ki so za časa preseljevanja narodov vdrli v Italijo. Skozi Ljubljansko kotlino je tačas vodila znana rimska cesta, ki je bila podlaga za vse kasnejše ceste.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Kaj hranijo v ljubljanskem muzeju?

   V njem hranijo različne zgodovinske predmete.

2. Iz katere dobe so ti predmeti?

   Predmeti so iz predzgodovinske dobe, iz rimske dobe, iz dobe naseljevanja Slovenov, pa vse do današnje dobe.

3. Kje so imeli bivališča prebivalci predzgodovinske dobe?

   Živeli so po jamah, po utrjenih gradiščih in na jezeru, ki je bilo blizu današnje Ljubljane.

4. Kakšna bivališča so si postavili na jezeru?

   Sredi jezera so si na kolih postavili hiše, kjer so bili varni pred sovražniki in pred divjimi živalmi.

5. Kaj se je zgodilo z jezerom?

   Ni ga več. Voda si je naredila pot in odtekla.

6. Zakaj imajo v Ljubljani dosti megle?

   Z Ljubljanskega Barja, ki je ostalo, ko je voda odtekla, se še večkrat dviga gosta megla.

7. Katero mesto so zgradili Rimljani na kraju današnje Ljubljane?

   Zgradili so trdnjavo Emono.

8. Kaj je ostalo od Emone do danes?

   Vidijo se še ostanki trdnjavskega obzidja.

9. Kdo je porušil Emono?

   Porušili so jo Huni za časa preseljevanja narodov.

10. Kdaj je bilo to?

    Ko je šel Atila v Italijo po znani rimski cesti, ki je vodila skozi Ljubljansko kotlino.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

Mr. Hribar went to the Ljubljana Museum. There he saw various historical objects; some from the prehistoric era are very old. There are some objects from the Roman era and from the era of the settlement of the Slavs. In the prehistoric era inhabitants lived on a lake near present-day Ljubljana. They built houses on poles where they were safe from their enemies and wild animals. Through the centuries the lake dried out and only a marsh, called Ljubljansko Barje, remains. From the marsh a thick fog often rises. In the time of the Romans a fortress called Emona was built on the site where Ljubljana now stands. The remnants of its city wall can still be seen. Emona was destroyed in the Fifth Century by the Huns.

LANGUAGE LABORATORY EXERCISE NO. 47 U-54
REFER TO THE PREFACE OF THIS BOOK FOR INSTRUCTIONS

a) Listen twice to the following narration:

V Sloveniji sta dve alpski dolini: Ljubljanska in Celjska kotlina. Večje doline ob rekah so pa Vipavska, Krška in Savinjska dolina ter Dravsko in Mursko polje. Podnebje v Sloveniji je v notranjosti celinsko, ob morju pa sredozemsko. Poleti je v Sloveniji zelo vroče, pozimi pa zelo mrzlo. Padavin je precej. V alpskem predelu pade dežja in snega do 3000 mm na leto. Ker je dovolj padavin, rastlinstvo bujno raste. Ker so hribi in gore poraščene z gozdovi, ni v Sloveniji prav hudih vetrov. Le na Krasu, kjer ni gozdov, imajo zelo močno burjo.

Gospod Hribar je šel nekega dne v ljubljanski muzej. Tam je videl mnogo zgodovinskih predmetov iz predzgodovinske dobe, iz dobe naseljevanja Slovenov in vse do danes. V predzgodovinski dobi so prebivalci živeli po jamah in na jezeru blizu današnje Ljubljane. Na kolih sredi jezera so si zgradili hiše, kjer so bili varni pred sovražniki in pred divjimi živalmi. Jezera sedaj ni več, a Ljubljančani vedo, da je bilo nekoč tam blizu jezero. Nanj jih spominja megla, ki se večkrat dviga z Ljubljanskega Barja. Rimljani so na kraju današnje Ljubljane zgradili mesto Emono, ki so jo Huni za časa preseljevanja narodov porušili.

b) Listen to the sentences of the preceding narration and repeat them during the pauses.

c) Answer the following questions:

1. Kateri alpski dolini sta v Sloveniji?
2. Katere so večje doline ob rekah?

3. Kakšno je podnebje v Sloveniji?
4. Kakšna je temperatura pozimi in poleti?
5. Koliko je padavin v alpskem predelu?
6. Zakaj rastlinstvo bujno raste?
7. Zakaj v Sloveniji ni hudih vetrov?
8. Kje imajo močno burjo?
9. Kam je šel gospod Hribar nekega dne?
10. Kakšne predmete je videl tam?
11. Iz katerih dob?
12. Kje so živeli prebivalci v predzgodovinski dobi?
13. Kaj so si zgradili na kolih sredi jezera?
14. Zakaj so jih gradili na jezeru?
15. Ali je tam še jezero?
16. Zakaj Ljubljančani vedo, da je bilo tam nekoč jezero?
17. Kaj so zgradili Rimljani na kraju današnje Ljubljane?
18. Kdo je Emono porušil?

barje barja	(N)	marsh, swamp
bivališče bivališča	(N)	residence, dwelling place
bujen,-na,-no		exuberant
bujno	(adv)	abundantly
burja burje	(F)	strong wind
celinski,-a,-o		continental
Celzij Celzija	(M)	Celsius
današnji,-a,-e		today's,nowadays
doba dobe	(F)	era
enakomerno	(adv)	equally, proportionally
gradišče gradišča	(N)	fortification, ruin (of a castle)
hraniti hranim	(impf)	to save, maintain
jama jame	(F)	pit, cave, grotto
kasneje	(adv)	later
kol kola	(M)	post, stake, pale
letni čas		season
mil, milejši		mild
muzej muzeja	(M)	museum
naseljen,-a,-o		populated
notranjost notranjosti	(F)	interior
obzidje obzidja	(N)	walls, circular wall

ohranjen,-a,-o		preserved
ostanek ostanka	(M)	rest, remnant, remainder
padavina padavine	(F)	precipitation
podlaga podlage	(F)	basis, groundwork, foundation
podnebje podnebja	(N)	climate
poraščen,-a,-o		overgrown
porušiti porušim	(pf)	to demolish, destroy, ruin
posušiti se posušim se	(pf)	to dry up
pozimi	(adv)	in winter
predzgodovinski,-a,-o		prehistoric
preseljevanje narodov		migration of nation
rastlinstvo rastlinstva	(N)	vegetation
razdeljen,-a,-o		divided, distributed
razlika razlike	(F)	difference
sredozemski,-a,-o		mediteranean
temperatura temperature	(F)	temperature
trdnjava trdnjave	(F)	fortress, stronghold
ugodno	(adv)	favorably
varen, varna, varno		safe
žival živali	(F)	animal

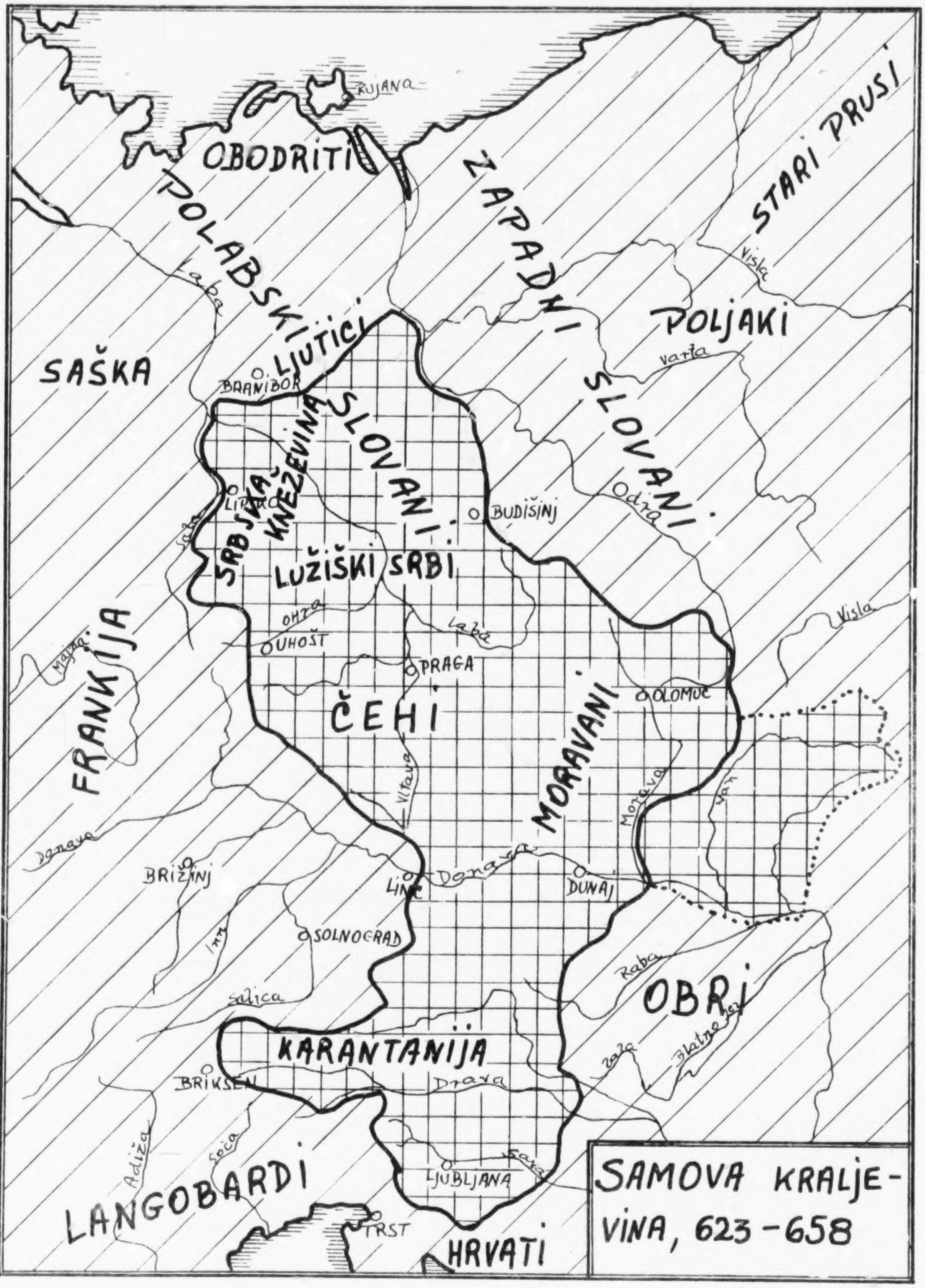
RUJANA
OBODRITI
POLABSKI SLOVANI
ZAPADNI SLOVANI
STARI PRUSI
Visla
Laba
LJUTICI
SAŠKA
BRANIBOR
POLJAKI
Varta
SRBSKA KNEŽEVINA
LIPSKO
Sala
BUDIŠINJ
Odra
LUŽIŠKI SRBI
Ohra
Laba
OUHOŠT
Visla
Majna
FRANKIJA
PRAGA
OLOMUC
ČEHI
MORAVANI
Vltava
Morava
Vah
Donava
BRIŽINJ
LINC
Donava
DUNAJ
Inn
SOLNOGRAD
Salica
Raba
OBRI
KARANTANIJA
Zala
Blatno jez.
BRIKSEN
Drava
Adiža
Soča
LANGOBARDI
LJUBLJANA
Sava
TRST
HRVATI

SAMOVA KRALJEVINA, 623-658

CLASSROOM LESSON NO. 109
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Slovenci so prišli na sedanje ozemlje za časa preseljevanja narodov. Ali so prišli s Huni?

Učitelj: Ne. Prišli so kakih 120 let kasneje.

2. Študent: Od kod so prišli?

Učitelj: Njihova domovina je bila za Karpati.

3. Študent: Kaj so naredili s prebivalci na novem ozemlju?

Učitelj: Ozemlje je bilo prazno. Huni so pregnali Rimljane v Italijo. Za Huni so prišli Langobardi, ki so leta 568 odšli v Italijo.

4. Študent: In tačas so prišli Slovenci?

Učitelj: Imena Slovenci tačas še niso poznali. Slovani, ki so se selili na jug, so se imenovali Sloveni. Ime Slovenci so naši predniki dobili šele v 9. stoletju.

5. Študent: Katere voditelje so imeli Sloveni?

Učitelj: Imeli so župane, kneze, v vojnem času pa vojvode.

6. Študent: Ali so ustanovili svojo državo?

Učitelj: Ustanovili so manjše države. Ena izmed njih je bila Karantanija s sedežem na Gosposvetskem polju, blizu Celovca.

7. Študent: Zakaj niso ustanovili ene velike države?

Učitelj: Poskus velike države vseh Slovenov je bila država kralja Sama leta 623. Ta je združil Slovene od Jadrana skoro do Baltika.

8. Študent: Ali je država dolgo obstojala?

Učitelj: Samo do Samove smrti leta 658.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: The Slovenians came to their present territory at the time of the migration of nations. Did they come with the Huns?

Teacher: No, they came some 120 years later.

2. Student: Where did they come from?

Teacher: Their homeland was behind the Carpathian Mountains.

3. Student: What did they do to the inhabitants in the new territory?

Teacher: The territory was uninhabited. The Huns had driven the Romans back to Italy. After the Huns, the Langobards came who departed for Italy in the year 568.

4. Student: And the Slovenians came at that time?

Teacher: The name "Slovenians" was not known at that time. The Slavs who migrated toward the south were named "Sloveni". The name "Slovenians" was assumed by our ancestors only in the 9th Century.

5. Student: What kind of leaders did the "Sloveni" have?

Teacher: They had mayors and princes and in time of war they had dukes.

6. Student: Did they establish their own state?

Teacher: They established smaller states. One of them was Carinthia with its seat on the 'Gospa Sveta" Field near Celovec.

7. Student: Why didn't they establish one large state?

Teacher: An attempt to establish one large state of all Slavs was made by King Samo in the year 623. He united all the Slavs from the Adriatic almost to the Baltic Seas.

8. Student: Did the state exist for a long time?

Teacher: Only until Samo's death in the year 658.

PART III
READING TEXT

Pradedje Slovencev so se skupaj z drugimi slovanskimi rodovi selili izza Karpatov proti jugu. Takrat so vsi rodovi imeli skupno ime Sloveni. Ime Slovenci so predniki današnjih Slovencev dobili šele v 9. stoletju. Na ozemlje, kjer sedaj prebivajo, so Slovenci prišli leta 568. Tega leta so se Langobardi izselili iz teh krajev v Italijo.

Sloveni so zasedali deželo pod vodstvom županov, knezov in vojvod. Ustanovili so manjše države. Najznamenitejša med njimi je bila Karantanija, s sedežem na Gosposvetskem polju. Leta 623. je kralj Samo združil vse te male državice v eno veliko državo Slovenov, ki je segala od Jadranskega do Baltskega morja. Škoda, da ta država ni dlje časa obstojala. Razpadla je s smrtjo kralja Sama leta 658.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Kdaj so prišli pradedje Slovencev na sedanje ozemlje?

   Pradedje Slovencev so prišli na sedanje ozemlje za časa preseljevanja narodov.

2. Od kod so se priselili?

   Prišli so izza Karpatov. Tam je bila njihova prvotna domovina.

3. Kateri prebivalci so tačas živeli na tem ozemlju?

   Ozemlje je bilo večinoma brez prebivalcev.

4. Kateri narod je živel tu preden so prišli Sloveni?

   Zadnji so tod živeli Langobardi, ki so se leta 568, preselili v Italijo.

5. Kako so se imenovali Slovani, ki so se selili izza Karpatov?

   Imeli so skupno ime Sloveni.

6. Kdaj so Slovenci dobili svoje sedanje ime?

   Dobili so ga v 9. stoletju.

7. Kdo je vodil Slovene ob preseljevanju?

   Vodili so jih župani, knezi in vojvode.

8. Katera je najbolj znana država, ki so jo ustanovili Sloveni?

   Najbolj znana država je bila Karantanija s sedežem na Gosposvetskem polju.

9. Kdo je organiziral veliko slovansko državo v 7. stoletju?

   Kralj Samo je leta 623 združil vse Slovene od Jadrana do Baltika.

10. Koliko časa je obstojala ta država?

    Samo do Samove smrti leta 658.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

The Slovenians came to their present territory in the Sixth Century. Their homeland was behind the Carpathian Mountains. The new territory they settled was uninhabited. After the Huns had driven the Romans into Italy, many nations occupied the territory for a short time. The Langobards were the last; they moved to Italy in the year 568. Then the Slovenians came under the leadership of mayors, princes and dukes. They established smaller states, one of which was Caranthia with its seat on the "Gospa Sveta" field. An attempt to establish one large state of all Slavs was made by King Samo in the year 623, but this state existed only until his death in 658.

CLASSROOM LESSON NO. 110
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, povejte, kaj se je zgodilo s Sloveni po Samovi smrti.

Učitelj: Samova država je razpadla v manjše države.

2. Študent: Ali je Karantanija še obstojala?

Učitelj: Seveda. A kmalu je morala prositi sosede Bavarce za pomoč proti Avarom, ki so pritiskali z vzhoda.

3. Študent: Ali so Bavarci prišli na pomoč?

Učitelj: So. A v zahvalo za pomoč so jih morali Karantanci priznati za svoje gospodarje. (Leta 743.)

4. Študent: Karantanija je torej izgubila samostojnost?

Učitelj: Ne popolnoma. Bavarci so pustili v Karantaniji za vladarja kneza Boruta, njegovega sina Gorazda in nečaka Hotimira pa so odpeljali kot talca.

5. Študent: Zato, da se Karantanci ne bi uprli?

Učitelj: Da. Imeli so pa še drug namen: pokristjaniti Karantance in druge poganske Slovane.

6. Študent: Ali so jih pokristjanili?

Učitelj: Gorazda in Hotimira so vzgojili v krščanski veri. Ta dva sta kasneje kot vladarja pokristjanila Karantance.

7. Študent: Ali so Slovani radi sprejemali krščansko vero?

Učitelj: Nemških duhovnikov, ki so jih pošiljali Bavarci, niso razumeli in jih zato niso marali. Moravski knez Rastislav je prosil bizantinskega cesarja, naj jim pošlje slovanskih duhovnikov.

8. Študent: Ali jih je poslal?

Učitelj: Poslal jim je brata Cirila in Metoda, ki sta uspešno širila krščansko vero v slovanskem jeziku med vsemi Slovani.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, tell us what happened to the Sloveni after King Samo's death?

Teacher: King Samo's state was divided into small states.

2. Student: Did Carinthia still exist?

Teacher: Certainly, but soon it was forced to ask for help from its Bavarian neighbors against the Avars who were pressing them from the east.

3. Student: Did the Bavarians come to help?

Teacher: They did, but in gratitude for their help, the Carinthians had to recognize the Bavarians as their masters. (in the year 743).

4. Student: Then Carinthia lost its freedom?

Teacher: Not completely. The Bavarians left Prince Borut as the ruler in Carinthia but they took his son, Gorazd, and his nephew, Hotimir, with them as hostages.

5. Student: So that the Carinthians wouldn't rebel?

Teacher: Yes. Besides that, they had another purpose: to Christianize the Carinthians and other pagan Slavs.

6. Student: Did they Christianize them?

Teacher: They raised Gorazd and Hotimir in the Christian faith. As rulers, these two later Christianized the Carinthians.

7. Student: Were the Slavs very much in favor of the Christian religion?

Teacher: They didn't understand the German priests whom the Bavarians sent to them and therefore they didn't like them. The Moravian prince, Rastislav, asked the Byzantine ruler to send them Slav priests.

8. Student: Did he send them?

Teacher: He sent them two brothers, Cyril and Methodius, who successfully spread the Christian religion in the Slav language among all the Slavs.

Karantanija, ki je bila sestavni del Samove države, je po Samovi smrti obstojala kot samostojna država. Tačas so Avari začeli prihajati z vzhoda in pritiskati na Karantanijo. V strahu pred divjimi Avari, je Karantanija prosila za pomoč svoje sosede Bavarce. Ti so ji pomagali proti Avarom, a Karantanci so jih morali priznati za svoje gospodarje. Vendar so še ohranili svoje vladarje. Knez Borut, ki je vladal v Karantaniji, je moral izročiti Bavarcem kot talca svojega sina Gorazda in nečaka Hotimira. Bavarci so ju vzgojili v krščanski veri. Kot vladarja sta Gorazd in Hotimir potem pokristjanila Karantance.

Tudi drugi Slovani so tačas sprejemali krščansko vero, a niso marali nemških duhovnikov, ki so jim jih pošiljali Bavarci. Moravski knez Rastislav je prosil bizantinskega cesarja za slovanske duhovnike. Kmalu sta prišla brata Ciril in Metod, ki sta zelo uspešno širila krščansko vero v slovanskem jeziku.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Kaj se je po Samovi smrti zgodilo z njegovo državo?

Razpadla je v manjše države.

2. Zakaj so Karantanski Slovenci morali prositi za pomoč svoje sosede Bavarce?

Divji Avari so prišli iz Azije in napadali Karantansko državo.

3. Ali Karantanci sami niso bili dovolj močni?

Ne. Avari so bili premočni, zato jim Karantanci niso bili kos.

4. Kaj so zahtevali Bavarci od Karantancev v zahvalo za pomoč?

Zahtevali so, da jih priznajo za svoje gospodarje.

5. Ali so s tem Karantanci izgubili svobodo in svoje vladarje?

Ne. Vendar so Bavarci odpeljali kot talca kneževega sina Gorazda in nečaka Hotimira.

6. Kateri namen so imeli s Slovenci?

Hoteli so pokristjaniti poganske Slovence.

7. Kako so to izvršili?

Gorazda in Hotimira so vzgojili v krščanski veri in ta dva sta kot vladarja pokristjanila Slovence.

8. Zakaj Slovenci niso marali bavarskih duhovnikov?

Niso jih marali, ker jih niso razumeli.

9. Koga je prosil moravski knez Rastislav za slovanske duhovnike?

Prosil je bizantinskega cesarja.

10. Koga je poslal bizantinski cesar?

Poslal je brata Cirila in Metoda, ki sta uspešno širila krščansko vero v slovanskem jeziku.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

King Samo's state was divided into small states after his death. Carinthia soon had to ask help against the Avars from her Bavarian neighbors and then was forced to recognize the Bavarians as her master. The Carinthians still preserved their own rules, but the Bavarians took Prince Borut's son, Gorazd, and his nephew, Hotimir, with them as hostages. The boys were raised in the Christian faith and, later as rulers, they christianized the Carinthians. At that time all the Slavs were in favor of the Christian religion, but they did not like the German priests whom the Bavarians sent to them. The Moravian Prince, Rastislav, asked the Byzantine ruler to send them Slav priests. Soon the brothers Cyril and Methodius came and successfully spread the Christian religion in the Slav language.

LANGUAGE LABORATORY EXERCISE NO. 48
REFER TO THE PREFACE OF THIS BOOK FOR INSTRUCTIONS

a) Listen twice to the following narration:

Pradedje Slovencev so na sedanje ozemlje prišli za časa preseljevanja narodov izza Karpatov. Ozemlje, katerega so zasedli, je bilo večinoma prazno. Odkar so Huni pregnali odtod Rimljane, je več narodov živelo na tem ozemlju, a so vsi odšli. Zadnji pred Sloveni so bili Langobardi, ki so se 1. 568. selili v Italijo. Sloveni so pod vodstvom svojih županov, knezov in vojvod zavzeli to deželo. Ustanovili so majhne države, med katerimi je bila zelo znamenita Karantanija. Večjo državo je leta 623. ustanovil kralj Samo, ki je združil vse zahodne Slovene v eno državo. Po njegovi smrti 1. 658. pa je država spet razpadla.

Ko so jo začeli napadati divji Avari, je Karantanija prosila za pomoč Bavarce. Bavarci so Karantancem pomagali, a zahtevali, da jih Karantanci priznajo za svoje vladarje. Knez Borut je ostal vladar, a njegovega sina Gorazda in nečaka Hotimira so Bavarci odpeljali kot talca. Vzgojili so ju v krščanski veri in kasneje sta kot vladarja pokristjanila poganske Slovence. Tudi drugi Sloveni so radi sprejemali krščansko vero, niso pa marali bavarskih duhovnikov, ker jih niso razumeli. Zato je moravski knez Rastislav prosil bizantinskega cesarja, naj mu pošlje slovanskih duhovnikov. Kmalu sta prišla brata Ciril in Metod, ki sta uspešno širila krščansko vero v slovanskem jeziku.

b) Listen to the sentences of the preceding narration and repeat them during the pauses;

c) Answer the following questions:

1. Kdaj so prišli pradedje Slovencev na današnje ozemlje?

2. Od kod so prišli?

3. Kakšno je bilo ozemlje?

4. Kdo je živel na tem ozemlju, odkar so Huni pregnali Rimljane?

5. Kdo je bil zadnji na tem ozemlju pred Sloveni?

6. Pod čigavim vodstvom so prišli Sloveni?

7. Kolikšne države so ustanovili?

8. Katera je bila zelo znamenita?

9. Kdo je ustanovil prvo veliko slovansko državo?

10. Koliko časa je obstojala?

11. Koga je Karantanija prosila za pomoč proti Avarom?

12. Kaj so Bavarci zahtevali za pomoč?

13. Kdo je ostal vladar v Karantaniji?

14. Koga so Bavarci odpeljali kot talca?

15. V kateri veri so ju vzgojili?

16. Kaj sta naredila s poganskimi Slovenci kot vladarja?

17. Ali so tudi drugi Sloveni radi sprejemali krščansko vero?

18. Zakaj niso marali bavarskih duhovnikov?

19. Koga je prosil moravski knez Rastislav za slovanske duhovnike?

20. Koga jim je poslal bizantinski cesar?

21. Ali sta brata Ciril in Metod uspešno širila krščansko vero?

U-55

VOCABULARY

izgubiti izgubim	(pf)	to lose
knez kneza	(M)	prince
kos biti (komu)		to be match for a person, to be equal to a thing
kralj kralja	(M)	king
nečak nečaka	(M)	nephew
obstojati obstojam	(impf)	to exist
odtod	(adv)	from this place, from here
poganski,-a,-o		pagan
pokristjaniti pokristjanim	(pf)	to Christianize
poskus poskusa	(M)	experiment, attempt, trial
prazen, prazna, prazno		empty
prednik prednika	(M)	predecessor
pregnati preženem pregnal sem	(pf)	to expel, banish, exile
pustiti pustim	(impf)	to permit, let, allow
razpasti razpadem	(pf)	to fall to pieces, disintegrate
samostojnost samostojnosti	(F)	independence
sedanji,-a,-e		present, current, modern
sprejemati sprejemam	(impf)	to receive, accept

stoletje stoletja	(N)	century
širiti širim	(impf)	to spread, widen, stretch
talec talca	(M)	hostage
upreti se uprem se	(pf)	to resist, rebel
uspešno	(adv)	successfully
ustanoviti ustanovim	(pf)	to found, establish
vera vere	(F)	religion, faith
vladar vladarja	(M)	ruler
voditelj voditelja	(M)	leader
vojvoda vojvode	(M)	duke
vzgojiti vzgojim	(pf)	to educate, raise
zahvala zahvale	(F)	gratitude, thanks
združiti združim	(pf)	to unite
župan župana	(M)	mayor

CLASSROOM LESSON NO. 111
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Ali so bili Karantanci zadovoljni pod Bavarci?

   Učitelj: Ne, niso bili zadovoljni niti pod Bavarci niti pod Franki, ki so leta 788 premagali Bavarce.

2. Študent: Ali so se uprli?

   Učitelj: Iskali so pomoč pri hrvaškem knezu Ljudevitu Posavskem. Združeni Slovenci, Hrvati in Srbi so se leta 819. uprli Frankom.

3. Študent: Ali so zmagali?

   Učitelj: Premagali so devet frankovskih vojsk. Šele deseta jih je premagala.

4. Študent: To je bilo zelo slabo.

   Učitelj: Da. S tem je bil pokopan prvi poskus združitve Južnih Slovanov.

5. Študent: Kaj so Franki naredili z upornimi Slovenci?

   Učitelj: Leta 820. so jim odvzeli domače kneze in plemstvo. Slovenci so popolnoma prišli pod frankovsko oblast.

6. Študent: Ali so imeli še kaj pravic?

   Učitelj: Ne. Postali so kmetje in tlačani, ki so delali za frankovske fevdalne gospodarje.

7. Študent: Kako pa so ohranili svoj jezik?

   Učitelj: Svobodni kmetje in duhovniki so gojili med Slovenci narodno zavest in slovenske navade.

8. Študent: Kako dolgo so Slovenci ostali pod Franki?

   Učitelj: Pod Franki in Nemci, ki so leta 843. prevzeli vzhodni del frankovske države, so bili 1100 let, do leta 1918.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1.	Student:	Were the Carinthians content under Bavarian rule?
	Teacher:	No, they were not content, neither with the Bavarians nor with the Franks who subjugated the Bavarians in the year 788.
2.	Student:	Did the Slovenians resist the Franks?
	Teacher:	They tried to get help from the Croat Prince, Ljudevit Posavski. The United Slovenians, Croats and Serbs rebelled against the Franks in the year 819.
3.	Student:	Did they overcome them?
	Teacher:	They defeated nine Frank armies. Only the tenth army defeated them.
4.	Student:	That was very bad.
	Teacher:	Yes. With that, the first attempt to unify the Southern Slavs failed.
5.	Student:	What did the Franks do to the rebellious Slovenians?
	Teacher:	In the year 820 they took away their domestic Princes and nobility. Slovenians came completely under Frank rule.
6.	Student:	Did they have any more rights?
	Teacher:	No. They became peasants and serfs who worked for the Frank feudal masters.
7.	Student:	How did they preserve their language?
	Teacher:	Free peasants and priests cultivated national pride and Slovenian customs among the Slovenians.
8.	Student:	For how long did the Slovenians remain under the Franks?
	Teacher:	For 1100 years, until 1918, they were under the Franks and Germans, who, in the year 843, took over the eastern part of the Frank state.

PART III
READING TEXT

Bavarce so leta 788. premagali Franki in jih vključili v veliko frankovsko državo. Z njimi so prišli pod frankovsko oblast tudi Karantanci in drugi Slovenci. Karantanci niso bili zadovoljni niti pod bavarsko niti pod frankovsko oblastjo. Tudi sosednji Hrvati so prišli pod frankovsko oblast. Hrvaški knez Ljudevit Posavski se je uprl Frankom in se hotel osvoboditi njihove nadvlade. Z njim so se leta 819. uprli tudi Slovenci in Srbi. Za kratko dobo so bili trije narodi Južnih Slovanov združeni v uporu proti Frankom. Premagali so devet frankovskih vojsk, šele deseta je nje premagala. Prvi poskus združitve Južnih Slovanov se je ponesrečil. Posledice upora so bile za vse Slovence usodne. Leta 820. so izgubili svoje vladarje in prešli popolnoma pod frankovsko oblast. Pod frankovsko in kasneje pod nemško oblastjo so ostali 1100 let, do leta 1918. Izgubili so svoje plemstvo ter tako postali kmetje in tlačani, ki so delali za nemške fevdalne gospodarje. Svoj jezik, narodno zavest in slovenske navade so Slovencem ohranili njihovi duhovniki in svobodni kmetje.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Pod katere gospodarje so leta 788 prišli Slovenci skupaj z Bavarci?

   Slovenci z Bavarci so tega leta prišli pod Franke.

2. Ali so bili Slovenci zadovoljni pod Bavarci in pod Franki?

   Ne. Iskali so prilike, da bi se osvobodili.

3. Kdaj se jim je ponudila prilika?

   Ko se je hrvaški knez Ljudevit Posavski leta 819. uprl Frankom.

4. Ali so se uprli tudi Slovenci?

   Da. Skupaj z nekaterimi srbskimi rodovi so se pridružili Ljudevitu Posavskemu.

5. Koliko frankovskih vojsk so premagali?

   Premagali so devet frankovskih vojsk, a deseta je premagala nje.

6. Zakaj je ta upor proti Frankom značilen?

   Prvič v zgodovini so se združili rodovi Južnih Slovanov proti tujim gospodarjem.

7. Kaj se je zgodilo z upornimi Slovenci?

   Izgubili so svobodo, svoje kneze in svoje plemstvo.

8. Za koga so Slovenci kot kmetje in tlačani delali?

   Delali so za frankovske fevdalne gospodarje.

9. Kdo je med Slovenci ohranjal narodno zavest, slovenske navade in jezik?

   To so ohranjali svobodni kmetje in duhovniki.

10. Kdaj so se Slovenci osvobodili tujih gospodarjev?

    Šele po 1100 letih, leta 1918.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

The Slovenians were not content under Bavarian and Frank rule. Together with the Croats and the Serbs, they rebelled against the Franks and defeated nine Frank armies, but were defeated by the tenth Frank army. This was the first attempt to unify the Southern Slavs. Because the attempt failed, the Slovenians lost their princes and fell completely under Frank rule. They became peasants and serfs who worked for the Frank feudal masters. They remained under Frank and German rule for 1100 years. Through the centuries the Slovenian priests and free peasants cultivated national pride and preserved the Slovenian customs and language among the people.

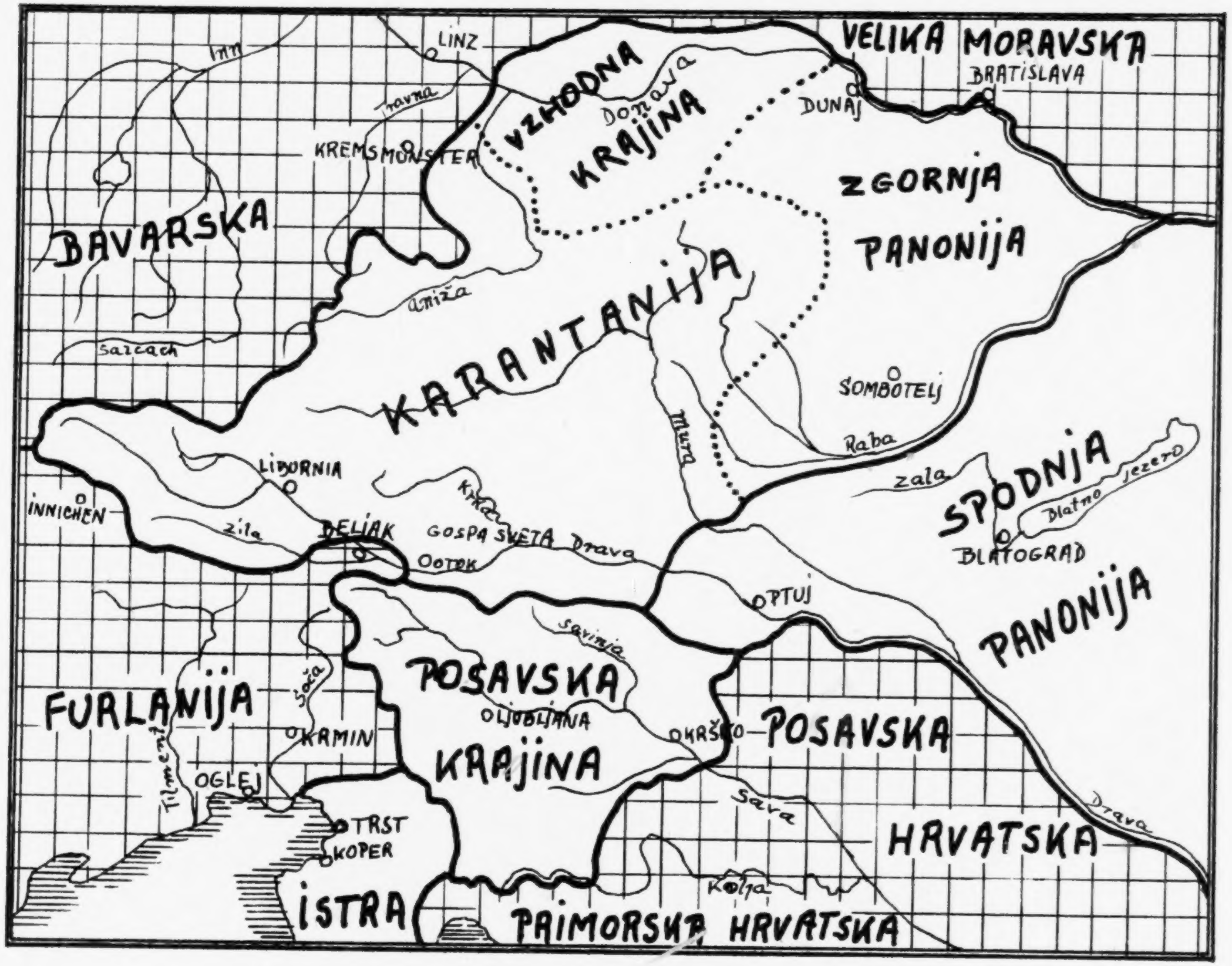
VELIKA MORAVSKA
BRATISLAVA
LINZ
Inn
Travna
KREMSMÜNSTER
VZHODNA KRAJINA
Donava
DUNAJ
ZGORNJA PANONIJA
BAVARSKA
Aniža
Salzach
KARANTANIJA
SOMBOTELJ
Mura
Raba
Zala
SPODNJA PANONIJA
Blatno jezero
BLATOGRAD
LIBURNIA
INNICHEN
Zila
BELJAK
GOSPA SVETA
Krka
Drava
OTOK
PTUJ
Savinja
POSAVSKA KRAJINA
LJUBLJANA
KRŠKO
POSAVSKA HRVATSKA
Sava
Drava
FURLANIJA
Soča
KAMIN
Tilment
OGLEJ
TRST
KOPER
ISTRA
Kolpa
PRIMORSKA HRVATSKA

SLOVENSKE DRŽAVE V 9. STOLETJU

CLASSROOM LESSON NO. 112
PART I
DIALOGUE

1. Student: Katere so bile slovenske države poleg Karantanije?

Učitelj: Posavska Krajina južno od Karantanije, ki je izgubila svobodo skupaj s Karantanijo in Spodnja Panonija, ki so jo Slovenci ustanovili sredi devetega stoletja.

2. Student: Kdo je vladal v Panoniji?

Učitelj: Kneza Pribina in Kocelj. Pa tudi ta država ni imela sreče.

3. Student: Kaj se je zgodilo z njo?

Učitelj: Ob koncu 9. stoletja so prišli Madžari in jo uničili.

4. Student: Ali je bilo ostalo slovensko ozemlje združeno v nemški državi?

Učitelj: V Vojvodini Karantaniji so bili nekaj stoletij združeni Slovenci Koroške, Kranjske, Štajerske in Primorske dežele.

5. Student: Ali je Vojvodina Karantanija imela slovenskega vladarja?

Učitelj: Ne. Vojvode so bili Nemci, a uradni jezik na njihovem dvoru je bila slovenščina.

6. Student: Ali so nemški vojvode govorili po slovensko?

Učitelj: Seveda. Do leta 1414. so Karantanci ustoličevali svoje vojvode v slovenskem jeziku.

7. Student: Kje so jih ustoličevali?

Učitelj: Na Gosposvetskem polju. Tam še sedaj stoji vojvodski prestol, kjer so vojvode sodili in delili pravico plemičem in kmetom v slovenskem jeziku.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Which were the Slovenian states besides Carinthia?

Teacher: There were Posavska Krajina, south of Carinthia, which lost its freedom together with Carinthia, and Lower Panonia, which the Slovenians established in the middle of the 9th Century.

2. Student: Who ruled in Panonia?

Teacher: The Princes, Pribina and Kocelj. This state had bad luck also.

3. Student: What happened to it?

Teacher: At the end of the 9th Century the Hungarians came and destroyed it.

4. Student: Was all the remaining territory united in the German state?

Teacher: For some centuries the Slovenians in Carinthia, Carniola, Steyermark and the Littoral provinces were united in the Dukedom of Carinthia.

5. Student: Did the Dukedom of Carinthia have a Slovenian ruler?

Teacher: No, the dukes were Germans. However, the official language beside the German was also Slovenian.

6. Student: Did the German dukes talk Slovenian?

Teacher: Of course. Until the year 1414, the Carinthians installed their dukes using the Slovenian language.

7. Student: Where did they install them?

Teacher: On the "Gosposvetsko polje". There even now the ducal throne stands, from which the dukes judged and distributed rights to the noblemen and peasants in the Slovenian language.

PART III
READING TEXT

Južno od Karantanije, v predelu Julijskih Alp in ob Savi, je obstojala slovenska država Posavska Krajina. Ta je izgubila svojo samostojnost skupaj s Karantanijo. Sredi devetega stoletja so Slovenci ob Blatnem jezeru ustanovili državo Spodnjo Panonijo. Vladala sta jo kneza Pribina in njegov sin Kocelj. Tudi ta država ni imela sreče. Ob koncu devetega stoletja so iz Azije prišli Madžari in jo uničili.

Vse slovensko ozemlje in Slovenci na Koroškem, Kranjskem, Štajerskem in na Primorskem so bili nekaj stoletij združeni v Vojvodini Karantaniji. Vojvode so bili Nemci, a govorili so slovenski jezik, ker je bila slovenščina uradni jezik. Do leta 1414·so Slovenci ustoličevali svoje vojvode na Gosposvetskem polju v slovenskem jeziku. Tam še sedaj stoji vojvodski prestol. Na tem prestolu so vojvode sodili in delili pravico plemstvu in kmetom v slovenskem jeziku, ki ga je tačas govorilo vse prebivalstvo karantanske vojvodine.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Ali je bila Karantanija edina slovenska država?

   Ne. Južno od Karantanije je bila Posavska Krajina, vzhodno od Karantanije pa Spodnja Panonija.

2. Kdo je ustanovil Spodnjo Panonijo?

   Knez Pribina jo je ustanovil sredi devetega stoletja.

3. Kaj se je zgodilo s Spodnjo Panonijo ob koncu devetega stoletja?

   Iz Azije so prišli Madžari, ki so Spodnjo Panonijo zasedli in uničili.

4. Kateri deli Slovenije so bili združeni v Vojvodini Karantaniji?

   V Vojvodini Karantaniji so bile združene Koroška, Kranjska in Primorska dežela.

5. Ali so bili vojvode Slovenci?

   Ne, vojvode so bili Nemci.

6. Kateri jezik je bil uradni jezik v Vojvodini Karantaniji?

   Uradni jezik je bila slovenščina.

7. V katerem jeziku so Karantanci ustoličevali svoje vojvode?

   Ustoličevali so jih v slovenskem jeziku.

8. Kje so jih ustoličevali?

   Ustoličevali so jih na Gosposvetskem polju.

9. Kako so vojvode sodili in delili pravico plemičem in kmetom?

   Sede na vojvodskem prestolu so vojvode sodili in delili pravico in fevde v slovenščini.

10. Kdaj je bil ustoličen zadnji karantanski vojvoda?

    Zadnji karantanski vojvoda je bil ustoličen leta 1414.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

Posavska Krajina and Lower Panonia also were Slovenian states. Posavska Krajina lost its freedom together with Carinthia. Lower Panonia was established in the middle of the Ninth Century and was ruled by the Princes Pribina and Kocelj, but it had a short life. At the end of the Ninth Century the Hungarians came and destroyed it. For some centuries all Slovenian territory was united in the Dukedom of Carinthia under the German dukes. Besides German, Slovenian was the official language and all the dukes talked both languages. Until the year 1414 they were installed as Carinthian dukes using the Slovenian language in the ceremony. The installations were held on the "Gosposvetsko polje" where the ducal throne still stands. From this throne the dukes judged and distributed rights to the noblemen and peasants in the Slovenian language.

VOCABULARY

blaten,-na,-no		muddy, dirty
fevdalen,-na,-no		feudal
gojiti gojim	(impf)	to cultivate, breed, grow
navada navade	(F)	custom, habit
oblast oblasti	(F)	authority, power
ohraniti ohranim	(pf)	to preserve, save
plemič plemiča	(M)	nobleman
pokopan,-a,-o		buried
ponesrečiti se ponesreči se ponesrečilo se je		to fail
posledica posledice	(F)	consequence, result, effect
premagati premagam	(pf)	to defeat, overcome, conquer
prestol prestola	(M)	throne
prevzeti prevzamem	(pf)	to take over, to seize, assume
prilika prilike	(F)	opportunity, occasion
soditi sodim	(impf)	to judge
svoboda svobode	(F)	freedom
svoboden,-na,-no		free, at liberty
tlačan tlačana	(M)	serf

uničiti uničim	(pf)	to destroy, annihilate
uporen,-na, -no		stubborn, insurgent, rebellious
uraden,-na,-no		official
usoden,-na,-no		fatal, disastrous
ustoličevati ustoličujem	(impf)	to inaugurate
vojvodina vojvodine	(F)	dukedom
vojvodski,-a,-o		ducal
zavest zavesti	(F)	conscience, perception, knowledge
združitev združitve	(F)	unification
zmagati zmagam	(pf)	to be victorious, vanquish, overcome

EXAMINATION NO. 8

THIS UNIT HAS NO LANGUAGE LABORATORY EXERCISE

DURING THIS HOUR YOU ARE REQUIRED TO TAKE

EXAMINATION NO. 8

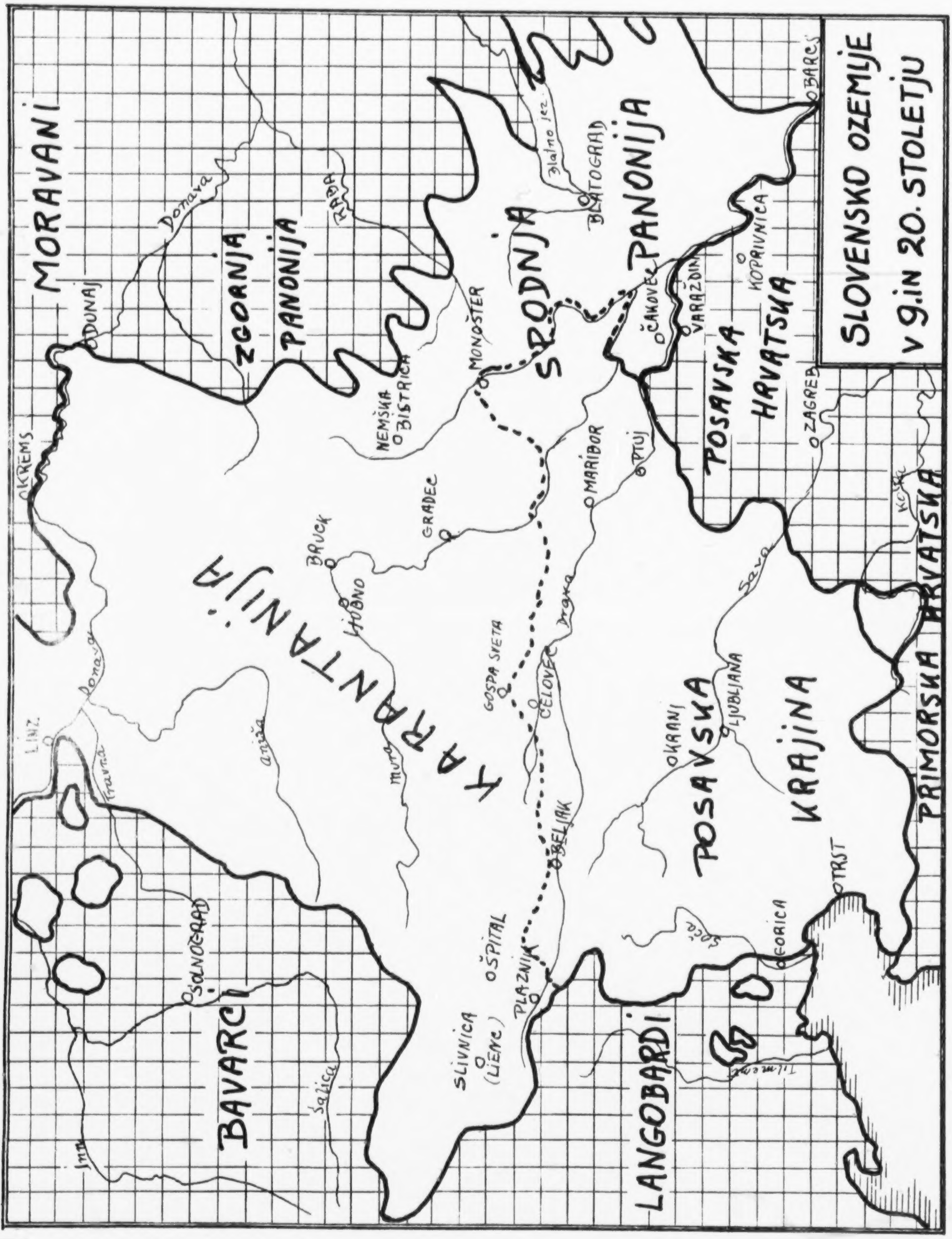

SLOVENSKO OZEMLJE v 9. IN 20. STOLETJU

MORAVANI
ZGORNJA PANONIJA
SPODNJA PANONIJA
KARANTANIJA
BAVARCI
LANGOBARDI
POSAVSKA HRVATSKA
POSAVSKA KRAJINA
PRIMORSKA HRVATSKA
Donava
Donava
DUNAJ
KREMS
LINZ
RABA
Blatno jez.
BLATOGRAD
MONOŠTER
NEMŠKA BISTRICA
GRADEC
BRUCK
LJUBNO
GOSPA SVETA
CELOVEC
BELJAK
ŠPITAL
PLAZNIK
SLIVNICA (LIENZ)
SOLNOGRAD
Inn
Šalica
Travna
Aniža
Mura
Drava
MARIBOR
PTUJ
ČAKOVEC
VARAŽDIN
KOPRIVNICA
BARCS
ZAGREB
LJUBLJANA
KRANJ
TRST
GORICA
Soča
Sava
Kolpa
Tilment

CLASSROOM LESSON NO. 113
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, rekli ste, da je Vojvodina Karantanija obstojala le nekaj stoletij.

Učitelj: Da. Slovensko ozemlje so potem razkosali in dali v fevd raznim nemškim grofom, škofijam in samostanom.

2. Študent: Kdo je delil fevde?

Učitelj: Cesarji ali kralji so jih delili zaslužnim grofom.

3. Študent: Ali so bili fevdi potem last grofov?

Učitelj: V začetku so bile pravice do fevdov dosmrtne, kasneje pa so se dedovale iz roda v rod.

4. Študent: Kateri grofje so si delili slovensko ozemlje?

Učitelj: Od 13. do 15. stoletja so si pridobili največ posesti na Slovenskem Celjski grofje, za njimi so jih podedovali Habsburžani.

5. Študent: Ali so grofje skrbeli za Slovence in slovenski jezik?

Učitelj: Nasprotno. Na severno slovensko ozemlje so naselili Nemce in ga ponemčili.

6. Študent: Koliko ozemlja so Slovenci izgubili?

Učitelj: Več kot dve tretjini. V devetem stoletju so bili Slovenci naseljeni od Velikega Kleka do Blatnega jezera ter od Linca in Dunaja do Jadranskega morja.

7. Študent: To je bilo veliko ozemlje.

Učitelj: Seveda. Merilo je 75.000 km^2. Danes obsega le še 25.000 km^2, pa še to ni vse v mejah LRS.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, you said that the Dukedom of Carinthia existed for only a few centuries.

Teacher: Yes. They cut up the Slovenian territory and distributed it as feudal estates among various German counts, dioceses and monasteries.

2. Student: Who distributed the estates?

Teacher: Monarchs or kings distributed them to deserving counts.

3. Student: Did the estates then become the property of the counts?

Teacher: Originally the rights to them were given only for life; later on they were inherited from generation to generation.

4. Student: Which counts were given the Slovenian territory?

Teacher: From the 13th to the 15th Centuries most of the Slovenian territory was claimed by the Counts of Celje; after them, the Hapsburg family iherited it.

5. Student: Did the counts take care of the Slovenians and preserve the Slovenian language?

Teacher: On the contrary, they inhabited the Northern Slovenian territory with the Germans and germanized it.

6. Student: How much territory did the Slovenians lose?

Teacher: More than two-thirds. In the 9th Century the Slovenians inhabited the territory from Grossglockner to Lake Balaton and from Linz and Vienna to the Adriatic Sea.

7. Student: That was quite a large territory.

Teacher: It was. It measured 75,000 km^2. Today it comprises only 25,000 km^2 and even this territory is not all inside the LRS. (People's Republic Slovenia)

Po nekaj stoletjih je Vojvodina Karantanija nehala obstojati. Slovensko zemljo in slovenske dežele so Nemci razkosali in jih dali v fevd raznim plemiškim družinam, grofom, škofijam in samostanom. Pravice do fevdov, ki so jih dobili grofje, so bile v začetku samo dosmrtne, kasneje pa so se dedovale iz roda v rod. Zelo veliko slovenskega ozemlja je bilo v 13., 14. in 15. stoletju v posesti Celjskih grofov; po njih so ga podedovali Habsburžani.

Na severno slovensko ozemlje so nemški grofje načrtno naseljevali nemške kmete in družine in ga tako popolnoma ponemčili. Tako so Slovenci izgubili dve tretjini svojega ozemlja. V devetem stoletju so bili Slovenci naseljeni od Velikega Kleka do Blatnega jezera ter od Linca in Dunaja do Jadranskega morja. To je bilo veliko in lepo ozemlje, ki je merilo 75.000 km^2. Danes so Slovenci strnjeno naseljeni na ozemlju, ki meri le še 25.000 km^2, pa še to ozemlje ni vse v mejah LRS.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Kako dolgo je obstojala Vojvodina Karantanija?

Obstojala je le nekaj stoletij.

2. Kaj so potem naredili s slovenskim ozemljem?

Razkosali so ga in ga dali v fevd raznim nemškim grofom, škofijam in samostanom.

3. Kdo je razpolagal s fevdi in jih delil?

Frankovski kralji in cesarji.

4. Kakšne pravice so imeli grofje do fevdov najprej?

Grofje so smeli uživati fevde do svoje smrti, potem so pa spet postali vladarjeva last.

5. Kako je bilo s fevdi kasneje?

Dedovali so se v družini iz roda v rod.

6. Kateri grofje so imeli fevde na slovenskem ozemlju?

Največ posesti so si pridobili Celjski grofje, za njimi so jih podedovali Habsburžani.

7. Kaj se je zgodilo s severnim slovenskim ozemljem?

Nemški grofje so ga poselili z nemškimi družinami in ga ponemčili.

8. Koliko ozemlja so Slovenci izgubili?

Slovenci so v tisoč letih izgubili dve tretjini svojega ozemlja.

9. Od kod do kod je segalo slovensko ozemlje?

Od Velikega Kleka na zahodu,do Blatnega jezera na vzhodu ter od Linca in Dunaja na severu,do Jadranskega morja na jugu.

10. Koliko km^2 je merilo to ozemlje?

Okoli 75.000 km^2. Danes obsega le še 25.000 km^2, pa še to ni vse v mejah LRS.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

The Dukedom of Carinthia existed for only a few centuries. Then the Slovenian territory was cut up and distributed as feudal estates to various German counts, dioceses and monasteries. Originally the rights to the estates were given only for life; later on they were inherited from generation to generation. The German counts purposely inhabited the northern Slovenian territory with Germans and germanized it. Slovenians lost more than two-thirds of territory which they originally possessed in the Ninth Century. At that time Slovenian territory extended from Grossglockner to Lake Balaton and from Linz and Vienna to the Adriatic Sea. It measured about 75,000 km^2. Today it comprise only 25,000 km^2 and even this territory is not all inside the LRS.

CLASSROOM LESSON NO. 114
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, kako je bilo s Slovenci v naslednjih stoletjih?

Učitelj: Slovenci so brez pravic služili nemškim gospodarjem.

2. Študent: Ali so imeli kaj svojega plemstva?

Učitelj: Prav malo. Večinoma so bili kmetje, ki so delali za graščake.

3. Študent: Kako so graščaki ravnali s kmeti?

Učitelj: Zelo slabo. Kmetje so jim morali dajati desetino vseh pridelkov in obdelovati njihova posestva.

4. Študent: Zakaj se niso uprli?

Učitelj: Kako? Bili so brez orožja, brez voditeljev in brez pravic. Kljub temu so se leta 1515. in 1573.uprli, ko niso mogli več prenašati krivic.

5. Študent: Uspešno?

Učitelj: Ne. Graščaki so kmete premagali in jih neusmiljeno kaznovali.

6. Študent: Strašno!

Učitelj: Kmetje bi potrpeli, da niso imeli drugega, še večjega sovražnika.

7. Študent: Katerega?

Učitelj: To so bili Turki. Prihajali so iz Bosne v Slovenijo ropat in požigat.

8. Študent: Ali ni bilo vojske, da bi jim branila?

Učitelj: Skozi 200 let so neovirano prihajali v Slovenijo. Graščaki so bili varni v svojih gradovih, kmetje so pa morali bežati v hribe, kjer so zgradili tabore okrog cerkvic.

9. Študent: Kaj so Turki ropali?

Učitelj: Mlajše ljudi, živino in žito so odpeljali, starejše ljudi so pomorili, vasi pa požgali.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, what happened to the Slovenians in the following centuries?

Teacher: The Slovenians served their German masters without any rights.

2. Student: Did they have their own nobility?

Teacher: Very few. They were mostly peasants working for the lords of the castles.

3. Student: How did the lords treat the peasants?

Teacher: Very badly. The peasants had to give them a tenth of all they produced and they had to cultivate their estates.

4. Student: Why didn't they rebel?

Teacher: How? They were without weapons, without leaders and without rights. In spite of all that, they rebelled in the years 1515 and 1573 because they could no longer bear the injustice.

5. Student: Successfully?

Teacher: No. The lords defeated the peasants and punished them unmercifully.

6. Student: Terrible!

Teacher: The peasants would still have had patience if they didn't have another, even more frightful enemy.

7. Student: Whom?

Teacher: These were the Turks. They came from Bosnia to Slovenia to pillage and burn the villages.

8. Student: Wasn't there an army to resist them?

Teacher: Throughout a period of 200 years they came to Slovenia without hindrance. The lords were safe in their castles but the peasants had to escape to the mountains where they built fortified strongholds around the churches.

9. Student: What did the Turks steal?

Teacher: They took the younger people, cattle and grain. They killed the older people and burned down the villages.

Slovenci so pod nemškimi gospodarji ohranili zelo malo svojega plemstva. Slovenci so bili večinoma kmetje, ki so delali za graščake na graščakovih in svojih posestvih. Desetino vsega, kar so pridelali na svojih posestvih,so morali oddati svojim gospodarjem. Graščaki so zelo slabo ravnali s kmeti. Poleg desetine so od njih zahtevali tudi davke v denarju. Ko kmetje niso več mogli prenašati krivic, so se graščakom uprli. Ker so bili slabo oboroženi, so jih graščaki s svojo vojsko hitro premagali. Vse voditelje upora in uporne kmete so neusmiljeno kaznovali.

Slovenski kmetje bi še mogli potrpeti krivice s strani graščakov, da niso imeli še hujšega sovražnika v Turkih. Ti so prihajali iz Bosne skoro vsako leto skozi 200 let. Prihajali so na Slovensko ropat in požigat. Ropali so žito, živino ter mlade ljudi. Vse to so odpeljali s seboj. Stare ljudi so pobili, vasi pa požgali. Slovenski kmetje so strašno trpeli pod turškimi napadi. Nobene vojske ni bilo, ki bi Turkom branila ropanje in požiganje. Kmetje so bežali v hribe in gozdove in si okoli cerkvic na hribih utrdili močne tabore. Graščaki, ki so bili varni v svojih gradovih, so potem, ko so Turki odšli, od kmetov še vedno zahtevalidavke in desetino.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Ali so Slovenci ohranili kaj svojega plemstva?

   Slovenci so ohranili prav malo svojega plemstva.

2. Kakšen je bil njihov položaj v naslednjih stoletjih?

   Slovenci so bili kmetje, ki so delali za nemške graščake.

3. Kaj so morali kmetje dajati graščakom?

   Desetino svojih pridelkov in obdelovati so morali graščakova posestva.

4. Kaj so kmetje naredili, ko niso več mogli prenašati krivic graščakov?

   Leta 1515. in 1573. so se graščakom uprli.

5. Kaj so graščaki naredili z upornimi kmeti?

   Ko so jih premagali, so jih neusmiljeno kaznovali.

6. Katerega hujšega sovražnika so imeli slovenski kmetje?

   Turki so skozi 200 let prihajali ropat in požigat na slovensko ozemlje.

7. Kaj so kmetje naredili ob turškem napadu?

   Bežali so v hribe in gozdove.

8. Kakšne utrdbe so si kmetje zgradili proti Turkom?

   Na hribih okoli cerkvic so zgradili močne tabore, kamor so bežali, kadar so prišli Turki.

9. Kaj so naredili graščaki ob turškem napadu?

   Zaprli so se v grad, kjer so bili varni za visokim obzidjem.

10. Kaj so Turki ropali po Sloveniji?

    Mlade ljudi, živino in žito so odpeljali, stare ljudi pomorili, hiše pa požgali.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with translation in the Appendix.

The picture of Slovenian history during the ensuing centuries is not very bright. The Slovenians served their German masters without any rights and had very few of their own nobility. They worked as peasants for the lords of the castles, had to cultivate the estates and give one-tenth of all they produced to the lords. The peasants rebelled twice, but they were punished unmercifully for that. In the 15th, 16th and 17th Centuries the Slovenians had an even more frightful enemy: the Turks frequently came from Bosnia to Slovenia to pillage and burn the villages. There was no army to resist them; the lords were safe in their castles but the peasants had to flee to the woods and mountains where they built fortified strongholds around the churches.

LANGUAGE LABORATORY EXERCISE NO. 49
REFER TO THE PREFACE OF THIS BOOK FOR INSTRUCTIONS

a) Listen twice to the following narration.

Vojvodina Karantanija je obstojala nekaj stoletij. Potem pa so slovensko ozemlje razkosali. Cesarji in kralji so ga kot fevde delili nemškim grofom, škofijam in samostanom. V začetku so bili fevdi samo dosmrtni, kasneje pa so se dedovali iz roda v rod. Nemški grofje so na slovensko ozemlje naseljevali nemške kmete in ga ponemčevali. Tako so Slovenci v 1100 letih izgubili dve tretjini svojega ozemlja. V devetem stoletju je slovensko ozemlje segalo od Velikega Kleka do Blatnega jezera ter od Linca in Dunaja do Jadranskega morja. To ozemlje je merilo 75.000 km^2. Slovenci so danes strnjeno naseljeni na 25.000 km^2 ozemlja, ki pa ni vse v mejah LRS. Največ slovenskega ozemlja so si v 13., 14. in 15. stoletju pridobili Celjski grofje. Za njimi so ga podedovali Habsburžani.

Slovenci so imeli malo svojega plemstva. Večinoma so bili kmetje, ki so delali za graščake. Ti so zelo grdo ravnali z njimi. Kmetje so jim morali dajati desetino svojih pridelkov in obdelovati njihova posestva. Kmetje so se graščakom dvakrat uprli, a graščaki so jih premagali in jih neusmiljeno kaznovali.

Še hujši kmetov sovražnik so bili Turki. Prihajali so iz Bosne v Slovenijo ropat in požigat. Odpeljali so mlajše ljudi, živino in žito, stare ljudi so pobili, vasi pa požgali. Nobene vojske ni bilo, ki bi jim branila. Skozi 200 let so neovirano ropali in požigali po Sloveniji. Graščaki so bili varni v svojih gradovih, kmetje pa so bežali v gozdove in hribe, kjer so si zgradili tabore okoli cerkvic.

b) Listen to the sentences of the preceding narration and repeat them during the pauses.

c) Answer the following questions:

1. Koliko stoletij je obstojala Vojvodina Karantanija?
2. Kaj so naredili potem s slovenskim ozemljem?
3. Komu so cesarji in kralji delili slovensko zemljo v fevd?
4. Ali so bili fevdi last grofov?
5. Koga so nemški grofje naseljevali na severno slovensko ozemlje?
6. Kaj so naredili s tem?
7. Koliko ozemlja so na ta način Slovenci izgubili?
8. Od kod do kod je segalo slovensko ozemlje v devetem stoletju?
9. Koliko je merilo?
10. Koliko ozemlja imajo Slovenci danes?
11. Kateri grofje so si na slovenskem pridobili največ posesti?
12. Kdo je podedoval njihovo posest?
13. Koliko plemstva so imeli Slovenci?
14. Za koga so delali slovenski kmetje?
15. Kako so graščaki ravnali s kmeti?
16. Kaj so jim morali kmetje dajati?
17. Kaj so kmetje naredili?
18. Kdo je bil še hujši kmetov sovražnik?
19. Od kod so prihajali Turki?
20. Kaj so delali Turki po Sloveniji?
21. Ali ni bilo vojske, da bi jim branila?
22. Koliko let so neovirano prihajali ropat in požigat?
23. Kje so bili graščaki?
24. Kaj so si kmetje zgradili okrog cerkvic?

dedovati (se) dedujem (deduje se) dedoval sem (dedovalo se je)	(impf)	to inherit
dosmrten,-na,-no		for life
fevd fevda	(M)	feud
graščak graščaka	(M)	lord of castle
kaznovati kaznujem	(pf)	to punish
last lasti	(F)	ownership
naseliti naselim	(pf)	to settle
nasprotno	(adv)	on the contrary, opposite
neovirano	(adv)	without hindrance
neusmiljeno	(adv)	unmercifully
obdelovati obdelujem	(impf)	to cultivate
obsegati obsegam	(impf)	to encompass, comprise
plemstvo plemstva	(N)	nobility
podedovati podedujem	(pf)	to inherit
ponemčiti ponemčim	(pf)	to germanize
pomoriti pomorim	(pf)	to kill, murder, slaughter
posestvo posestva	(N)	estate, property

potrpeti potrpim	(pf)	to be patient, wait patiently
požgati požgem	(pf)	to burn up, burn down, scorch
požigati požigam	(impf)	to burn up, scorch, destroy by fire
prenašati prenašam	(impf)	to stand, bear, suffer
pridelek pridelka	(M)	product, production, produce
pridobiti si pridobim si	(pf)	to gain, acquire, earn
ravnati (s kom) ravnam	(impf)	to treat, handle
razkosati razkosam	(pf)	to cut to pieces, dismember
rod rodu, roda	(M)	generation
ropati ropam	(impf)	to rob, pillage, plunder
samostan samostana	(M)	monastery
služiti služim	(impf)	to serve
Strašno!	(excl)	horrible, terrible
škofija škofije	(F)	diocese
tabor tabora	(M)	camp, fortified castle, stronghold
tretjina tretjine	(F)	the third part, one third
zaslužen,-na,-no		meritorious
žito žita	(N)	grain

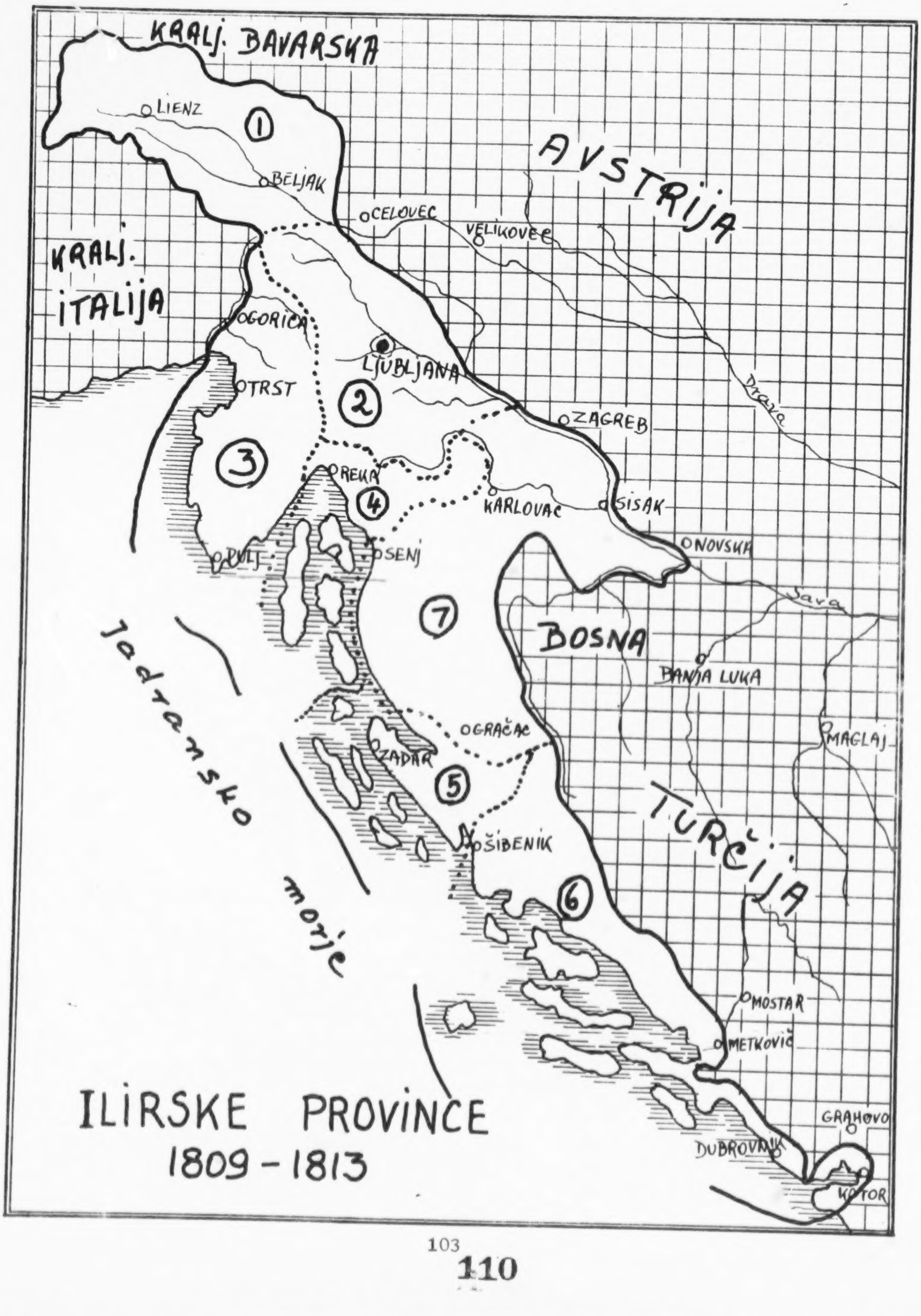
KRALJ. BAVARSKA
LIENZ
①
BELJAK
CELOVEC
VELIKOVEC
AVSTRIJA
KRALJ. ITALIJA
GORICA
LJUBLJANA
TRST
②
ZAGREB
Drava
③
REKA
④
KARLOVAC
SISAK
PULJ
SENJ
NOVSKA
Sava
⑦
BOSNA
BANJA LUKA
Jadransko morje
GRAČAC
MAGLAJ
ZADAR
⑤
TURČIJA
ŠIBENIK
⑥
MOSTAR
METKOVIČ
GRAHOVO
DUBROVNIK
KOTOR

ILIRSKE PROVINCE
1809 - 1813

CLASSROOM LESSON NO. 115
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, kakšen je bil vpliv protestantizma na Slovenskem?

Učitelj: Protestantizem se je širil po gradovih med Nemci. Slovenski kmetje ga niso marali.

2. Študent: Potem v Sloveniji ni protestantov?

Učitelj: Ne. Katoliški vladarji so protestante izgnali iz dežele. Vendar je zasluga protestantovske dobe, da se je med Slovenci zbudila narodna zavest.

3. Študent: Kako?

Učitelj: Protestantovski duhovnik Primož Trubar je leta 1551.izdal prvo slovensko tiskano knjigo.

4. Študent: Potem so začeli pisati tudi drugi, kajne?

Učitelj: Kmalu je bilo veliko zavednih Slovencev, ki so pisali v slovenščini.

5. Študent: Ali so pisali tudi pesmi?

Učitelj: Prvi pesnik je bil Valentin Vodnik, ki je pozdravil Francoze s pesmijo "Ilirija oživljena".

6. Študent: Kdaj je bilo to?

Učitelj: Ko so Francozi za Napoleona, l.1809, ustanovili državo Ilirijo s sedežem v Ljubljani. Imela pa je zelo kratko življenje.

7. Študent: Koliko časa?

Učitelj: Samo 4 leta. Napoleon je bil premagan in samostojne Ilirije je bilo konec.

8. Študent: Imela je res kratko življenje.

Učitelj: A za Slovence je bila velikega pomena. V šolah in uradih je bila slovenščina uradni jezik.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, what was the influence of Protestantism in Slovenia?

Teacher: Protestantism spread in the castles among the Germans. The Slovenian peasants did not like it.

2. Student: Then there are no Protestants in Slovenia?

Teacher: No. The Catholic rulers expelled the Protestants from the country. However, a great benefit was derived from the protestant era: the Slovenians became nationally conscious.

3. Student: How?

Teacher: In the year 1551 a protestant minister, Primož Trubar, published the first printed book in Slovenian.

4. Student: Then the others started to write books also, didn't they?

Teacher: Soon there were many awakened Slovenians who wrote in Slovenian.

5. Student: Did they also write songs?

Teacher: The first Slovenian poet was Valentin Vodnik who praised the French with a poem "Ilirija oživljena" (The Enlivened Ilirija).

6. Student: When was that?

Teacher: In the year 1809 the French, under Napoleon, established a state called Ilirija with its seat in Ljubljana, but it had a short life.

7. Student: How long?

Teacher: Only four years. Napoleon was defeated and that was the end of independent Ilirija.

8. Student: It really had a short life.

Teacher: But for the Slovenians this was highly significant. In the schools and in public offices, Slovenian was the official language.

PART III
READING TEXT

Protestantizem ima velike zasluge, da se je med Slovenci zbudila narodna zavest. V verskem pogledu protestantizem ni uspel. Protestantovsko vero so sprejemali samo nemški plemiči po gradovih, med slovenskimi kmeti se protestantizem ni razširil. Pač pa je zasluga protestantizma, da smo Slovenci dobili prve tiskane knjige. Protestantovski duhovnik Primož Trubar je leta 1551. izdal prvo tiskano knjigo v slovenščini. To leto imenujemo rojstno leto slovenske književnosti. Za Trubarjem je začelo več in več Slovencev pisati v slovenščini. S tem se je budila slovenska narodna zavest.

Leta 1809. so Francozi zavzeli naše kraje. Ustanovili so državo Ilirijo, ki je imela svoj sedež v Ljubljani. Čeprav je Ilirija imela zelo kratko življenje, je bila za Slovence velikega pomena. Slovenci so prvič dobili slovenske ljudske šole in slovenske gimnazije. Učne knjige za slovenske šole je pisal Valentin Vodnik, ki je bil tudi prvi slovenski pesnik. Razen v šoli, je slovenščina postala uradni jezik tudi na vseh uradih. Po 4 letih je Ilirija propadla. Nemci so spet uvedli nemške šole, a misel na svobodno Slovenijo med Slovenci ni več zaspala.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Katera vera se je začela širiti po Evropi v 16. stoletju?

   V 16. stoletju se je začel širiti protestantizem.

2. Ali se je protestantizem širil med slovenskimi kmeti?

   Ne. Širil se je med Nemci po gradovih.

3. Kaj se je zgodilo s protestanti v Sloveniji?

   Katoliški vladarji so protestante izgnali iz dežele.

4. Katere zasluge ima protestantizem za Slovence?

   Zbudil je narodno zavest med Slovenci.

5. Kdo je izdal prvo tiskano knjigo v slovenščini?

   Protestantovski duhovnik Primož Trubar je leta 1551 izdal prvo tiskano slovensko knjigo.

6. Zakaj je pisal knjige v slovenščini?

   S knjigami v slovenščini je hotel širiti protestantizem med Slovenci.

7. Kdo je pisal prve slovenske pesmi?

   Prvi slovenski pesnik je bil Valentin Vodnik, ki je na čast Iliriji spesnil pesem "Ilirija oživljena".

8. Katera država je bila Ilirija?

   Francozi so leta 1809. ustanovili državo Ilirijo s sedežem v Ljubljani. Združila je skoro vse Slovence v eni državi.

9. Kdaj je Ilirija propadla?

   Po zmagi Avstrije nad Napoleonom je bilo samostojne Ilirije konec.

10. Zakaj je bila Ilirija za Slovence velikega pomena?

    Slovenščina je postala uradni jezik v šolah in po uradih.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

In the 16th Century Protestantism started to spread in Slovenia. The Slovenian peasants did not like it, but it spread among the Germans in the castles. The Catholic rulers expelled all the Protestants from the country so now there are no Protestants in Slovenia. A Protestant minister, Primož Trubar, published the first book printed in Slovenian in the year 1551. That was the beginning of Slovenian literature. Many other Slovenians wrote books in their native language. The French came to Slovenia in 1809 and established a state called Ilirija where the Slovenians had their own schools and Slovenian became the official language in public offices. Unfortunately, Ilirija existed for only four years.

CLASSROOM LESSON NO. 116
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Kako se je razvijalo slovensko vprašanje po padcu Ilirije?

Učitelj: Leto 1848. je prineslo svobodo slovenskemu kmetu, ni pa moglo združiti slovenskega ozemlja.

2. Študent: Ali so Slovenci ohranili slovensko šolstvo, ki so ga imeli v Iliriji?

Učitelj: Ne. Nemci so slovenske šole zaprli. Vendar misel na svobodno Slovenijo ni več zaspala.

3. Študent: Kako so si Slovenci zamišljali svobodno Slovenijo?

Učitelj: Ker so bili razdeljeni v različne pokrajine, niso imeli enotnega programa. Eni so zagovarjali Slovenijo v okviru Avstrije, drugi pa državo vseh jugoslovanskih narodov.

4. Študent: Katere politične stranke so imeli?

Učitelj: Glavni dve stranki sta bili Katoliško-narodna stranka. kasnejša Slovenska ljudska stranka (SLS) in Narodno-napredna stranka.

5. Študent: Kaj sta hoteli doseči?

Učitelj: Politično svobodo ter kulturni in gospodarski napredek Slovencev.

6. Študent: Kako sta to dosegli?

Učitelj: Ustanavljali sta prosvetna društva in telovadne organizacije. Katoliško-narodna stranka, ki je bila močnejša, pa je gospodarsko osamosvojila Slovence s hranilnicami in posojilnicami.

7. Študent: Kdo so bili najvidnejši narodni voditelji?

Učitelj: Dr. Janez Krek, dr. Ivan Šuštaršič in dr. Anton Korošec, ki je bil kasneje minister v jugoslovanski vladi.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: How did the Slovenian question develop after the fall of Ilirija?

Teacher: The year 1848 brought freedom to the Slovenian peasants, but it could not unite Slovenian territory.

2. Student: Did the Slovenians preserve the Slovenian school system which they had had in Ilirija?

Teacher: No. The Germans closed the Slovenian schools; however, the idea of a free Slovenia never left the minds of the people.

3. Student: How did the Slovenians envisage a free Slovenia?

Teacher: Because they were divided into different provinces, they did not have a unified program. Some spoke in favor of a Slovenia under the rule of Austria, but others thought of Slovenia as part of a state of all the South Slav nations.

4. Student: What political parties did they have?

Teacher: The two main parties were the Catholic National Party, later called the SLS (Slovenian People's Party), and the National Progressive Party.

5. Student: What was their main objective?

Teacher: Aside from the political aim, they had in mind cultural and economic progress of Slovenians.

6. Student: How did they succeed in these aims?

Teacher: They established cultural and gymnastic societies. The SLS, which was more powerful, emancipated the Slovenes economically with savings and loan banks.

7. Student: Who were the most prominent national leaders?

Teacher: Drs. Janez E. Krek, Ivan Šuštaršič and Anton Korošec, the last of whom was later a cabinet member in the Yugoslav government.

PART III
READING TEXT

Leto 1848. je prineslo svobodo slovenskemu kmetu, ni pa prineslo Slovencem politične svobode. Slovensko ozemlje je bilo razdeljeno na različne pokrajine, ki niso bile združene pod eno upravo. Vendar so Slovenci hoteli dobiti tudi politično svobodo ter osvoboditi vse slovensko ozemlje. Ker so bili upravno razdeljeni na več pokrajin, niso imeli enotnega pogleda na slovensko vprašanje, niti enotnega programa. Eni so si zamišljali svobodno Slovenijo v okviru Avstrije, drugi pa so delali za združitev vseh jugoslovanskih narodov v svobodni državi.

Slovenci so osnovali več političnih strank. Najmočnejša je bila Katoliško-narodna stranka, druga pa Narodno-napredna stranka. Vse stranke so si zastavile cilj, da gospodarsko osamosvojijo Slovence in kulturno napredujejo. Gospodarska osamosvojitev Slovencev se je posrečila Katoliško-narodni stranki z ustanavljanjem posojilnic in hranilnic. Po vsej Sloveniji so se ustanavljala prosvetna društva in telovadne organizacije, ki so širile prosveto in kulturo. Najvidnejši narodni voditelji v začetku dvajsetega stoletja so bili dr. Janez Krek, dr. Ivan Šuštaršič in dr. Anton Korošec, ki je vodil Slovence do druge svetovne vojne.

RECOMBINATION DRILL

1. Kaj se je zgodilo s slovenskimi šolami, ki so jih Slovenci imeli v Iliriji?

   Nemci so slovenske šole zaprli in spet uvedli nemške šole.

2. Kaj je Ilirija Slovencem pomenila?

   Utrdila je v njih narodno zavest in želja po svobodni Sloveniji ni več zaspala.

3. Kaj je Slovencem prineslo leto 1848?

   Prineslo je svobodo slovenskemu kmetu, ni pa prineslo Slovencem politične svobode.

4. Zakaj Slovenci niso imeli enotnega programa za rešitev slovenskega vprašanja?

   Upravno so bili razdeljeni v različne pokrajine in niso imeli enotnega vodstva.

5. Kako so si zamišljali svobodno Slovenijo?

   Eni so zagovarjali Slovenijo v okviru Avstrije, drugi pa državo vseh jugoslovanskih narodov.

6. Kateri sta bili najmočnejši politični stranki med Slovenci?

   Katoliško-narodna stranka, kasnejša Slovenska ljudska stranka in Narodno-napredna stranka.

7. Kakšen cilj sta si postavili politični stranki?

   Hoteli sta Slovence politično vzgojiti ter jih kulturno in gospodarsko dvigniti.

8. Kakšna društva sta ustanavljali med Slovenci?

   Ustanavljali sta prosvetna društva in telovadne organizacije.

9. Kako sta skrbeli za gospodarski napredek?

   Katoliško-narodna stranka je Slovence gospodarsko osamosvojila s hranilnicami in posojilnicami.

10. Kateri so bili najvidnejši narodni voditelji?

    Dr. Janez Krek, dr. Ivan Šuštaršič in dr. Anton Korošec, ki je bil kasneje minister v jugoslovanski vladi.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

The year 1848 brought freedom to the Slovenian peasants. However, they did not attain political freedom. From year to year the Slovenians became more nationally conscious and, particularly since Ilirija, the idea of a free Slovenia never left the minds of the people. Through the centuries they were divided administratively into different provinces and had no unified program. However, the idea of unification of all the Southern Slav nations was very strong in Austria. The Slovenians created political parties, among which the Catholic National Party and the National Progressive Party represented a majority of the people. The Catholic National Party, which was more powerful, emancipated the Slovenians economically by means of savings and loan banks.

LANGUAGE LABORATORY EXERCISE NO. 50
REFER TO THE PREFACE OF THIS BOOK FOR INSTRUCTIONS

a) Listen twice to the following narration:

V 16. stoletju se je protestantizem začel širiti po Evropi. Slovenski kmetje ga niso marali, pač pa se je širil med Nemci po gradovih. Katoliški vladarji so protestante izgnali iz dežele. Za Slovence ima protestantovska doba velike zasluge. Protestanti so hoteli s pisano besedo širiti protestantizem med kmeti. Tako je protestantovski duhovnik Primož Trubar leta 1551. izdal prve knjige v slovenščini. S tem se je začela književnost med Slovenci. Katoliški pisatelji so začeli pisati knjige proti protestantizmu in vedno več zavednih Slovencev je pisalo knjige v slovenščini. Prvi slovenski pesnik je bil Valentin Vodnik, ki je pozdravil Francoze, ko so na slovenskih tleh ustanovili državo Ilirijo. V Iliriji so Slovenci dobili slovenske šole in slovenščina je poleg francoščine postala uradni jezik.

Ilirija je obstojala samo 4 leta, a misel na svobodno Slovenijo ni med Slovenci več zaspala. Leto 1848. je prineslo slovenskemu kmetu osebno svobodo, ni mu pa prineslo politične svobode. Ker so bili Slovenci razdeljeni na več pokrajin, niso imeli glede svobodne Slovenije enotnega programa. Eni so hoteli Slovenijo v okviru Avstrije, drugi pa v okviru države jugoslovanskih narodov. Glavni dve politični stranki med Slovenci sta bili Katoliško-narodna stranka in Narodno-napredna stranka. Ti dve sta kulturno dvignili Slovence in jih gospodarsko osamosvojili. Najvidnejši narodni voditelji ob koncu 19. stoletja so bili dr. Janez Krek, dr. Ivan Šušteršič in dr. Anton Korošec.

b) Listen to the sentences of the preceding narration and repeat them during the pauses.

c) Answer the following questions:

1. Katera vera se je začela širiti v 16. stoletju?
2. Ali se je protestantizem širil med Slovenci?
3. Kaj so naredili katoliški vladarji?
4. Ali je protestantovska doba važna za Slovence?
5. Kako so hoteli protestanti širiti svojo vero?
6. Kaj je izdal leta 1551 Primož Trubar?
7. Kaj se je začelo s tem letom med Slovenci?
8. Kaj so začeli pisati katoliški pisatelji?
9. Kdo je bil prvi slovenski pesnik?
10. Kaj so ustanovili Francozi?
11. Kaj so dobili Slovenci v Iliriji?
12. Koliko časa je obstojala Ilirija?
13. Kaj je prineslo leto 1848 slovenskemu kmetu?
14. Ali mu je prineslo politično svobodo?
15. Ali so imeli Slovenci enoten pogled na slovensko vprašanje?
16. Kako so si zamišljali svobodno Slovenijo?
17. Kateri sta bili dve glavni politični stranki med Slovenci?
18. Kaj sta naredili za Slovence?
19. Kateri so bili najvidnejši narodni voditelji?

VOCABULARY

društvo društva	(N)	society, association, club
enoten,-na,-no		uniform,
hranilnica hranilnice	(F)	savings bank
izgnati izženem	(pf)	to expel
katoliški,-a,-o		catholic
književnost književnosti	(F)	literature
minister ministra	(M)	cabinet member
misel misli	(F)	thought
napreden,-na,-no		progressive
okvir okvira	(M)	frame
osamosvojiti (se) osamosvojim (se)	(pf)	to emancipate, attain independence
oživljen,-a,-o		enlivened, vivified
pesem pesmi	(F)	poem
pesnik pesnika	(M)	poet
posojilnica posojilnice	(F)	loan-bank
pozdraviti pozdravim	(pf)	to greet
program programa	(M)	program
propasti propadem propadel	(pf)	to fail, be rejected, be unsuccessful

prosveten,-na,-no		cultural
protestant protestantizem protestantovski,-a,-o		protestant protestantism (of) protestant
razvijati se razvijam se	(impf)	to develop
samostojen,-na,-no		independent
spesniti spesnim	(pf)	to compose poem(s)
stranka stranke	(F)	party
širiti se širi se širilo se je	(impf)	to spread
šolstvo šolstva	(N)	schools
telovadni,-a,-o		gymnastic
tiskan,-a,-o		printed
ustanavljati ustanavljam	(impf)	to establish, found
viden,-na,-no, najvidnejši		visible, prominent, distinguished
vpliv vpliva	(M)	influence
zagovarjati zagovarjam	(impf)	to recommend, defend, justify
zamišljati si zamišljam si	(impf)	to imagine, project, form a conception
zasluga zasluge	(F)	merit, service
zaveden,-na,-no		conscious

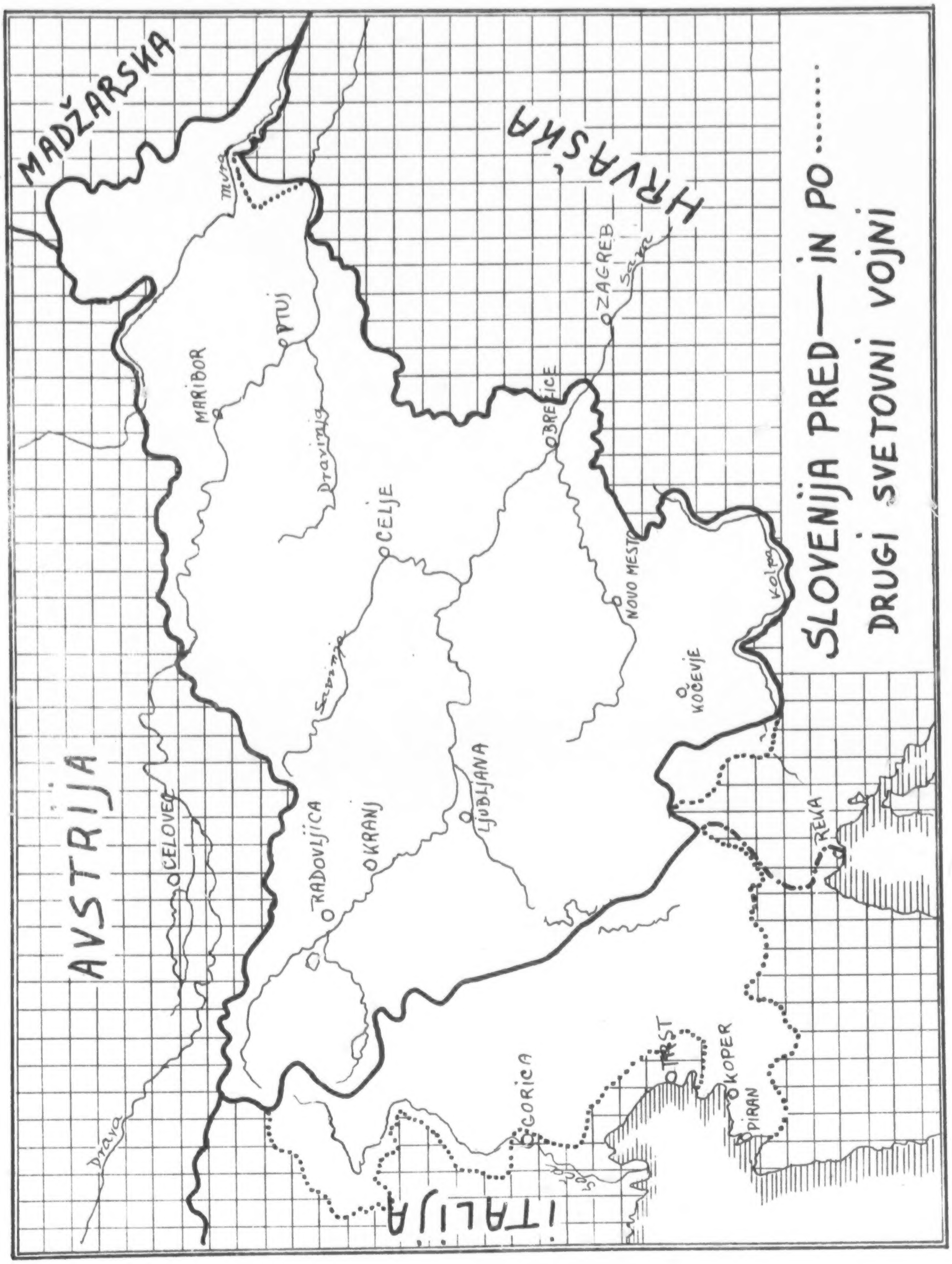

SLOVENIJA PRED —— IN PO ......
DRUGI SVETOVNI VOJNI

MADŽARSKA
HRVAŠKA
AVSTRIJA
ITALIJA
Mura
PTUJ
MARIBOR
Dravinja
ZAGREB
Sava
BREŽICE
CELJE
Savinja
NOVO MESTO
Kolpa
KOČEVJE
LJUBLJANA
KRANJ
RADOVLJICA
CELOVEC
REKA
TRST
KOPER
PIRAN
GORICA
Drava

CLASSROOM LESSON NO. 117
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, kako je bilo s Slovenci med prvo svetovno vojno?

Učitelj: Fantje in možje so morali z Avstrijci na bojišča, predvsem proti Italiji in proti Rusiji.

2. Študent: Kaj so tačas delali slovenski politiki?

Učitelj: Skupaj s hrvaškimi politiki so na Dunaju delali za združitev vseh Južnih Slovanov v eno državo.

3. Študent: Kaj so naredili?

Učitelj: 30. maja 1917. je dr. Anton Korošec prebral "Majniško deklaracijo" v državnem parlamentu. V njej je zahteval da se vsi Južni Slovani v Avstriji združijo.

4. Študent: Ali je Avstrija pristala?

Učitelj: Ne. Kasneje je hotela, a je bilo prepozno. 28. oktobra 1918. je položila orožje.

5. Študent: In tačas se je Slovenija osvobodila?

Učitelj: Da. 29. oktobra 1918. je Slovenija oklicala samostojno državo, 1. decembra pa je prostovoljno vstopila v "Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev".

6. Študent: Ali so bili v novi državi združeni vsi Slovenci?

Učitelj: Ne. Primorska s Trstom je prišla pod Italijo, Koroška pa pod Avstrijo.

7. Študent: Ali so Slovenci v Jugoslaviji dobro uspevali?

Učitelj: Da. Imeli so vse pogoje. Dobili so svojo univerzo in druge ustanove. V dobi med obema vojnama so kulturno in gospodarsko zelo napredovali.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, how was it with the Slovenians during World War I?

   Teacher: Men and boys had to join the Austrians on the battlefields, especially against Italy and Russia.

2. Student: What was the situation in Slovenian politics at that time?

   Teacher: Together with the Croat politicians in Vienna, the Slovenians worked for the unification of all South Slavs into one state.

3. Student: What did they accomplish?

   Teacher: In the Parliament on May 30, 1917, Dr. A. Korošec read the "May Declaration" in which he demanded the unification of all Southern Slavs in Austria.

4. Student: Did Austria consent to that?

   Teacher: No. However, later on she wanted to accept, but it was too late. Austria surrendered on October 28, 1918.

5. Student: And at that time Slovenia became free?

   Teacher: Yes. On October 29, 1918, Slovenia proclaimed her independence and on December 1, 1918, freely joined the "Kingdom of Serbs, Croats and Slovenians".

6. Student: Were all Slovenians united in the new state?

   Teacher: No. Littoral with Trst came under Italian rule and Carinthia came under Austrian rule.

7. Student: Did the Slovenians prosper in Yugoslavia?

   Teacher: Yes. They had all possible advantages. They had their own university and other installations. In the era between the two world wars they progressed culturally and economically.

PART III
READING TEXT

Slovenci so bili med prvo svetovno vojno avstrijski državljani. Zato so se morali slovenski možje in fantje boriti skupaj z Avstrijci na bojiščih, predvsem proti Italiji in proti Rusiji. Slovenski politiki so tačas skupaj s hrvaškimi politiki delali na Dunaju za združitev vseh Južnih Slovanov v eno državo. Dr. Anton Korošec je 30. maja 1917. prebral v državnem parlamentu "Majniško deklaracijo", v kateri je zahteval, da se vsi Južni Slovani v Avstriji združijo. Avstrija ni hotela na to pristati, ker je mislila, da bo vojno dobila. Kasneje je avstrijski cesar poklical dr. Antona Korošca, da bi se razgovarjal o tem, a dr. Anton Korošec je dejal: "Veličanstvo, sedaj je prepozno!" Kmalu nato je Avstrija izgubila vojno in Slovenija je 29. oktobra 1918. leta oklicala samostojno državo. 1. decembra istega leta je Slovenija prostovoljno vstopila v "Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev". Slovenija ni mogla združiti v svojih mejah vsega slovenskega ozemlja. Trst s Primorsko je prišel pod Italijo, a Koroško je dobila Avstrija. Vendar so Slovenci imeli v novi državi vse pogoje za svoj razvoj. Ustanovili so svojo univerzo in druge potrebne ustanove in so kulturno in gospodarsko zelo napredovali.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Na katera bojišča so morali iti Slovenci med prvo svetovno vojno?

Morali so iti na bojišča proti Italiji in proti Rusiji.

2. Kaj je bil cilj slovenskih in hrvaških politikov na Dunaju?

Njihov namen je bil združitev vseh Južnih Slovanov v Avstriji v eno državo.

3. Kaj je dr. Anton Korošec dne 30. maja 1917 prebral v dunajskem parlamentu?

Dr. Anton Korošec je prebral znano "Majniško deklaracijo".

4. Kaj je v njej zahteval?

Zahteval je, da se združijo v eno državo vsi Južni Slovani, ki živijo pod Avstrijo.

5. Zakaj Avstrija ni pristala na to?

Mislila je, da je dovolj močna, da more sama vladati slovanskim narodom.

6. Kdaj je Avstrija položila orožje?

Avstrija je položila orožje 28. oktobra 1918. leta.

7. Kdaj je Slovenija oklicala samostojno državo?

Slovenija je oklicala samostojno državo 29. oktobra 1918. leta.

8. V katero državo je Slovenija vstopila 1. decembra?

Slovenija je prostovoljno vstopila v "Kraljevino Srbov, Hrvatov i Slovencev".

9. Kateri deli slovenskega ozemlja so ostali izven Slovenije?

Primorska s Trstom in Gorico je prišla pod Italijo, Koroška pa pod Avstrijo.

10. Kako so Slovenci uspevali v novi državi?

V dobi med prvo in drugo svetovno vojno so Slovenci kulturno in gospodarsko zelo napredovali.

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

During World War I, the Slovenians had to fight on the battlefields along with the Austrians. Meanwhile, the Slovenian and Croatian politicians worked for the unification of all Southern Slavs into one state. In the Parliament in Vienna, Dr. Anton Korošec, the well-known Slovenian politician, demanded the unification of all Southern Slavs in Austria. Austria, which at that time was still powerful, refused consent. When Austria surrendered in 1918, Slovenia proclaimed her independence on October 29th of that year. On December 1, 1918, Slovenia freely joined the "Kingdom of Serbs, Croats and Slovenians". The Slovenians prospered greatly after World War I and established their own university and other institutions.

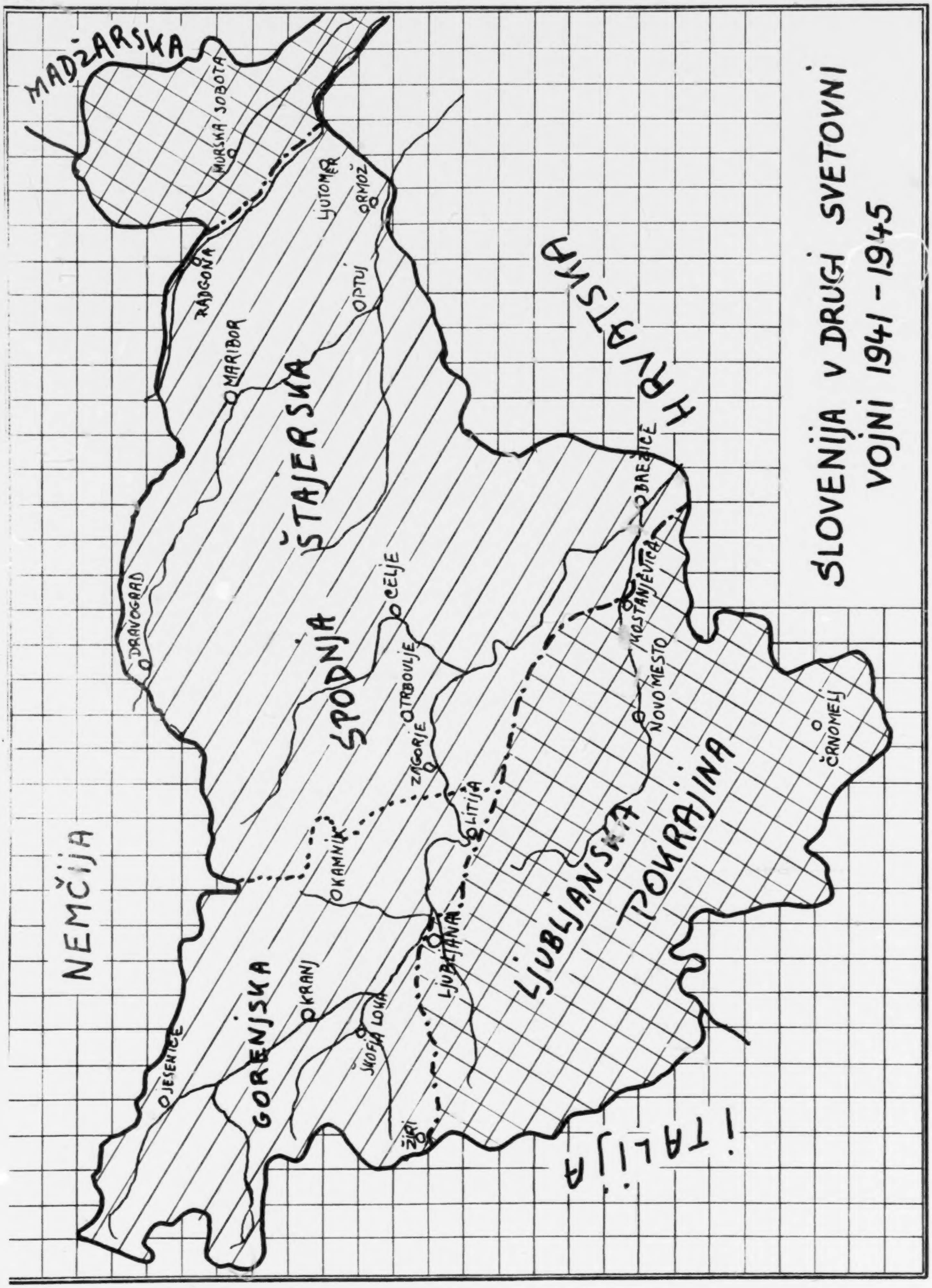

SLOVENIJA V DRUGI SVETOVNI VOJNI 1941-1945

MADŽARSKA
MURSKA SOBOTA
LJUTOMER
ORMOŽ
RADGONA
MARIBOR
PTUJ
SPODNJA ŠTAJERSKA
HRVATSKA
BREŽICE
KOSTANJEVICA
NOVO MESTO
ČRNOMELJ
CELJE
DRAVOGRAD
TRBOVLJE
ZAGORJE
LITIJA
KAMNIK
NEMČIJA
LJUBLJANA
KRANJ
ŠKOFJA LOKA
GORENJSKA
JESENICE
ŽIRI
LJUBLJANSKA POKRAJINA
ITALIJA

CLASSROOM LESSON NO. 118
PART I
DIALOGUE

1. Student: Gospod Učitelj, kako je bilo v Sloveniji med drugo svetovno vojno?

Učitelj: Ko je Hitler premagal Jugoslavijo 10. aprila 1941, je Slovenijo razdelil na tri dele. Severno od Save so jo zasedli Nemci, južno od Save Italijani, Prekmurje pa Madžari.

2. Student: Kako so Nemci postopali s Slovenci na zasedenem ozemlju?

Učitelj: Na tisoče slovenskih izobražencev so izgnali v Srbijo, mlade fante so pa vpoklicali v svojo vojsko.

3. Student: Ali so tudi Italijani selili ljudi?

Učitelj: Ne tako načrtno kot Nemci. Mlade fante in može so odpeljali v Italijo v taborišča.

4. Student: Ali so Slovenci v okupaciji ohranili svoje šolstvo in jezik?

Učitelj: Samo v Ljubljanski pokrajini pod Italijani. Nemci so takoj uvedli nemške šole.

5. Student: Ali se je narod upiral okupatorju?

Učitelj: Narod se je pripravljal na trenutek, ko se bo mogel upreti. Medtem so pa komunisti začeli komunistično revolucijo.

6. Student: Ali so hoteli pregnati okupatorja?

Učitelj: S krvavo revolucijo so hoteli zagotoviti zmago komunizma v Sloveniji.

7. Student: Ali so uspeli z revolucijo?

Učitelj: Slovenski narod se je uspešno uprl komunizmu, a okupator mu je pomagal.

8. Student: Kaj se je zgodilo ob koncu druge svetovne vojne?

Učitelj: Nemci in Italijani so odšli, v Sloveniji in Jugoslaviji pa je prišla na oblast komunistična vlada, ki so jo zmagovalci II. svetovne vojne priznali.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, what was the situation in Slovenia during Warld War II?

Teacher: When Hitler conquered Yugoslavia on April 10, 1941, he divided it into three parts. The part north of the Sava River was occupied by the Germans, the part south of the Sava River was occupied by the Italians, and Prekmurje was occupied by the Hungarians.

2. Student: How did the Germans treat the Slovenians on the occupied territory?

Teacher: They expelled thousands of Slovenian intellectuals to Serbia and they recruited young boys into their army.

3. Student: Did the Italians also displace the people?

Teacher: Not to the extent the Germans did. They transported many young men and boys to camps in Italy.

4. Student: Did the Slovenians preserve their schools and language during the occupation?

Teacher: Only in "Ljubljanska pokrajina" under the Italians. The Germans immediately introduced German schools.

5. Student: Did the people resist the occupiers?

Teacher: The people prepared for the moment when they could resist them. Meanwhile, however, the communists started their revolution.

6. Student: Did they want to drive out the occupiers?

Teacher: They wanted to secure victory for communism in Slovenia with a bloody revolution.

7. Student: Did the revolution succeed?

Teacher: The Slovenian people successfully resisted communism, but both occupying nations supported it.

8. Student: What happened at the end of Warld War II?

Teacher: The Germans and the Italians withdrew, but in Slovenia and Yugoslavia the communistic regime, which was recognized by the victors of World War II. came to power.

PART III
READING TEXT

Ko je Hitler leta 1941 premagal Jugoslavijo, je zasedel severni del Slovenije. Južni del Slovenije pa so zasedli Italijani. Majhen del vzhodne Slovenije so zasedli Madžari. Nemci so zelo slabo postopali z ljudmi. Hoteli so, da bo ta del slovenske zemlje od sedaj naprej popolnoma nemški. Zato so izselili vse slovenske izobražence v Srbijo in uvedli nemške šole. S tem so hoteli Slovenijo na hitro ponemčiti. Ker so potrebovali vojakov, so vpoklicali mlade slovenske fante v nemško vojsko.

Tudi Italijani niso lepo postopali s Slovenci. Mlade fante in može so odpeljali v italijanska taborišča, kjer jih je ob nezadostni hrani veliko pomrlo. Pustili pa so Slovencem njihove šole.

Narod je bil prešibek, da bi se takoj uprl okupatorju, pač pa se je pripravljal na trenutek, ko bo okupator šibkejši. Medtem pa so komunisti začeli v Sloveniji komunistično revolucijo. Izrabili so razmere in si hoteli utrditi oblast. Narod se je uprl komunizmu, ker ga ni maral. Komunisti v Sloveniji ne bi mogli uspeti z revolucijo, čeprav jim je pomagal tudi okupator.

Ko so ob koncu vojne Nemci, Italijani in Madžari zapustili deželo, je v Sloveniji in v Jugoslaviji prišla na oblast komunistična vlada, ki so jo priznale Rusija, Anglija, Francija in Združene države.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Kaj se je zgodilo, ko je Hitler premagal Jugoslavijo?

   Razdelil je Slovenijo med Nemce, Italijane in Madžare.

2. Kaj je Hitler hotel narediti v zasedenem delu Slovenije?

   Hotel je ta del Slovenije hitro ponemčiti.

3. Kako je to hotel izvršiti?

   Uvedel je nemške šole in izgnal vse slovenske izobražence v Srbijo.

4. Ali so tako storili tudi Italijani v zasedenem delu Slovenije?

   Delali so bolj v rokavicah. Pustili so slovenske šole, mlade fante in može pa so odpeljali v Italijo v taborišča.

5. Ali so se Slovenci upirali Nemcem in Italijanom?

   V začetku niso bili dovolj močni, pripravljali pa so se na trenutek, ko se bodo mogli upreti.

6. Kaj se je zgodilo medtem?

   Komunisti so po naročilu iz Moskve začeli komunistično revolucijo.

7. Ali so napadali Nemce in Italijane?

   Njihov namen ni bil boriti se proti okupatorju, oni so hoteli s krvavo revolucijo zagotoviti zmago komunizma v Sloveniji in Jugoslaviji.

8. Kdo jim je pomagal s hrano in orožjem?

   Okupator jim je pomagal, namesto da bi jih preganjal. Tako so nemoteno ropali po deželi in pobijali narodno zavedne ljudi.

9. Ali jih je narod podpiral?

   Večina naroda se je dvignila proti njim in jih pred koncem vojne skoro pregnala s slovenskega ozemlja.

10. Kako so potem prišli na oblast v Sloveniji?

    V Sloveniji in v Jugoslaviji so Rusija, Anglija, Francija in Združene države priznale komunistično vlado.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the wollowing text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

The Slovenians withstood very bad conditions during World War II. The Germans and Italians occupied the country and divided it into three parts. The Germans expelled thousands of intellectuals to Serbia and introduced German schools The Italians also transported young men to Italy where many died in camps. The people in Slovenia suffered very much and prepared for the moment when they could resist the occupiers. Meanwhile, the communists started their revolution. They were supported also by the occupying forces. The people successfully resisted the communist revolution. At the end of the war the Germans and Italians left the country but communism came to power in Slovenia and Yugoslavia.

LANGUAGE LABORATORY EXERCISE NO. 51

REFER TO THE PREFACE OF THIS BOOK FOR INSTRUCTIONS

a) Listen twice to the following narration:

V prvi svetovni vojni so se Slovenci borili z Avstrijci na različnih bojiščih. Slovenski politiki pa so skupaj s hrvaškimi delali za združitev vseh Južnih Slovanov v Avstriji. 30. maja 1917. je dr. Anton Korošec prebral v državnem parlamentu na Dunaju "Majniško deklaracijo", v kateri je zahteval združitev vseh Južnih Slovanov v eno državo. Avstrijci na to niso pristali, ker so mislili, da bodo vojno dobili. Avstrija je 28. oktobra 1918. leta razpadla. 29. oktobra 1918. pa so Slovenci oklicali svobodno državo Slovenijo. 1. decembra istega leta so prostovoljno vstopili v "Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev". V novi državi ni bilo združeno vse slovensko ozemlje. Primorska in Koroška sta ostali izven mej. V Jugoslaviji so Slovenci kulturno in gospodarsko zelo napredovali.

Hitler je po zmagi nad Jugoslavijo razdelil Slovenijo med Italijo, Nemčijo in Madžarsko. Nemci so na zasedenem ozemlju takoj uvedli nemške šole, slovenske izobražence pa izgnali v Srbijo. Tudi Italijani so odpeljali v taborišča v Italijo mnogo mladih fantov in mož. Pustili pa so slovenske šole. Slovenski narod se je pripravljal na trenutek, ko se bo uprl okupatorju. Tedaj pa so komunisti začeli komunistično revolucijo. S pomočjo Italijanov in Nemcev so ustrahovali ljudi, jih pobijali ter ropali po deželi. Narod se je uspešno uprl komunistom in jih pregnal na meje Slovenije. Po vojni pa so po mirovnem dogovoru prišli na oblast v Sloveniji in Jugoslaviji.

b) Listen to the sentences of the preceding narration and repeat them during the pauses.

c) Answer the following questions:

1. Kje so se Slovenci borili v prvi svetovni vojni?
2. Kaj so tačas delali slovenski in hrvaški politiki?
3. Kaj je dr. Anton Korošec prebral v dunajskem državnem parlamentu?
4. Kaj je zahteval v "Majniški deklaraciji"?
5. Zakaj Avstrijci niso pristali na to?
6. Kdaj je Avstrija razpadla?
7. Kdaj so Slovenci oklicali svobodno Slovenijo?
8. Kdaj so vstopili v "Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev"?
9. Ali je bilo v novi državi združeno vse slovensko ozemlje?
10. Kako so uspevali Slovenci v Jugoslaviji?
11. Kako je Hitler razdelil Slovenijo po zmagi nad Jugoslavijo?
12. Kaj so naredili Nemci na zasedenem ozemlju?
13. Kaj so naredili Italijani?
14. Ali so Italijani pustili slovenske šole?
15. Na kaj se je slovenski narod pripravljal?
16. Kdo je tedaj začel revolucijo?
17. Kaj so delali komunisti po Sloveniji?
18. Ali se je narod uprl komunistom?
19. Kam jih je pregnal?
20. Kako, da so komunisti prišli na oblast v Sloveniji ob koncu vojne?

VOCABULARY

deklaracija deklaracije	(F)	declaration
dogovor dogovora	(M)	agreement
izobraženec izobraženca	(M)	an educated person
kraljevina kraljevine	(F)	kingdom
krvav,-a,-o		bloody
kulturno	(adv)	culturally
majniški,-a,-o		of May
načrtno	(adv)	intentionally, on purpose
naročilo naročila	(N)	order, command
okupacija okupacije	(F)	occupation
okupator okupatorja	(M)	occupier
osvoboditi osvobodim	(pf)	to free, deliver, set free
parlament parlamenta	(M)	parliament
politik politika	(M)	politician
postopati postopam	(impf)	to treat, deal with
pristati pristanem	(pf)	to consent, agree
prostovoljno	(adv)	freely, voluntarily
revolucija revolucije	(F)	revolution

rokavica rokavice v rokavicah	(F)	glove
seliti selim	(impf)	to move, remove
šibek,-ka,-ko, prešibek		weak
trenutek trenutka	(M)	an instant
uspevati uspevam	(impf)	to prosper, be successful
ustanova ustanove	(F)	institution
uvesti uvedem	(pf)	to introduce, initiate
zagotoviti zagotovim	(pf)	to assure, affirm
zahtevati zahtevam	(impf)	to demand, require
zavladati zavladam	(pf)	to take over rule, begin to reign
zmagovalec zmagovalca	(M)	victor

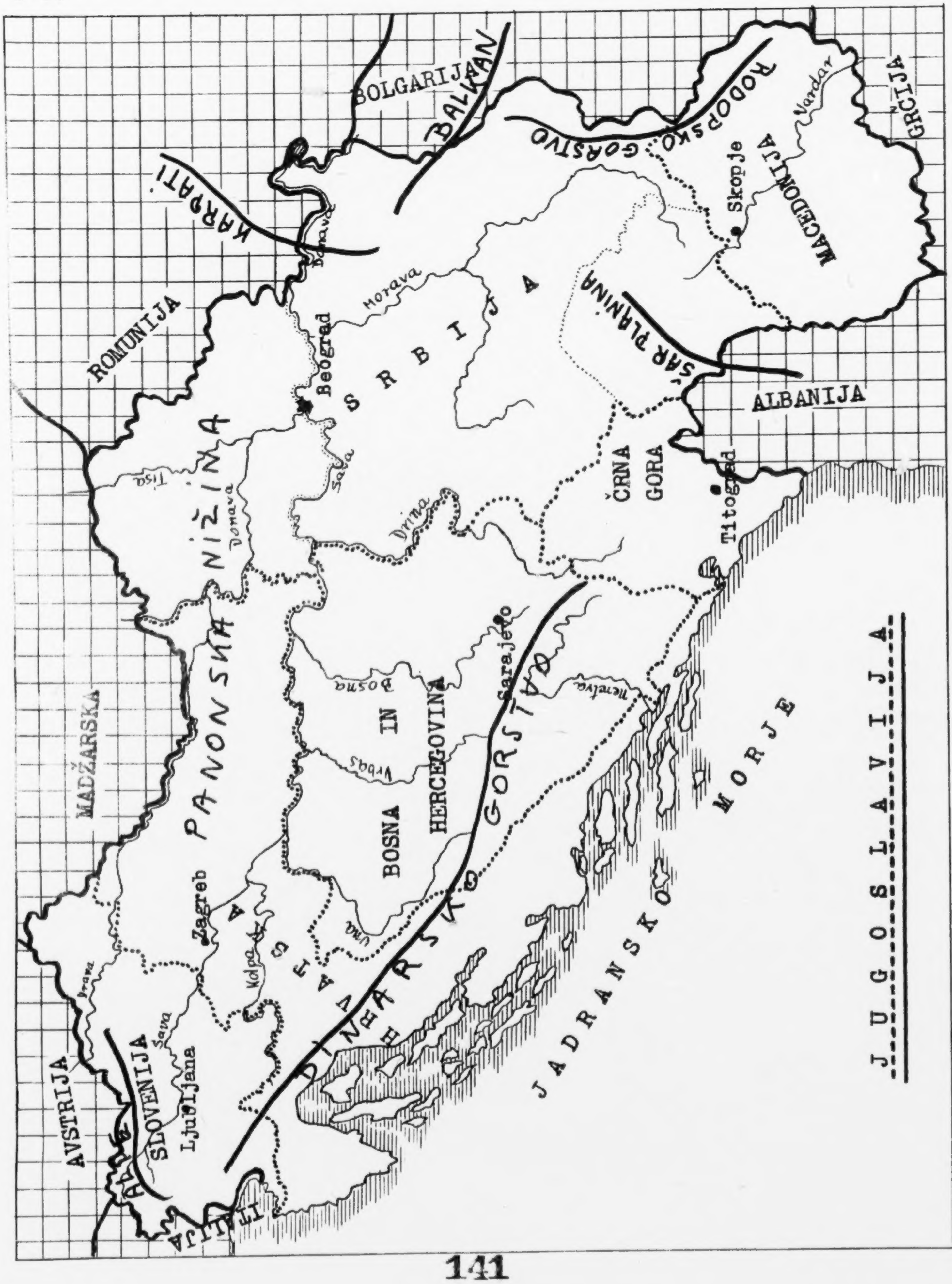
JUGOSLAVIJA
AVSTRIJA
ITALIJA
ALPE
SLOVENIJA
Ljubljana
Sava
Drava
Zagreb
Kolpa
HRVATSKA
MADŽARSKA
PANONSKA NIŽINA
Tisa
Donava
ROMUNIJA
KARPATI
Beograd
Donava
BOLGARIJA
BALKAN
Morava
SRBIJA
Sava
Drina
BOSNA IN HERCEGOVINA
Bosna
Vrbas
Una
Sarajevo
Neretva
DINARSKO GORSTVO
ČRNA GORA
Titograd
ALBANIJA
ŠAR PLANINA
MACEDONIJA
Skopje
Vardar
GRČIJA
RODOPSKO GORSTVO
JADRANSKO MORJE

CLASSROOM LESSON NO. 119
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, koliki del Jugoslavije zavzema Slovenija?

Učitelj: Jugoslavija meri 256.000 km^2. Slovenija je približno 12. del celotne Jugoslavije.

2. Študent: Katere federativne republike sestavljajo Jugoslavijo?

Učitelj: LRS, NRH, NRBiH, NRS, NRM in NRČG.

3. Študent: Katero je glavno mesto FLRJ in katera so glavna mesta republik?

Učitelj: Beograd je glavno mesto FLRJ in glavno mesto NRS. Zagreb je glavno mesto NRH, Sarajevo NRBiH, Titograd NRČG in Skopje NRM.

4. Študent: Na katere države meji Jugoslavija?

Učitelj: Na zahodu meji na Italijo in na Jadransko morje. Na severu meji na Avstrijo in Madžarsko, na vzhodu meji na Romunijo in na Bolgarijo, na jugu pa na Grčijo in Albanijo.

5. Študent: Katere so najvažnejše reke?

Učitelj: V Donavo, ki teče v Črno morje,pritekajo Tisa z leve strani, z desne pa Drava, Sava s Kolpo, Uno, Vrbasom, Bosno in Drino, ter Morava. Neretva teče v Jadransko morje, Vardar pa v Egejsko morje.

6. Študent: Katera so večja gorovja?

Učitelj: Ob Jadranski obali se vleče Dinarsko gorstvo, na vzhodu je Rodopsko gorstvo, na severovzhodu je Balkansko pogorje, na jugu pa Šar planina.

7. Študent: Katere so najvažnejše ravnine?

Učitelj: Severno od Save je Panonska nižina, ki je žitnica Jugoslavije.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, what part of Yugoslavia does Slovenia occupy?

Teacher: The area of Yugoslavia is 256.000 km^2. Slovenia comprises approximately one-twelfth of the whole of Yugoslavia.

2. Student: Of what federated republics is Yugoslavia composed?

Teacher: Yugoslavia is composed of the federated republics of Slovenia, Croatia, Bosna and Herzegovina, Serbia, Macedonia and Montenegro.

3. Student: What is the capital of Yugoslavia and what are the capitals of the republics?

Teacher: Beograd is the capital of Yugoslavia and of Serbia; Zagreb is the capital of Croatia, Sarajevo of Bosnia and Herzegovina, Titograd of Montenegro, and Skopje of Macedonia.

4. Student: On what states does Yugoslavia border?

Teacher: On the west it borders on Italy and the Adriatic Sea; on the north it borders on Austria and Hungary; on the east it borders on Roumania and Bulgaria and on the south it borders on Greece and Albania.

5. Student: What are the most important rivers?

Teacher: The Danube which empties into the Black Sea, has the following tributaries: from the left side the Tisa, and from the right side the Drava, Morava and the Sava. Into the Sava flow the Kolpa, Una, Vrbas, Bosna and the Drina. The Neretva empties into the Adriatic Sea and the Vardar into the Aegean Sea.

6. Student: Which are the larger mountains ranges?

Teacher: Along the Adriatic coast are the Dinars Mountains; on the east, the Rodop Mountains; on the northeast, the Balkan Range and on south is the Šar Planina Mountains.

7. Student: Which are the most important lowlands?

Teacher: North of the Sava River lies the Panonic Lowland which is called the granary of Yugoslavia.

PART III
READING TEXT

Slovenija obsega približno 12. del Jugoslavije. Jugoslavija meri 256.000 km^2. Slovenija je ena izmed šestih federativnih republik Jugoslavije. Druge federativne republike so: Narodna republika Hrvaška z glavnim mestom Zagreb, Narodna republika Srbija, z glavnim mestom Beograd, Narodna republika Bosna in Hercegovina z glavnim mestom Sarajevo, Narodna republika Črna gora z glavnim mestom Titograd in Narodna republika Macedonija z glavnim mestom Skopje. Jugoslavija meji na Italijo, Avstrijo, Madžarsko, Romunijo, Bolgarijo, Grčijo in Albanijo.

Največja reka v Jugoslaviji je Donava, ki teče v Črno morje. Z leve strani dobiva pritoke Dravo, Moravo in Savo s pritoki: Kolpo, Uno, Vrbasom, Bosno in Drino. Z leve strani pa dobiva reko Tiso. Drugi večji reki sta Neretva, ki teče v Jadransko morje in Vardar, ki teče v Egejsko morje.

Od gorovij v Jugoslaviji so važne Alpe v Sloveniji, Dinarsko gorstvo, ki se vleče ob jadranski obali. Na vzhodu je Rodopsko gorstvo, na severovzhodu je Balkansko pogorje, na jugu pa Šar planina.

Največja ravnina v Jugoslaviji je Panonska nižina, ki se razprostira severno od Save in se imenuje žitnica Jugoslavije.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Kolika je površina Jugoslavije?

   Površina Jugoslavije je 256.000 km².

2. Koliki del Jugoslavije zavzema Slovenija?

   Slovenija, ki meri 20.000 km² zavzema dvanajstino Jugoslavije.

3. Katere federativne države sestavljajo Jugoslavijo?

   LRS, NRH, NRBiH, NRS, NRM in NRČG.

4. Katera so glavna mesta v republikah?

   Glavno mesto FLRJ je Beograd, ki je tudi glavno mesto NRS. Ljubljana je glavno mesto LRS, Sarajevo je glavno mesto NRBiH, Zagreb je glavno mesto NRH, Titograd je glavno mesto NRČG, in Skopje je glavno mesto NRM.

5. Katere so mejne države?

   Italija, Avstrija, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Grčija in Albanija.

6. Katere reke tečejo v Donavo?

   Sava s pritoki: Kolpo, Uno, Vrbasom, Bosno in Drino, ter Drava, Tisa in Morava.

7. Katera reka teče v Jadransko morje?

   Soča v Sloveniji in Neretva v Bosni.

8. Katera reka teče v Egejsko morje?

   V Egejsko morje teče reka Vardar.

9. Katere so gorske skupine v Jugoslaviji?

   Alpe, Dinarsko gorstvo, Rodopsko gorstvo, Balkansko pogorje in Šar planina.

10. Katera je največja ravnina v Jugoslaviji?

    Največja ravnina je Panonska nižina, ki je žitnica Jugoslavije.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

Yugoslavia measures 250,000 km^2 and is divided into six federated republics which are: Slovenia with the capital at Ljubljana, Croatia with the capital at Zagreb, Bosnia and Herzegovina with the capital at Sarajevo, Serbia with the capital at Belgrade, Montenegro with the capital at Titograd, and Macedonia with the capital at Skoplje. The states bordering on Yugoslavia are Italy, Austria, Hungary, Roumania, Bulgaria, Greece and Albania. The most important river in Yugoslavia is the Danube which flows into the Black Sea. Its tributaries are the Tisa, Drava, Morava and the Sava. The Neretva empties into the Adriatic Sea and the Vardar into the Aegean Sea. The mountain ranges in Yugoslavia are the Alps, Dinaric Mountains, Rodop Mountains, the Balkan Range and the Šar Planina Mountains. The Panonic Lowland north of the Sava River is called the granary of Yugoslavia.

CLASSROOM LESSON NO. 120
PART I
DIALOGUE

1. Študent: Gospod učitelj, Slovenci, Hrvati in Srbi so prišli iz ene skupne domovine. Zakaj niso ostali tesneje skupaj povezani?

Učitelj: Zemljepisne razmere, predvsem pa sosedje Južnih Slovanov, so vplivali na različen razvoj treh narodov.

2. Študent: Kako so sosedje vplivali na razvoj Južnih Slovanov?

Učitelj: Slovenci so imeli borbe s Franki in kasneje z Nemci in so z izgubo svobode prišli pod njihov vpliv.

3. Študent: Kdo je vplival na Hrvate?

Učitelj: Tudi Hrvati so se borili s Franki, a največ z Madžari. Imeli so svoje bane v okviru Madžarske države. Obalna mesta so bila pa pod vplivom Bizantincev in Benečanov.

4. Študent: In kdo je vplival na Srbe?

Učitelj: Ob prihodu so imeli borbe z Bizantinci in z Bolgari, a v 14. stoletju s Turki, ki so jih leta 1389, po bitki na Kosovem, podjarmili.

5. Študent: Tako imajo trije narodi v Jugoslaviji vsak svojo zgodovino.

Učitelj: Seveda, zaradi vpliva vladajočih držav so bili izpostavljeni vplivu različnih kultur.

6. Študent: Slovenci in Hrvati so bili pod vplivom zahodne kulture.

Učitelj: Da. Srbi so bili pa pod vplivom vzhodne in turške kulture.

7. Študent: Kdaj so se Srbi osvobodili Turkov?

Učitelj: Popolnoma so se jih osvobodili v Balkanski vojni leta 1912.

PART II
DIALOGUE TRANSLATION

1. Student: Mr. Teacher, Slovenians, Croats and Serbs came from one common homeland. Why didn't they stay closely bound together?

Teacher: Geographical conditions and especially the neighbors of the Southern Slavs influenced the development of the three nations.

2. Student: How did the neighbors influence the development of the Southern Slavs?

Teacher: The Slovenians fought battles with the Franks and later with the Germans and, with the loss of their freedom, came under their influence.

3. Student: Who influenced the Croats?

Teacher: The Croats also fought the Franks, but mostly together with the Hungarians. They had their Governors within the framework of the Hungarians state. The coastal cities were under Byzantine and Venetian influence.

4. Student: And who influenced the Serbs?

Teacher: In the beginning they fought the Byzantines and the Bulgars and, in the 14th Century, the Turks by whom they were subjugated in the year 1389 after the Battle of Kosovo.

5. Student: So all three nations in Yugoslavia have their own history.

Teacher: Of course. Because of the influence of the ruling nations, they were exposed to various cultures.

6. Student: The Slovenians and Croats were under the influence of western culture.

Teacher: Yes, and the Serbs were under the influence of eastern and Turkish cultures.

7. Student: When did the Serbs free themselves from the Turks?

Teacher: They freed themselves completely during the Balkan War in 1912.

READING TEXT

Slovenci, Hrvati in Srbi so se priselili na sedanje ozemlje iz ene skupne domovine. Ozemlje Jugoslavije je hribovito, zato so trije narodi izgubili stik med seboj. Ker niso ostali tesneje povezani med seboj, so se pod vplivom zemljepisnih razmer, predvsem pa zaradi vpliva svojih sosedov, različno razvijali.

Slovenci so imeli borbe s Franki in Nemci in so z izgubo svobode prišli pod njihov vpliv in pod vpliv njihove kulture, ki jo danes imenujemo zahodna kultura.

Hrvati so se tudi borili s Franki, a največ z Madžari. Imeli so svoje bane v okviru madžarske države. Obalna mesta so bila pa dolga stoletja pod vplivom Bizantincev in Benečanov. Tudi na razvoj Hrvatov je vplivala zahodna kultura.

Srbi so imeli drugačne sosede. Najprej so se borili z Bizantinci, potem z Bolgari, a v 14. stoletju so jih podjarmili Turki za več kot 500 let. Tako so bili Srbi pod vplivom vzhodne, bizantinske in turške kulture.

PART IV
RECOMBINATION DRILL

1. Ali so pradedje Slovencev, Hrvatov in Srbov prišli iz ene skupne domovine?

Da, prišli so iz ene skupne domovine.

2. Kaj je vplivalo, da niso ostali tesneje skupaj povezani?

Ozemlje je bilo veliko in redko naseljeno, poleg tega pa hribovito in gozdnato. Tako niso mogli ostati tesneje povezani med seboj.

3. Kdo je vplival na razvoj teh narodov?

Zemljepisne razmere in pa njihovi sosedje.

4. Kateri sosedje so vplivali na Slovence?

Slovenci so se borili s Franki in kasneje z Nemci. Z izgubo svobode so prišli pod njihov vpliv.

5. Kateri sosedje so vplivali na Hrvate?

Hrvati so se borili s Franki in z Madžari. Imeli so svoje bane v okviru madžarske države.

6. Ali ni bila hrvaška obala nekaj časa bizantinska in benečanska?

Da, na obalna mesta so veliko vplivali Bizantinci in Benečani.

7. Kateri sosedje so vplivali na Srbe?

Ob prihodu so Srbi imeli borbe z Bizantinci in z Bolgari, kasneje pa s Turki, ki so jih leta 1389. po bitki na Kosovem podjarmili.

8. Ali so sosedje južno-slovanskih narodov vplivali tudi kulturno nanje?

Seveda. Slovenci in Hrvati so bili izpostavljeni vplivu zahodne kulture.

9. Katera kultura je vplivala na Srbe?

Srbi so bili pod vplivom vzhodne, bizantinske in turške kulture.

10. Kdaj so se Srbi osvobodili Turkov?

Popolnoma so se jih osvobodili v Balkanski vojni leta 1912.

PART V
TRANSLATION EXERCISE

Translate in writing the following text from English into Slovenian. To check your translation, compare it with the translation in the Appendix.

The Slovenians, Croats and Serbs came from one common homeland, but they did not stay closely bound together. The three nations developed independently of one another. They were affected by geographical conditions and especially by their neighbors. With the loss of their freedom, the Slovenians came under Frank and German influence. The Croats were under the influence of Franks and the Hungarians, the Serbs were under the influence of the Turks. All three nations were exposed to different cultures. The Slovenians and Croats were under the influence of western culture and the Serbs were under the influence of eastern and Turkish cultures.

LANGUAGE LABORATORY EXERCISE NO. 52

REFER TO THE PREFACE OF THIS BOOK FOR INSTRUCTIONS

a) Listen twice to the following narration:

Jugoslavija meri 256.000 km^2 in Slovenija zavzema komaj 12. del celotne Jugoslavije. Poleg LRS sestavljajo Jugoslavijo še NRS, NRH, NRBiH, NRČG in NRM. Glavna mesta teh republik so Ljubljana, Beograd, ki je obenem tudi glavno mesto FLRJ, Zagreb, Sarajevo, Titograd in Skopje. Jugoslavija meji na Italijo, Avstrijo, Madžarsko, Romunijo, Bolgarijo, Grčijo in Albanijo. Jugoslovanske reke večinoma tečejo v Donavo, ki se izliva v Črno morje. V Donavo tečejo reke: Tisa, Drava, Morava in Sava s pritoki: Kolpo, Uno, Vrbasom, Bosno in Drino. V Jadransko morje tečeta samo Soča in Neretva. V Egejsko morje pa teče reka Vardar. Med gorovji v Jugoslaviji so najvažnejše Alpe, Dinarsko gorstvo, Rodopsko gorstvo, Balkansko pogorje in Šar planina. Največja ravnina v Jugoslaviji je Panonska nižina, ki je žitnica Jugoslavije.

Dasi so Slovenci, Hrvati in Srbi prišli iz ene skupne domovine, so se zaradi vpliva zemljepisnega položaja in sosedov različno razvijali. Sosedje so tudi veliko vplivali na njihovo kulturo. Slovenci so prišli pod vpliv Frankov in Nemcev in pod vpliv zahodne kulture. Tudi Hrvati so bili pod vplivom zahodne kulture ter sosedov Frankov in Madžarov, ob obali pa Bizantincev in Benečanov. Srbi so bili pa pod vplivom Bizantincev, Bolgarov in Turkov in zato pod vplivom vzhodne, bizantinske in turške kulture.

b) Listen to the sentences of the preceding narration and repeat them during the pauses.

c) Answer the following questions:

1. Kako velika je Jugoslavija?
2. Koliki del Jugoslavije zavzema Slovenija?
3. Katere republike poleg Slovenije sestavljajo Jugoslavijo?
4. Katera so njihova glavna mesta?
5. Na katere države meji Jugoslavija?
6. Kam večinoma tečejo jugoslovanske reke?
7. Katere reke tečejo v Donavo?
8. Katere glavne pritoke ima Sava?
9. Kateri reki tečeta v Jadransko morje?
10. Katera reka teče v Egejsko morje?
11. Katera so najvažnejša gorovja v Jugoslaviji?
12. Katera je največja ravnina v Jugoslaviji?
13. Ali so Slovenci, Hrvati in Srbi prišli iz ene skupne domovine?
14. Zakaj so se ti narodi različno razvijali?
15. Kdo je vplival na njihovo kulturo?
16. Pod vpliv katere kulture so prišli Slovenci?
17. Pod vplivom katere kulture so bili Hrvati?
18. Kateri sosedje so vplivali na Hrvate?
19. Kateri sosedje so vplivali na Srbe?
20. Pod vplivom katere kulture so bili Srbi?

VOCABULARY

ban bana	(M)	governor
celoten,-na,-no		total, entire
izpostavljen,-a,-o		exposed
obalen,-na,-no		coastal
podjarmiti podjarmim	(pf)	to subjugate
predvsem	(adv)	above all, first of all
tesno, tesneje	(adv)	tightly, closely
vladajoč,-a,-e		ruling
vplivati vplivam	(impf)	to influence
zavzemati zavzemam	(impf)	to occupy, hold
žitnica žitnice	(F)	granary
redko	(adv)	scarcely

APPENDIX

SUGGESTED TRANSLATIONS, CLASSROOM LESSONS

101 - 120

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 101

Lani je gospod Hribar potoval v Evropo. Od Montereya do New Yorka je potoval z letalom. Takoj ko je kupil letalsko vozovnico v upravnem poslopju na letališču, je vstopil v letalo. Sedel je k oknu in si pritrdil varnostni pas. Kmalu je letalo odpeljalo na vzletišče. Tam je čakalo kako minuto za znak iz kontrolnega stolpa. Potem se je pognalo po vzletišču in se dvignilo v zrak. Gospod Hribar je gledal skozi okno. V jasnem vremenu je mogel videti pokrajino zelo lepo. V oblačnem vremenu je mogel videti samo sivo megleno morje.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 102

Gospod Hribar je potoval čez morje na slovenski ladji, ki se je imenovala Slovenija. To je bila 12.000 tonska poltovorna ladja. Gospod Hribar je rezerviral lepo kabino na drugem krovu. Zvečer je stopil na ladjo. Drugo jutro je ladja dvignila sidro in vlačilec jo je potegnil na odprto morje. Prve tri dni je gospod Hribar zelo užival na potovanju. Četrti dan pa je hud vihar premetaval ladjo kot orehovo lupino. Gospod Hribar je dobil morsko bolezen in je večkrat "krmil" ribice čez ladijsko ograjo. S potovanjem po morju ni bil zadovoljen, zato se je v Ameriko vrnil z letalom.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 103

Na poti v Evropo je gospod Hribar obiskal tudi Slovenijo. V Slovenijo je šel iz Avstrije. Železnica iz Avstrije pelje skozi Karavanke po 8 km dolgem predoru. Skozi predor pelje samo železnica, osebni avtomobili in avtobusi morajo prestopiti mejo na prehodu na Ljubelju ali na Jezerskem. Prva železniška postaja v Sloveniji so Jesenice. Tam je upravno poslopje, kjer imajo svoje urade upravnik meje, cariniki in milica. Miličniki so pregledali potni list gospodu Hribarju, medtem ko so cariniki pregledali njegovo prtljago.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 104

Med svojim obiskom v Sloveniji je gospod Hribar stanoval v Ljubljani pri svojih sorodnikih. Oni živijo v stolpnici v Savskem naselju. Stolpnica je nebotičniku podobna stanovanjska hiša s 40 stanovanji. Hribarjevi sorodniki nimajo svojega avtomobila. Avtomobil v Sloveniji stane milijon dinarjev in več. In v Sloveniji ni veliko milijonarjev. Mesto ima zelo dobre prometne zveze s trolejbusi. Promet v mestu je zelo velik. Ljudje se vozijo z bicikli, mopedi in motocikli. V zadnjem času morejo kupovati avtomobile na mesečna odplačila.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 105

Zemljepisno je Slovenija zelo važno prehodno ozemlje. Iz Srednje Evrope vodi pot proti jugu k Jadranskemu morju in od zahoda vodi pot na Balkan in v Panonsko nižino. Slovenija leži sredi severno-zmerno-toplega pasu. Na zahodu meji na Italijo, na severu na Avstrijo, na severovzhodu na Madžarsko in na jugu na Narodno republiko Hrvatsko. Upravno je Slovenija razdeljena na 6 pokrajin v zgodovinskem smislu in na 8 okrajev ter 77 občin v političnem smislu. Pokrajine v Sloveniji so: Primorska, Notranjska, Gorenjska, Dolenjska z Belo Krajino, Štajerska in Prekmurje.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 106

Slovenija je zelo gorata dežela. V Sloveniji je dvoje gorovij: Kras, ki je del Dinarskega gorstva in Alpe. Alpe delimo v tri dele: v Julijske Alpe, v Karavanke in v Savinjske Alpe. Najvišji vrhovi v Alpah so Triglav, ki je najvišji vrh v Jugoslaviji in se dviga v višino 2863 m; Grintovec (2558 m) in Stol (2236 m). Kras v Sloveniji je razdeljen v dve gorski skupini: prva je Notranjski Kras, ki se dvigne do višine 1800 m. Druga je Dolenjski Kras, ki se dvigne do višine 1300 m. Na Štajerskem je Pohorje, ki je podaljšek Osrednjih Alp iz Avstrije.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 107

V Sloveniji je nekaj lepih dolin. Glavni dolini sta Ljubljanska in Celjska kotlina. Vse druge doline se razprostirajo ob rekah. Take doline so: Vipavska dolina, Krška dolina, Savinjska dolina, Dravsko polje, Mursko polje in druge. Podnebje v Sloveniji je kontinentalno, ob jadranski obali je sredozemsko. Poleti je v Sloveniji zelo vroče, pozimi pa zelo mrzlo. Padavin je dovolj, v alpskem predelu pade do 3000 mm dežja in snega. Ker so padavine ugodno razdeljene na vse letne čase, rastlinstvo bujno raste. V notranjosti Slovenije ni močnih vetrov, pač pa so pozimi zelo močni vetrovi na Krasu, kjer ni gozdov.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 108

Gospod Hribar je šel v ljubljanski muzej. Tam je videl različne zgodovinske predmete. Nekateri predmeti iz predzgodovinske dobe so zelo stari. Nekaj predmetov je iz rimske dobe in iz dobe naseljevanja Slovenov. V predzgodovinski dobi so prebivalci živeli na jezeru blizu današnje Ljubljane. Gradili so hiše na kolih, kjer so bili varni pred sovražniki in divjimi živalmi. Jezero se je v stoletjih posušilo. Ostalo je le barje, ki se imenuje Ljubljansko Barje. Z Barja se večkrat dviga gosta megla. Za časa Rimljanov je bila trdnjava Emona zgrajena na kraju, kjer sedaj stoji mesto Ljubljana. Ostanki mestnega obzidja se še vidijo. Emono so porušili Huni v 5. stoletju.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 109

Slovenci so prišli na sedanje ozemlje v 6. stoletju. Njihova domovina je bila za Karpati. Ozemlje je bilo prazno. Ko so Huni pregnali Rimljane v Italijo, je več narodov prebivalo na tem ozemlju za kratko dobo. Zadnji med njimi so bili Langobardi. Oni so se preselili v Italijo leta 568. Tačas so prišli Sloveni pod vodstvom županov, knezov in vojvod. Ustanovili so manjše države. Ena izmed njih je bila Karantanija s sedežem na Gosposvetskem polju. Poskus ustanovitve ene velike države vseh Slovanov je izvršil Kralj Samo leta 623. Toda ta država je obstojala samo do njegove smrti leta 658.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 110

Država Kralja Sama se je po njegovi smrti razdelila v majhne države. Karantanija je morala kmalu prositi svoje sosede Bavarce za pomoč proti Avarom. Potem je morala priznati Bavarce za svoje gospodarje. Karantanci so še ohranili svoje vladarje. Bavarci so vzeli Borutovega sina Gorazda in nečaka Hotimira kot talca. Bila sta vzgojena v krščanski veri in sta kasneje kot vladarja pokristjanila Karantance. Vsi Slovani so tedaj zelo radi sprejemali krščansko vero, niso pa marali nemških duhovnikov, ki so jim jih Bavarci pošiljali. Moravski knez Rastislav je prosil bizantinskega cesarja, naj jim pošlje slovanskih duhovnikov. Kmalu sta prišla brata Ciril in Metod in sta uspešno širila krščansko vero v slovanskem jeziku.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 111

Slovenci niso bili zadovoljni pod bavarsko in frankovsko vlado. Skupaj s Hrvati in Srbi so se uprli Frankom. Premagali so devet frankovskih vojsk. Toda deseta je premagala nje. To je bil prvi poskus združitve Južnih Slovanov. Ker se je poskus ponesrečil, so Slovenci izgubili svoje kneze in so prišli popolnoma pod Frankovsko oblast. Postali so kmetje in tlačani, ki so delali za nemške fevdalne gospodarje. Slovenci so ostali pod Franki in Nemci 1100 let. Svobodni kmetje in slovenski duhovniki so gojili med Slovenci narodno zavest in slovenske navade in ohranili slovenski jezik skozi stoletja.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 112

Posavska Krajina in Spodnja Panonija sta tudi bili slovenski državi. Posavska Krajina je izgubila svobodo skupaj s Karantanijo. Spodnja Panonija je bila ustanovljena sredi 9. stoletja. Kneza Pribina in Kocelj sta vladala tam. Imela pa je kratko življenje. Proti koncu devetega stoletja so prišli Madžari in so jo uničili. Nekaj stoletij je bilo vse slovensko ozemlje združeno v Vojvodini Karantaniji pod nemškimi vojvodi. Slovenščina je bila poleg nemščine uradni jezik. Vsi vojvode so govorili oba jezika. Kot karantanski vojvode so bili ustoličeni v slovenskem jeziku do leta 1414. Ustoličenje se je vršilo na Gosposvetskem polju, kjer še sedaj stoji vojvodski prestol. S tega prestola so vojvode sodili in delili pravico plemičem in kmetom v slovenščini.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 113

Vojvodina Karantanija je obstojala samo nekaj stoletij. Potem so razkosali slovensko ozemlje in ga razdelili kot fevde različnim nemškim grofom, škofijam in samostanom. V začetku so bile pravice do fevdov dosmrtne, kasneje pa so se dedovale iz roda v rod. Nemški grofje so načrtno poselili severno slovensko ozemlje z Nemci in ga ponemčili. Slovenci so izgubili več kot dve tretjini svojega ozemlja, ki so ga imeli v 9. stoletju. Tačas se je slovensko ozemlje razprostiralo od Velikega Kleka do Blatnega jezera in od Linca in Dunaja do Jadranskega morja. Merilo je 75.000 km^2. Danes obsega samo 25.000 km^2, pa še to ozemlje ni vse v mejah LRS.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 114

Slovenska zgodovina v naslednjih stoletjih ni bila prav svetla. Slovenci so služili svojim nemškim gospodarjem brez vseh pravic. Imeli so zelo malo svojega plemstva. Delali so kot kmetje za graščake. Kmetje so morali dajati graščakom desetino vseh svojih pridelkov in so morali obdelovati njihova posestva. Kmetje so se dvakrat uprli, a so bili neusmiljeno kaznovani za to. V 15., 16. in 17. stoletju so imeli Slovenci drugega še večjega sovražnika. Turki so prihajali zelo pogosto iz Bosne v Slovenijo ropat in požigat vasi. Nobene vojske ni bilo, da bi jim branila. Graščaki so bili varni v svojih gradovih, toda kmetje so morali bežati v gozdove in v gore, kjer so zgradili tabore okrog cerkvic.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 115

V 16. stoletju se je protestantizem začel širiti po Sloveniji. Slovenski kmetje ga niso marali, širil se je med Nemci po gradovih. Katoliški vladarji so izgnali vse protestante iz dežele, zato v Sloveniji ni protestantov. Leta 1551 je protestantovski duhovnik Primož Trubar izdal prvo tiskano slovensko knjigo. To je bil začetek slovenske književnosti. Več drugih Slovencev je pisalo knjige v materinščini. Francozi so prišli v Slovenijo in leta 1809 ustanovili državo Ilirijo. V tej državi so Slovenci dobili svoje šole in slovenščina je postala uradni jezik. Škoda, da je Ilirija obstojala samo 4 leta.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 116

Leto 1848 je prineslo svobodo slovenskim kmetom. Niso pa dosegli politične svobode. Iz leta v leto so Slovenci postajali bolj narodno zavedni. Misel na svobodno Slovenijo ni Slovencev po Iliriji več zapustila. Slovenci so bili upravno razdeljeni v različne pokrajine. Niso imeli enotnega programa. Vendar je bila želja po združitvi vseh Južnih Slovanov v Avstriji zelo močna. Slovenci so ustvarili politične stranke, med katerimi sta Katoliško-narodna stranka in Narodno-napredna stranka predstavljali večino Slovencev. Katoliško-narodna stranka, ki je bila močnejša, je gospodarsko osamosvojila Slovence s hranilnicami in posojilnicami.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 117

Med prvo svetovno vojno so se morali Slovenci boriti skupaj z Avstrijci na bojiščih. Medtem so slovenski in hrvaški politiki delali za združitev vseh Južnih Slovanov v eno državo. Dr. Anton Korošec, ki je bil znan slovenski politik, je v državnem parlamentu na Dunaju zahteval združitev vseh Južnih Slovanov v Avstriji. Avstrija, ki je bila tedaj še močna, ni pristala. Ko pa je leta 1918 Avstrija položila orožje, so Slovenci oklicali svojo neodvisnost 29. oktobra 1918. leta. 1. decembra 1918 pa so prostovoljno vstopili v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Slovenci so zelo dobro uspevali po prvi svetovni vojni. Ustanovili so svojo univerzo in druge ustanove.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 118

Slovenci so med drugo svetovno vojno prestali veliko hudega. Nemci in Italijani so zasedli deželo in jo razdelili na tri dele. Nemci so izgnali na tisoče izobražencev v Srbijo in uvedli nemške šole. Tudi Italijani so odpeljali mnogo mladih ljudi v Italijo, kjer jih je veliko pomrlo v taboriščih. Ljudje v Sloveniji so zelo trpeli. Pripravljali so se na trenutek, ko se bodo mogli upreti okupatorju. Medtem pa so komunisti začeli svojo revolucijo. Tudi okupatorji so jih podpirali. Ljudje so se uspešno uprli komunistični revoluciji. Ob koncu vojne so Nemci in Italijani zapustili deželo, toda komunizem je prišel na oblast v Sloveniji in Jugoslaviji.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 119

Jugoslavija meri 250.000 km^2 in je razdeljena na šest federativnih republik, ki so: Slovenija z glavnim mestom Ljubljana, Hrvaška z glavnim mestom Zagreb, Bosna in Hercegovina z glavnim mestom Sarajevo, Srbija z glavnim mestom Beograd, Črna gora z glavnim mestom Titograd in Macedonija z glavnim mestom Skopje. Države, ki mejijo na Jugoslavijo,so: Italija, Avstrija, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Grčija in Albanija. Najvažnejša reka v Jugoslaviji je Donava, ki teče v Črno morje. Njeni pritoki so: Tisa, Drava, Sava in Morava. Neretva se izliva v Jadransko morje, Vardar se izliva v Egejsko morje. Gorovja v Jugoslaviji so: Alpe, Dinarsko gorstvo, Rodopsko gorstvo, Balkansko pogorje in Šar planina. Panonsko nižino severno od Save imenujemo žitnica Jugoslavije.

TRANSLATION EXERCISE: LESSON NO. 120

Slovenci, Hrvati in Srbi so prišli iz ene skupne domovine. Niso pa ostali tesno skupaj povezani. Trije narodi so se razvijali neodvisno drug od drugega. Bili so pod vplivom zemljepisnih razmer in posebno pod vplivom svojih sosedov. Z izgubo svobode so Slovenci prišli pod frankovski in nemški vpliv. Hrvati so bili pod vplivom Frankov in Madžarov. Srbi so bili pod vplivom Turkov. Vsi trije narodi so bili izpostavljeni različnim kulturam. Slovenci in Hrvati so bili pod vplivom zahodne kulture in Srbi so bili pod vplivom vzhodne in turške kulture.